

SUHOKRANJSKE *Poti*

Glasilo Občine Žužemberk

Leto XVIII./73, pomlad 2019

Vinkov Vrh, foto: Jurij Pelc

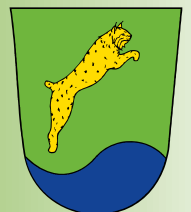
**Pogovor z novim
županom
g. Jožetom Papežem**

Stran 10

**Tradicija in sodobnost
si podajata roke
Pogovor z gospodom
Pavlom Iskro**

Stran 46

Novi Občinski svet Občine Žužemberk z županom Jožetom Papežem

1. seja Občinskega sveta Občine Žužemberk

V sredo, 12. decembra 2018, so se v občini Žužemberk sestali novoizvoljeni člani občinskega sveta na svoji prvi **konstitutivni seji**, s katero se je tudi formalno končal mandat nekdanjega župana **Franca Škufca**. Svetniki so zasedli svoja mesta, nekatere stranke in liste se lahko pohvalijo s kakšnim sedežem ali dvema več, druge manj. V sklopu seje, ki je obsegala sedem točk, so opravili vse formalnosti, ki jih narekuje pravilnik. Sejo je v skladu s statutom sklical Franc Škufca, vodila pa jo je najstarejša svetnica **Marija Ban** (Razvojna lista). Po ugotovitvi Banove, da je na seji navzočih 15 novoizvoljenih članov: Jože Papež, Stanka Blatnik, Rafael Vidmar in Mateja Novak z NSi-Nove Slovenije -

krščanski demokrati; Marko Zajec, Franc Škufca, Marija Ban in Vladimir Kostevc z Razvojne liste Suhe krajine; Rok Zupančič, Nika Papež in Blaž Hrovat z Liste mladih Suhe krajine; Vincenc Longar in Bojan Vidmar z SDS-Slovenske demokratske stranke; Darko Pucelj z DD-Dobre države in Dušan Papež z Liste za razvoj Suhe krajine, je predsednica občinske volilne komisije Katarina Drenik podala poročilo. Po potrditvi mandatov se je novi župan Jože Papež, ki bo funkcijo opravljal poklicno, zahvalil svojemu predhodniku **Francu Škufcu** in svečano prisegel. Župan Papež se je zahvalil za zaupanje občanom in svetnikom, hkrati pa je v govoru dejal, da se bo z vsemi močmi zavzemal za dobrobit občanov, ob tem pa je pozval tudi svetnike, da bodo konstruktivno v korist občine in občanov delovali tudi oni. Marija Ban je prisotne še seznanila, da Jožetu Papežu s potrditvijo mandata župana preneha mandat člana občinskega sveta, zato je predlagala, da na naslednji seji predlaga naslednjega člana občinskega sveta z NSi-Nove Slovenije - krščanskih demokratov. Svetniki so na konstitutivni seji na predlog svetnika Roka Zupančiča izvolili tudi petčlansko komisijo za mandatna vprašanja, volitve, imenovanje in priznanja, v kateri so **Stanka Blatnik** (NSi), **Bojan Vidmar** (SDS), **Rok Zupančič** (Lista mladih), **Darko Pucelj** (DD) in **Marija Ban** (Razvojna lista).

Župan Jože Papež

■ Urednik
Foto: Urednik

Novi župan Jože Papež se je zahvalil dosedanjemu županu Francu Škufcu s knjigo in posvetilom

2. seja Občinskega sveta Občine Žužemberk

Prioriteta pa je dokončanje suhokranjskega vodovoda.

Na 2. seji Občinskega sveta Občine Žužemberk 24. januarja so svetnice in svetniki potrdili mandat Francu Štravsu iz Malega Lipovca (NSI), ki je v svetniških vrstah zamenjal župana Jožeta Papeža. Sprejeli so tudi sklep o seznanitvi z odstopom svetnika Vladimira Vlada Kostevca (Razvojna lista Suhe krajine) zaradi nezdržljivosti funkcije z delom v občinski upravi. V občinskem svetu ga bo nadomestila naslednja z liste - Ida Kastelic iz Šmihela. Svetniki so obravnavali odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovne šole Žužemberk, v katerem se bo preimenovala enota vrtca - v Vrtec Sonček.

Prvič so svetniki obravnavali predlog odloka o proračunu za leti 2019 in 2020, ki sta bila do 24. februarja v javni obravnavi. V predlogu proračuna za leto 2019 je predvideno 10,064 milijona evrov prihodkov in nekaj več kot 10,253 milijona evrov odhodkov, za leto 2020 pa 8,791 milijona evrov prihodkov in dobrih 8,575 milijona evrov odhodkov. Največja je postavka na vodovodu in dokončanju vrtca v Žužemberku ter vrsti investicij na komunalni in cestni infrastrukturi. V razpravi, ki je sledila, sta podala vrsto predlogov in sugestij Dušan Papež in Franc Škufca. Po prvi obravnavi na občinskem svetu bosta predloga proračuna objavljena na spletni strani občine, nato bodo sledile obravnave na odborih ter analize in usklajevanja prejetih predlogov, pobud, pripomb in sugestij. V tem času lahko svetniki po besedah župana Papeža podajo tudi pisne pripombe. Na pripombe obeh svetnikov je odgovoril, da je denarja za vse premalo, prioriteta pa je dokončanje suhokranjskega vodovoda, kar vežejo občino tudi roki.

Sledilo je imenovanje članov šestih delovnih teles občinskega sveta ter imenovanje tričlanskega Nadzornega odbora Žužemberk. V skladu s Statutom Občine Žužemberk bodo člani nadzornega odbora in ostalih delovnih teles predsednika odbora izvolili izmed sebe.

Komisija za statut občine in poslovnik občinskega sveta: Marija Ban, Darko Pucelj, Vincenc Longar, Franc Štravs in Mateja Novak. **Komisija za vloge in pritožbe:** Marko Zajec, Mateja Novak, Bojan Vidmar, Matjaž Hrovat in Nika Papež. **Odbor za okolje in prostor, komunalo in promet:** Dušan Papež, Rafael Vidmar, Vincenc Longar, Stanka Blatnik in Blaž Hrovat. **Odbor za družbene dejavnosti:** Ida Kastelic, Darko Pucelj, Tanja Koren, Tom Smrke in Rok Zupančič. **Odbor za gospodarstvo, kmetijstvo, turizem, proračun, davčno politiko in finance:**

Franc Škufca, Rafael Vidmar, Stanka Blatnik, Blaž Hrovat in Nika Papež. **Odbor za lokalno samoupravo:** Franc Škufca, Ida Kastelic, Slavko Sadar, Bojan Vidmar in Franc Štravs.

Nadzorni odbor: Slavka Vidic, Valerija Vidmar in Stanka Novinc.

Občinska volilna komisija: Branko Jarc, Ana Boben, Irena Blatnik, Katarina Drenik, Primož Hrovat, Bogdan Murn, Rajko Arkar in Uroš Pintar. Z izvolitvijo delovnih teles in nadzornega odbora je omogočeno normalno delo vseh organov in vsebinsko delo občine, od sprejemanja proračunov do sprejetja odloka in ostalih aktov, ki oblikujejo življenje v občini.

■ Urednik
Foto: S. Mirtič

Župan Jože Papež je na 3. seji občinskega sveta imenoval podžupana **Roka Zupančiča** (Lista mladih Suhe krajine). Več v prihodnji številki.

Naslednja številka Suhokranjskih poti izide 3. julija 2019. Prispevke je potrebno oddati najkasneje do 5. junija 2019.

■ Uredništvo

Želimo vam blagoslovljene velikonočne praznike.

■ Uredništvo

Novi člani Občinskega sveta

Rok Zupančič

Najprej prosim za kratko predstavitev.

Moje ime je Rok Zupančič in prihajam iz Stavče vasi. V minulem letu sem uspešno zaključil magisterij računalništva in informatike. Po končanem študiju sem se odločil za samostojno podjetniško pot; programiram različne aplikacije, izdelujem spletne strani, nudim računalniško podporo ... Organizacijske sposobnosti, gospodarno ravnanje in planiranje sem pridobil v okviru ŠD Stavča vas, kjer so mi člani zaupali mesto predsednika. Svoj prosti čas si krajšam z igranje harmonike, raziskovanjem elektrotehnike, z veseljem pa ustvarjam tudi iz lesa.

Zakaj si se odločil za kandidaturo?

Dogajanje oz. delo občine me je že zelo dolgo zanimalo. Občasno sem prebral kakšen zapišnik sej in z navdušenjem prisostvoval „težkim“ političnim debatam. Večkrat me je kaj zmotilo, zato sem želel to urediti iz prve roke.

Opazil sem veliko stvari, ki jih lahko oz. moramo narediti bolje, zato mislim, da bo moj glas pomemben pri razvoju občine.

Kakšni so tvoji prvi vtisi v vlogi občinskega svetnika?

Moji prvi vtisi so zelo pozitivni. Priznati moram, da me še vedno drži politični adrenalin in če bomo še naprej delali tako vneto in složno, se bo kakovost bivanja v občini le še stopnjevala.

Si dovolj seznanjen z načrti razvoja in tekočimi projekti v občini?

Kot sem omenil, dogajanje v občini spremljam že vrsto let. Spremljal sem projekte in se pogovarjal z občani z vseh koncev občine. Pogosto prisluhnem nekdanjim svetnikom ter se veselim vsake informacije, navsota ali opozorila. Tudi župan mi odgovori na vsa vprašanja, ki mu jih zastavim. Kljub temu, da sem novinec, prihajam v občinski svet s konkurenčno mero znanja in razgledanosti.

Nika Papež

Sem Nika Papež, stara 26 let in prihajam z Ratja. Trenutno delam v podjetju Rolet Kosec d.o.o. na delovnem mestu tehnologa. V življenju in na poklicni poti si želim stalnega napredka in situacij, ki mi omogočajo osebno in poslovno rast, ker le-to omogoča napredek in dinamiko v življenju.

Mesto v občinskem svetu se mi zdi pomembna funkcija za delovanje občine. Za kandidaturo sem se odločila, ker želim imeti svoj glas odločanja pri projektih/zadevah, ki vplivajo na življenje nas občanov.

Kot novopečena svetnica se še spoznavam s samim kolesjem delovanja občine, postopkom

sej in ostalimi birokratskimi zadevami, ki so pri delovanju občine potrebne. S sestanki in seji sem zadovoljna, zaenkrat med nami ni bilo trenj in nesoglasij, kar se mi zdi dobro. Kandidirala sem na Listi mladih Suhe krajine. V svetu smo sedaj trije svetniki, vsi novi in politično še neizkušeni, zato se bomo skupaj soočali z novimi izzivi.

Menim, da sem trenutno dovolj seznanjena z načrti razvoja in tekočimi projekti, da lahko sodelujem pri odločanju, se pa želim v prihodnosti še bolj poglobiti v vse nedokončane projekte oz. potencialne nove, ki bodo prinesli razvoj oz. višjo kvaliteto življenja občanov.

Podpiram investicijo v izgradnjo novega vodovoda, saj je voda osnovna dobrina in mora biti dostopna vsakemu občanu naše občine. Želim si investicij v gospodarstvo, ki bodo prinesle nova delovna mesta, ter investicij v ceste, ki so marsikje že preveč obrabljene, preozke ter preveč obremenjene. Prav tako investicij v ureditev prostorov za medgeneracijska srečanja, za kulturne dejavnosti, knjižnico, za društva, dom za ostarele ter podobne, ki bodo oplemenitile prosti čas vseh generacij. Pri investicijah si želim, da bomo znali čimbolj izkoristiti sredstva, ki jih nudita država ter EU.

Katere najpomembnejše investicije v kraju podpiraš?

Lista mladih je večino glasov prejela na Dvoru in v Žužemberku. Nedvomno se bom zavzemal za čim hitrejšo pridobitev uporabnega dovoljenja dvorske kulturne dvorane ter ceste z avtobusno postajo skozi Dvor. Med tem že kujemo načrte za ureditev prostorov za mladino ter pridobitev evropskih sredstev za razvoj celotne občine.

Mogoče kakšen predlog ali pobuda za delo v naprej.

Za prihodnje delo je pomembno transparentno načrtovanje razvojnih programov, investicij in razpisov. Posvetiti se moramo pridobivanju nepovratnih sredstev, s katerimi lahko, z relativno majhnim lastnim vložkom, naredimo veliko. Hkrati je pomembno, da prisluhnemo vsem občanom in na podlagi njihovih potreb najdemo prave rešitve.

Vsem volivcem in volivkam iskrena hvala za podporo.

■ Urednik

Zahvala

Župan Občine Žužemberk Jože Papež se za nedavno hitro intervencijo ob požaru v središču Žužemberka zahvaljuje PGD Žužemberk, še posebno pa Gregorju Novaku za hitro sanacijo ostrejša ter OO RK Novo mesto za pomoč prizadeti družini.

Investicije v delu

Intenzivno tečejo priprave na rekonstrukcijo ceste in komunalne infrastrukture Dolga vas (od križišča Dolga vas in Stavča vas proti gostišču Koren) v dolžini 480 m. V načrtu je rekonstrukcija ceste, zamenjava vodovoda, ureditev javne razsvetljave in meteorolnih voda. V primeru dogovora z občani sledi razširitev ceste s prepotrebno pločnikom.

Gradnja primarnega voda Drenje – Dvor

Projektne dokumentacija za drugo fazo ceste skozi Dvor je v zaključni fazi. Projektne re-

šitve s strani direkcije za ceste za drugo fazo so potrjene, opravljeni so tudi vsi pogovori s tangiranimi strankami.

Po zaključku bo objavljen razpis s strani državnih institucij za izbiro izvajalca.

Zaključni projekt z uporabnim dovoljenjem – Poslovilni objekt Veliko Lipje

Z izvedenci je bil v vrtcu Žužemberk opravljen tehnični pregled. Investicija bo zaključena z odpravo manjših napak na objektu. V pridob-

■ Beno Červenka
Občinska uprava

Foto: S. Mirtič

bivanju je dovoljenje za pokrite parkirne prostore, ob pridobitvi gradbenega dovoljenja pa se bo na novo uredilo še otroško igrišče z novimi igrali.

Foto: Urednik

Obvestilo

Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, objavlja »Javni razpis za dodelitev sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Občini Žužemberk v letu 2019«.

Besedilo javnega razpisa je objavljeno na spletni strani www.zuzemberk.si in na oglasni deski občine.

Vlogo lahko dobite v sprejemni pisarni Občine Žužemberk ali na spletni strani www.zuzemberk.si.

Predmet razpisa:

UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo

Podukrep 1.1 Posodabljanje kmetijskih gospodarstev

Podukrep 1. 2 Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov

Vlogo je potrebno oddati do 15.4.2019.

Župan:
Jože Papež l.r.

Sporazumen odhod Jacquesa Grosa

Župan Jože Papež in direktor občinske uprave Jacques Gros sta konec februarja sklenila dogovor o sporazumni prekinitvi pogodbe o zaposlitvi. Jacques Gros, univerzitetno diplomirani pravnik iz okolice Novega mesta, je vodenje občinske uprave prevzel 1. julija 2012. Poleg nalog vodenja in delovno-pravnih razmerij je skrbel še za delo občinskega sveta, nekaterih odborov in komisij, za obveščanje javnosti in posredovanje informacij javnega značaja, za arhiviranje pravnih aktov, nudil pomoč pri delu občinske volilne komisije, vodil določene investicijske projekte in delal na zahtevnejših projektih. V teku je že razpis za novega direktorja.

■ Urednik

Obvestilo

Vse občane pozivamo, da podajo vloge za priklope na vodovodno omrežje. Vloge lahko dobijo na občini ali pokličejo za posredovanje po elektronski pošti.

■ Beno Červenka

Koordinator za komunalno, promet in okolje tel. 07 3885 191 mob. 031 777 880

Suha krajina tudi letos na sejmu Alpe-Adria

Že od leta 1997 se največjega turističnega sejma v Ljubljani udeležuje Turistično društvo Suha krajina ter predstavlja turistično ponudbo ter kulturno, naravno in nesnovno dediščino Občine Žužemberk in Suhe krajine.

Letošnji sejem je bil z nekaterimi novostmi, saj je bil poleg turizma tudi kamping in karavaning ter gostur, potekal pa je med 30. januarjem in 2. februarjem na Gospodarskem razstavišču Ljubljana. TD Suha krajina se je predstavil pod okriljem TZS v stebrni dvorani.

Obiskovalcem sejma so članice in člani turističnega društva ter nekateri ponudniki pred-

stavili turistično ponudbo občine ter naših prijateljskih občin Golubac, Pregrada in Čačtica. Predstavitve so popestrili z različnimi animacijami in pogostitvami. Ob tem se turistično društvo iskreno zahvaljuje vsem, ki so s svojimi izdelki ali kakor koli drugače podprli to predstavitev.

V soboto, 2. februarja, pa so na glavnem odru stebrne dvorane z ljudskimi pevkami v pokra-

jinskih nošah ter žužemberškim viteškim redom predstavili ponudbo in obiskovalce sejma povabili na Trške dneve 2019, še posebno na srednjeveški dan, ki letos slavi 20. letnico.

Sejem si je ogledal tudi žužemberški župan Jože Papež, ki je poudaril, da je na območju občine veliko turističnih zanimivosti. Te si je vredno ogledati, na Trških dneh pa obiskovalci spoznajo zgodovino še na drugačen način.

■ **Vlado Kostevc**
Svetovalec za družbene dejavnosti

Foto: S. Mirtič

Naši razstavljalci z obiskovalci

Predstavitve ljudskih pevk in viteškega reda

Pomoč na domu v Občini Žužemberk

Konec lanskega leta je Občina Žužemberk prejela obvestilo, da bo CSD Dolenjska in Bela krajina prenehal opravljati izvajanje socialno-varstvene storitve pomoči na domu za območje Občine Žužemberk in naj se izbere novega izvajalca.

Po novem letu je občinska uprava takoj pristopila k izbiri novega izvajalca ter trem usposobljenim ponudnikom teh storitev iz območja sosednjih občin posredovala povabila za oddajo ponudb.

Na povabilo se je odzval le en ponudnik, JUTRO, Zavod za pomoč in nego na domu, iz Kočevja, ki je ponudil ugodno ceno izvajanje storitve pomoči družini na domu skupaj s prevoznimi stroški.

Tako bo s 1. aprilom pomoč na domu na območju Občine Žužemberk začel izvajati nov izvajalec z dosedanjsima zaposlenima, s tem, da se predvideva širitev izvajanja pomoči, saj na to storitev čaka še kar nekaj pomoči potrebnih.

Občinski svet Občine Žužemberk je na zadnji seji občinskega sveta potrdil nove cene storitev, ki pa bodo ostale na skorajda enaki ravni.

■ **Vlado Kostevc**

Projekt za ureditev območja Auerspergove železolivarne na Dvoru bo zaživel

Ministrstvo za kulturo, ki vodi izvajanje kohezijskega projekta celovite obnove in ureditve Interpretacijsko informacijskega centra območja Natura 2000 v Auerspergovi železarni Dvoru, je nedavno dobilo gradbeno dovoljenje. Potrebno bo počakati samo še na pravno-močnost.

S tem se že v letošnjem letu obeta obnova in revitalizacija nekdanje Auerspergove železolivarne in ureditev tega izjemnega kulturno-tehničnega spomenika, tako Trajberka kot Lončarije in celotnega območja.

Ta dragoceni kulturno-tehnični spomenik bo tako postal zanimiv turistični produkt za celotno občino in velika priložnost za turistično-gospodarski razvoj Dvora.

■ **Vlado Kostevc**

Krajevna skupnost Hinje z novim vodstvom

V skladu s 117. členom Statuta Občine Žužemberk je prvo sejo sveta krajevne skupnosti Hinje v sredo, 9. januarja, v Hribu pri Hinjah sklical novi župan Jože Papež.

Novi predsednik KS Tomaž Nose.

Krajevna skupnost Hinje leži v jugovzhodnem delu Slovenije, natančneje v zahodnem delu Suhe krajine in Občine Žužemberk. Šteje okoli 700 prebivalcev, njen obseg pa zajema enajst vasi: Hinje, Prevole, Žvirče, Ratje, Sela, Vrh, Visejec, Lopata ter tri zaselke: Pleš, Lazino in Hrib. Ustanovno sejo novega sveta KS Hinje, ki je potekala v posebni sobi Okrepčevalnice Krnc, je vodil najstarejši Lovro Gregorš iz Žvirč. Seji pa so prisostvovali tudi župan Jože Papež, občinska svetnica Stanka Blatnik in Dušan Papež, ki je bil izvoljen tudi kot član KS, direktor občinske uprave Jacques Gros, predsednica Občinske volilne komisije Katari-

na Drenik in bivša predsednica KS Barbara Mavrin. Po seznanitvi s Poročilom Občinske volilne komisije Katarine Drenik so člani potrdili mandate. Enajstčlanski svet KS Hinje, ki ga sestavljajo **Dušan Papež, Štefka Fabjan, Franc Šporar, Anton Novak, Franc Fabjan, Tomaž Papež, Jožica Grden, Uroš Nose, Uroš Fabjan, Lovro Gregorš in Žiga Vidic** je v nadaljevanju za predsednika soglasno izvolil Uroša Noseta s Sel pri Hinjah, za podpredsednika pa **Tomaža Papeža** z Ratja. Člani sveta in prisotni so v razpravi spregovorili o dosedanjem delu v KS, pomembnih investicijah, ki so bile izvedene v zadnjem letu, novi pridobitvi sejne sobe KS, pa tudi o pomanjkanju finančnih sredstev za vsakdanje delo. Dosedanja predsednica KS Hinje Barbara Mavrin je predala novemu predsedniku vso dokumentacijo in mu zaželela uspešno delo. Novi predsednik Tomaž Nose se je ob izvolitvi zbranim zahvalil za zaupanje in zaželel vsem članom tvorno sodelovanje v okviru KS in tudi z občino Žužemberk.

■ **Urednik**

Foto: Slavko Mirtič

Novi svet KS Hinje s predsednikom Urošem Nosetom in županom Jožetom Papežem

Krajevna skupnost Hinje leži v jugovzhodnem delu Slovenije, natančneje v zahodnem delu Suhe krajine in Občine Žužemberk. Obsega kar enajst vasi: Hinje, Prevole, Žvirče, Ratje, Sela, Vrh, Visejec, Lopata ter tri zaselke: Pleš, Lazino in Hrib. Največ prebivalcev, kar 1900, je KS Hinje štela leta 1890. Po tem letu pa se začne naglo upadanje prebivalstva. Vas Hinje, ki je centralna med ostalimi vasmi v KS Hinje, je štela ob zadnjem popisu 67 prebivalcev. Skupaj z ostalimi vasmi je bilo ob popisu leta 2002 prešteto 702 prebivalca. Največ, kar 152, jih je bilo v vasi Žvirče, 102 prebivalca na Visejcu, 96 na Prevolah in 86 na Lopati. Ob popisu je bilo najmanj prebivalcev v Lazini, in sicer 21, samo štiri prebivalce več je štel Pleš.

Kurenti tudi v Žužemberku

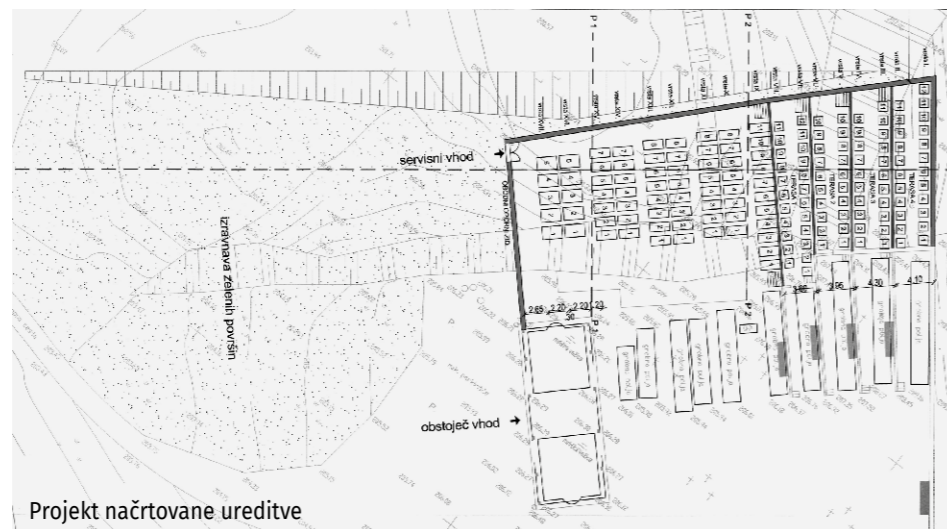
Že tradicionalno gostoljubno so bili v Žužemberku sprejeti koranti Petovio, ki so se v četrtek, 28. februarja, predstavili sredi trga v Žužemberku. Tu so jih navdušeno pozdravili Suhokranjci na čelu z županom Jožetom Papežem in predsednikom TD Suha krajina Vladom Kostevcem. Svoje večšine je pokazal najmlajši pokalec z bičem, s plesom, s poskakovanjem in glasnim zvonenjem pa so navdušili tudi ostali koranti različnih starosti in obeh spolov. Branko Friderik Cajnko, peti princ karnevala in predsednik društva Koranti Petovio Ptuj, je prisotne pozdravil in dejal, da bodo koranti tudi letos v Žužemberku odgnali zimo. Po stari navadi so se koranti in župan obdarili z žlahtno kapljico in priložnostnimi spominki.

Foto: S. Mirtič

Razširitev pokopališča v Gornjem Kotu

Projekt načrtovane ureditve

Občina je zaradi prostorske stiske že v jesenskem času, po odkupih zemljišča, pristopila k ureditvi in razširitvi pokopališča pri cerkvi sv. Antona Padovanskega v Gornjem Kotu. Vse načrtovane ureditve bodo potekale v dveh fazah; skupna projektantska ocenjena vrednost znaša dobrih 80.000 evrov. Novi del pokopališča

bo po projektu imel 750 m² površine. Grobna polja se bodo povečala za 87 žarnih grobov ter 57 klasičnih enojnih in 10 dvojnih grobov, poleg tega bo ob obodnem zidu puščen širši prostor, kjer se bodo lahko kasneje po potrebi postavile žarne niše, možen pa bo tudi raztros pepela. Trenutno je na starem delu pokopališča 270

grobni polj. Investicijo širitve pokopališča bodo zaključili v letu 2020, ko se bo lahko začel uporabljati tudi novi del pokopališča. Izvajalec del bo izbran z razpisom, pripravljalna dela pa že izvaja GPI Tehnika.

■ Urednik
Foto: S. Mirtič

Suha krajina, tu in tam

Zahvala

Slošno znamenje »Pižmova kapelica«, staro 240 let, nazadnje obnovljeno leta 1988, okrašeno s kipci umetnika kartuzijana p. Wolfganga (Josepha) Koglerja iz Steiermarka, smo z izdatno pomočjo občanov in dobrih ljudi obnovili. Kipce je umetelno prenovil Martin Blatnik s Podgozda, zaščitno kovano okrasno ograjo pa je izdelal Alojz Perko iz Žužemberka. V letošnjem letu smo s pomočjo Občine Žužemberk, Mateja Hrena in Silva Koželja uredili okolico in parkirišče. Finančno

Slavko Mirtič

Foto: Urednik

nam je pri obnovi pomagal tudi Boris Košmerl z Dvora, ki je po pomoti izpadel v zahvali v prejšnji številki Suhokranjskih poti. Borisu in njegovi družini se opravičujemo.

■ Odbor

Medalja za hrabrost in požrtvovalnost tudi za našega občana

Generalna direktorica policije mag. Tatjana Bobnar in minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar sta 12. decembra 2018 v Policijski akademiji v Tacnu podelila medalje policije za hrabrost in požrtvovalnost. Dvanajstim pogumnim in srčnim prejemnikom, ki so se izkazali s svojimi dejanji, sta iskreno čestitala za izjemen prispevek k varnosti državljanov in ugledu slovenske policije ter poudarila, da smo ponosni nanje in da nam je lahko njihovo ravnanje vsem za zgled. Medaljo iz rok direktorice je prejel tudi Jože Župec iz Bugdanje vasi, ki je ob pomoči Alojza Laha iz Velikih Les 16. septembra v Bugdanji vasi kljub veliki nevarnosti nesebično iz vinske kleti rešila zakonca.

Vir: <https://www.policija.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/sporocila-za-javnost>

Zanimive jaslice v Šmihelu

V Suhi krajini je na kmetiji Meden v Šmihelu pri Žužemberku tudi letos nastala prav posebna božična zgodba s postavitvijo jaslic in dobrodelno noto. Figure v jaslicah so bile iz blaga in plastenk, izdelala pa jih je sodelavka Angelce Bedene Anita Kuhelj. Angelca Bedene, ki je že lansko leto pomagala svojemu varovancu z diagnosticirano cerebralno paralizo, je letos namenila sredstva prostovoljnih prispevkov sedemletnemu Lanu iz Dešeče vasi, ki ima sladkorno bolezen in potrebuje avtomatsko inzulinško črpalko. Njena gesta se je dotaknila številnih obiskovalcev, ki so se na posebnem dogodku 28. decembra udeležili uradnega odprtja jaslic. Duhovnik Uroš Švarc iz župnije Ambrus je blagoslovil jaslice, zbrane pa je pozdravil tudi župan občine Žužemberk Jože Papež in se Angelci zahvalil. Ob podoživljanju božične zgodbe so večer popestrili tudi pevci iz Ambrusa in mešanega zbora iz župnije Šmihel pri Žužemberku.

Foto: S. Mirtič

Pogovor z novim županom g. Jožetom Papežem

Če se na začetku najinega pogovora dotakneva aktualnih dogodkov, volitev. Ste pričakovali takšen razplet? Kako ste se počutili, ko ste postali župan? So vaše rezultati volitev morda presenetili, glede na to, da je stranka NSI v novem mandatu dobila kar štiri svetnike!

Na te volitve sem se pripravljajl mogoče zadnje pol leta. So me pa h kandidaturi spodbudili predvsem ljudje, ki se že celo življenje borijo s kmetijstvom, podjetništvom in obrtjo. Začutil sem dolžnost, da če me ljudje prosijo, pa pač moram v to. Ker pa je le za menoj družina, ki jo spoštujem in je zame na prvem mestu, o nečem tako pomembnem ne morem odločati sam. In ko sem dobil zeleno luč tudi od njih, je bil to dan, ki je bil prelomen v mojem življenju in v karieri. In ravno zaradi podpore družine sem šel še z večjim veseljem v predvolilno kampanijo.

Če ne bi pričakoval takega razpleta, sploh ne bi kandidiral. Počutje je bilo fantastično. Čutim pa obvezo do mojih Suhokranjcev in Suhokranjk, da dam vse od sebe in dane obljube tudi uresničim.

Rezultati me niso presenetili. Pričakoval sem realno 4 svetnike, celo mogoče še kakšnega več. Na moji listi so bili namreč večinoma novi ljudje, neobremenjeni s politiko, ter tudi strankarsko neopredeljeni. Tako da sem imel res krasno ekipo, krasne svetnike in mogoče tudi zelo mlado svetniško skupino.

Predajo poslov ste opravili že pred koncem leta? Ste zadovoljni s primopredajo vaše-ga predhodnika Franca Škufce?

Predaja je potekala po protokolu. Staremu županu sem dal obrazec s podatki, kaj mi mora pripraviti pri primopredaji. Najprej je bilo rečeno, da mi v tako kratkem času ne more vsega pripraviti. Vendar pa sem bil na dan primopredaje pozitivno presenečen, saj so bila vsa gradiva, za katere sem zaprosil, pri meni na mizi. Tako da je sama primopredaja potekala korektno, pošteno in tukaj nimam nobenih pripomb.

Kako ste zaključili delo in obveznosti v prejšnji službi?

(vzdih) To je pomembno poglavje v mojem življenju, saj sem le bil zaposlen na veterini Novo mesto oz. izpostavi Žužemberk 34 let in 1 dan. Službo sem zaključil z 31.12.2018, takrat sem tudi dal sporazumno odpoved. Bil sem zaposlen še tri tedne v ljubljanskih mlekarnah

in mesec in pol v Živalskem vrtu v Ljubljani. Ko sem šel do direktorja, da sem dal odpoved, je bilo pri obeh prisotnih nekaj solz. Odpoved je sprejel, za podpis pa je rabil skoraj 2 dni.

V preteklih letih ste bili predsednik v številnih odborih, gotovo vam je delo občine poznano? Kaj bi kot novoizvoljeni župan sporočil občanom?

Delo mi je poznano, saj sem bil svetnik od obstoja občine Žužemberk kar 16 let, le en mandat nisem bil izvoljen. Bil sem tudi podžupan en mandat. Zavedam se funkcije župana in tega, da bo potrebno uresničiti dane obljube. Dal bom vse od sebe in delal v dobro občine ter občanov in občank. Vrata na občini bodo vedno odprta vsem. Vsi ljudje so mi enako pomembni in ne delam razlik. To sem zahteval tudi od zaposlenih na občini. Trudil se bom, da bomo v občini vsi eno in da se ne bomo ločevali na ene in druge. Vsi smo enaki in ko bomo to dojeli, bo čas v naši občini res tekel drugače.

Kako izgleda vaš novi delovnik?

Moj dan je prekratek za vse obveznosti. Soočam se z novimi izzivi, novimi problemi in kot dober gospodar vsako stvar, vsak list papirja pregledam dvakrat. Tako se potem lahko pravilno in z gotovostjo odločim. Mogoče bi tukaj dodal še, da žal nisem imel sreče, da bi imel ob sebi direktorja občinske uprave, ki bi mi bil v oporo. Zaradi tega sem večino dela moral prevzeti sam, zato mi je bilo še težje.

Zdaj delam skoraj 24 ur na dan samo za občino. Imam pa srečo, da mi doma družina stoji ob strani in da življenje na kmetiji teče dalje, kljub moji odsotnosti.

Načrtujete kakšne spremembe v občinski upravi? Boste imenovali podžupana?

Zaradi prej omenjenega sem šel v zamenjavo direktorja občinske uprave. Trenutno poteka razpis in želim si in upam, da se prijavi čim več kandidatov oz. kandidat. Tako se bom tudi lažje odločil, kdo bo postal moja desna roka. Če bo vse po sreči, bom podžupana imenoval na tretji seji, ki bo 7. marca. (opomba: Danes, ko to berete, je novi podžupan že znan - Rok Zupančič)

Po obsegu je Oskrba s pitno vodo Suhe krajine daleč največji kohezijski projekt v jugovzhodni Sloveniji z udeležbo EU. Občina Žužemberk je zato med najuspešnejšimi občinami pri črpanju evropskih sredstev na prebivalca. Lahko na kratko opišete trenutno stanje izgradnje projekta, največjega v zgodovini Suhe krajine?

S tem, da je občina med najuspešnejšimi pri črpanju evropskih sredstev, se ne strinjam. To, kar je bilo objavljeno v medijih, da je občina Žužemberk najbolj sposobna, aktivna pri pridobivanju denarja, ni res. Ta denar je prišel za vseh pet občin, ki so skupaj v projektu, in ne samo za občino Žužemberk. In če bi izpostavili samo občino Žužemberk, ne bi bili na tako visokem mestu. Ampak pustimo to,

to je politika in jaz ne želim pogrevati stvari za nazaj. Tudi v svoji predvolilni kampanji na nobeni predstavitvi nisem omenjal župana, niti občine nisem kritiziral in tudi sedaj ne bom. Poskrbel pa bom, da bo od mojega prevzema občine vse "štimalo" do centa natančno ves mandat.

S stanjem projekta sem zadovoljen. Končujemo primarni vod, trenutno je v izvedbi 95% tega suhokranjskega vodovoda, govorim za vseh 5 občin. Čaka nas samo še zaključek, in sicer povezava Drenje - Gornji Kot, povezava za vodovodni hram in potem je ta primarni vodovod zaključen. Do 30.6. morajo biti vsa gradbena dela zaključena in obveznosti do izvajalcev poravnane. Trenutno potekajo tudi dogovori, da bi sekundarni vod, ki nam je še ostal, delali v istem sklopu kot primarnega, da bi preprečili višje stroške, ki bi nastali, če bi ga gradili samostojno. Za samostojno izvedbo sekundarnega voda namreč potrebujemo nov razpis, nove pogodbe, nove izvajalce in to bi sekundarni vod podražilo oz. ga občina Žužemberk finančno ne bo mogla speljati. Kajti primarni vod še ne pomeni pitne vode in cevi do hiše, ampak pomeni le menjavo glavnih vodov. Zato je ves napor namenjen temu, da gremo takoj naprej v sklopu primarnega voda z določenimi popravki in bi še v tem mandatu vsi občani dobili pitno vodo.

Maja lanskega leta je bil postavljen temeljni kamen za izgradnjo novega vrta, enega pomembnejših projektov v občini. Kdaj se bomo skupno veselili njegovega odprtja?

Vrtec je v zaključni fazi. Petindvajsetega februarja smo imeli tehnični prevzem. Ni bilo nepravilnosti, potrebni so sicer manjši popravki, ki pa ne vplivajo na samo odprtje vrta. Vendar z odprtjem ne želim hiteti, da zagotovimo, da se med otroki in zaposlenimi kasneje ne bodo sprehajali delavci. Vrtec je krasen in sodoben. Ima lepo in sodobno kuhinjo. Prostori so večji, kot zahteva normativ, svetli in lepi. Trenutno smo v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja za dodatnih 12 parkirišč, nato pa gremo takoj v razpis za izvajalca. Če bo vse potekalo, kot sem si zastavil, bo odprtje vrta za občinski praznik.

Če bi jaz odločal o postavitvi vrta, sicer ne bi stal tukaj, ampak kje drugje. Kot pravi gospodar ali pa kot kmet, če lahko tako rečem, bi to zemljo prodal in kupil parcelo na lokaciji, ki bi bila primerna za otroke in vrtec. Toda vrtec stoji, s tem se moramo sprijazniti in omogočiti, da bo bivanje v njem kvalitetno.

Kje naj bi bila dodatna parkirišča?

Na Jurčičevi ulici, nasproti zdravstvenega doma, in sicer vkopana v zemljo oz. hrib. Nad parkiriščem pa bo plošča z zelenico in igriščem za otroke. Naslednji teden imamo sestanek z direktorico ZD Novo mesto. Dogovarjamo se, da bi porušili garaže pri zdravstvenem domu. S tem bi pridobili dodatna parkirišča in obstoječe pomaknil s ceste bolj noter. Za zaposlena vrtca pa bodo zagotovljena parkirišča na naslovu Grajski trg 26, za občinsko stavbo.

Katere investicije trenutno še potekajo v občini in katere kot prioritete načrtujete v letošnjem letu?

Naj povem, da za vrtec, ki bo občino ob dokončanju vseh del stal okoli tri milijone in sto tisoč evrov, ni bilo plačanega še niti centa. Tako da bo v naslednjih letih potrebno zagotoviti tudi ta denar.

Na prioritetni listi je seveda dokončanje suhokranjskega vodovoda, ki ga moramo zaključiti do leta 2023, govorim seveda o sekundarnem vod, da res dobijo vodo vsi zaselki in hiše, tudi tiste, ki so oddaljene iz vasi kilometer ali več.

Potem je cesta oziroma ulica Dolga vas, ki je v občini najslabše prevozna. Poleg tega me najbolj skrbi, ker je tudi nevarna za sprehajalce in otroke, ki po njej vsakodnevno hodijo v šolo. Če bo vse po sreči, tudi to cesto odpremo do občinskega praznika letos. V prihodnjih dneh se bomo pogovarjali z lastniki zemljišč, ki tangirajo na to cesto, da pridobimo potrebna soglasja in čim prej začnemo z deli.

Tudi cesta Podlipa - Srednji Lipovec je ena najslabših cest, s katerimi občina upravlja. Cesto bomo poskusili še letos v celoti preplasti in se tudi dogovoriti z lastniki, da bi jo razširili in naredili primerno današnjemu času. Upam, da se nam bo uspelo dogovoriti in da cesto naredimo eno sodobnejših v naši občini.

Gotovo je poleg ceste skozi Dvor v načrtu tudi končno izgradnja avtobusnega postajališča?

Za cesto skozi Dvor se načrtuje celovita adaptacija - kanalizacija, vodovod, pločnik, javna razsvetljava. Pridobljena so soglasja lastnikov in gradnjo načrtujemo kmalu po poletju ali še pred začetkom jeseni. Kar se tiče avtobusne postaje, pa mi trenutno zmanjkuje časa. Sem pa že dobil namig, da so nogometiški pripravljeni na pogovor in da se bomo pogovarjali po normalni poti. Tako da ne vidim problemov s premetitvijo samega igrišča na drugo lokacijo.

Občane zanima tudi žužemberška obvoznica.

V kateri fazi so projekti in kdaj bo zakopana prva lopata za tunel? Kakšno je vaše stališče do tega projekta?

Obvoznica bo naslednji projekt po suhokranjskem vodovodu. Jaz bi lopato zakopal najraje že letos, vendar bo trajalo še sigurno dve do tri leta, da pridemo do kompletne realizacije z dokumentacijo.

V programu direktorice za ceste je sicer naša občina uvrščena šele za leti 2027 in 2028. Potrebno je narediti tudi naravovarstveno študijo, katere strošek je država preložila na občino. Le-ta stane osemdeset tisoč evrov, ki pa jih ne moremo zagotoviti iz proračuna, zato se dogovarjamo, da bi sredstva zagotovila država. To je prvi korak, potem gremo šele lahko naprej v odkup zemljišč in pridobivanje soglasij. Je pa ključnega pomena tudi to, kako bomo pri pridobivanju le-teh uspešni.

Sigurno pa je obvoznica nujno potrebna, ker je dostop v sam center Žužemberka zelo ozek. Zaradi gostega prometa je to tudi moteče in nevarno.

Kako pa potekajo priprave za nov gasilski regionalni center?

Kar se tiče gasilskega poligona, moram žal reči, da stanje ni takšno, kot je pred volitvami govoril g.Škufca.

S strani Upravne enote Novo mesto sem bil obveščen, da ni niti pridobljenih soglasij lastnikov. Ta postopek bi trajal še najmanj leto in pol. Tako da smo se odločili, da ga postavimo samo na platoju, ki je občinska last. Sicer bo treba dvakrat pridobivati gradbeno dovoljenje in bomo delali dvostopenjsko, naj bi pa v roku enega meseca dobili dokumentacijo in nato čim prej začeli z deli. Sredstva, ki jih je dolžna zagotoviti občina, so že v proračunu, ostalo pa pričakujemo s strani države.

Kaj pa investicije v šolstvo? So predvidene tudi energetske sanacije šol? Katera bo prva prišla na vrsto?

Sanacija šol v naši občini je velik zalogaj. Kot veste, imamo dve osnovni šoli in tri podružnične. Samo za šolstvo in socialo občine gre skoraj polovica občinskega proračuna, tako da za same investicije in ostalo delo ostane zelo malo denarja. Prva in najnujnejša stvar je to, da kupimo kombija za osnovni šoli Žužemberk in Prevole, ker sta oba dotrajana.

S strani inšpekcije je bila zaprta podružnična šola Šmihel in jo trenutno obnavljamo oz. moramo narediti, kar je inšpekcija na-

Obvestilo

Vsako 1. sredo v mesecu, od 8.00 do 10.00 ure ima župan Občine Žužemberk Jože Papež, na sedežu Občine Žužemberk, Grajski trg 33, dan odprtih vrat, kjer bodo lahko občanke in občani predstavili svoje težave in podali pobude. Takrat bodo na razpolago tudi uslužbenci občinske uprave.

ložila. Ker je bilo slabo pokitano, je odpadal omet in smo morali v celoti prenoviti notranje prostore.

Drugače pa bo za energetsko sanacijo prva na vrsti podružnična šola Ajdovec.

Na osnovni šoli Prevole bomo prenovili že zelo zastarelo kuhinjo in povečali ter preuredili tudi prostore enooddelčnega vrtca. Potrebno bo pravilno speljati meteorne vode na šoli. Le-te so sedaj speljane v greznico, ki je po vsakem deževju polna, izčrpavanje pa nas stane na letni ravni okoli 12 tisoč evrov. Pa tudi ni prav, da čisto, pitno vodo spuščamo v meteorne vode.

Poglaviti cilj občine Žužemberk je zaustavitev negativnih demografskih trendov, kar se posredno doseže z zagotavljanjem zaposlitvenih možnosti v domačem okolju. V preteklih desetih letih je občina veliko naredila na območju obrtnih con. Kako pa je z delovnimi mesti v naši občini?

Po podatkih je v naši občini samo 4% brezposelnost, kar je velik uspeh. Trenutno se trudimo, da v Žužemberku postavimo trgovski center. Bo velika pridobitev za občino in tudi v tem centru bi pridobili veliko delovnih mest.

Poleg žužemberške je postala pomembna cona tudi v Hinjah? Na kakšen način bo občina priskočila na pomoč podjetjem v razvijajoči coni Hinje in kdaj bo zaživela tudi obrtna cona na Jami?

Tudi v obrtni coni Hinje bo po besedah g. Škufce v letošnjem in v naslednjem letu okoli 30 novih delovnih mest. V obrtno cono smo speljali cesto in kot župan sem zagotovil, da omogočimo do točke ceste z asfaltom, pločnikom in javno lučjo. Trenutno več ne moremo pomagati, že to je velik strošek. Bom pa stremel k temu, da ljudem, ki zaposlujejo in želijo ostati v naši občini, zagotovimo vse, kar je možno s strani občine.

Obrtna cona Jama pa je rak rana naše občine, odkar smo šli v odkup parcel in jih spremenili v obrtno cono. Ravno danes je bil neki podjetnik z Jame pri meni. Dela v domači garaži in išče prostor, da bi razširil svojo dejavnost, tako da sem mu predlagal, da naj razmisli v tej smeri, da bi ravno on postavil prvo stavbo v obrtni coni na Jami. V letošnjem letu bomo z glavne ceste naredili tudi prvi odcep v cono.

Za rast gospodarstva in obrti je seveda nujno sodelovanje s podjetniki in obrtniki, pa tudi z državo in vlado. Koliko so vam kot županu odprta vrata v Ljubljani?

Ko sem bil izvoljen za župana, so mi govorili, da mi bodo zaprta vsa vrata, da ne bom dobil nobene telefonske številke in da me nobeden ne bo sprejel. Po treh mesecih županovanja imam telefonske številke skoraj vseh poslancev in ministrov. Vrata so mi povsod odprta in nimam težav, to sem že občutil in to prilagodnost bom maksimalno izkoristil.

Živimo v okolju, kjer je odprtost do življenja večja kot v marsikaterem drugem delu Slovenije, kar gotovo vpliva tudi na kvaliteto življenja. Po nekaterih raziskavah (Finance) je Občina Žužemberk po kvaliteti življenja med občinami v Sloveniji v zgornji polovici lestvice. Na katerem področju so še možne spremembe na bolje?

Kot sem že prej omenil, občina ni bila tako uspešna pri pridobivanju evropskega denarja in tukaj vidim velik potencial, kje lahko še izkoristimo sredstva, da omogočimo boljše življenje.

Smo v programu LAS STIK skupaj z občinami Trebnje, Ivančna Gorica in Dolenjske Toplice, vendar je naša občina počrpala le 5% denarja. In ravno pri tem pridobivanju sredstev vidim zelo veliko možnost za občino. Podžupan bo takoj v naslednjih dneh po imenovanju dobil nalogo, da se vključi v te projekte. Zadolžen bo za pridobivanje sredstev, ker očitno nismo imeli prave roke pri pridobivanju denarnih zagotovil za našo prelepo občino. Trenutno je zunaj kar veliko razpisov in vse možnosti so odprte.

V zadnjih letih pa smo na drugi strani izgubili vrsto služb in »ustanov«. Imate že rešitev za drugo banko?

Žal je res tako. Zadevi z banko sem posvetil že ogromno energije ter časa in še vedno se trudim. Poskusil sem od NLB pridobiti prostore, vendar jih ne želijo prodati, dali bi jih v najem, vendar ne za konkurenčno banko. Bomo pa z Delavsko hranilnico v roku enega do dveh mesecev postavili bankomat na Dvoru. Dogovarjamo pa se tudi, da bi v občinski stavbi na Grajskem trgu 26 postavili avtomat za vplačevanje in izplačevanje, možne pa bi bile tudi določene storitve vezav. Tam naj bi

bila, če bodo dogovori uspešni, trikrat na teden prisotna fizična oseba, ki bi občanom in občankam pomagala in svetovala, kako plačevati položnice in sklepala pogodbe. Najprej pa je seveda bankomat na Dvoru.

Že prej ste omenili nov trgovski center v Žužemberku. V zadnjem času se govori celo o dveh trgovskih verigah, ki se zanimajo za Suho krajino.

Res je, za Suho krajino se zanimata Spar in Lidl. Pričakoval sem, da bo trgovski center trši oreh, pa na srečo ni. Imam človeka, ki vse to vodi in moram reči, da smo uspešni. Na zemljišču, ki je v lasti Mercatorja, naj bi stal Spar, Lidl pa kasneje na drugi lokaciji. Upam, da bo drugo leto takle čas, če ne takrat, pa vsaj za občinski praznik, trgovski center Spar tudi stal.

Dobivam pa tudi polena pod noge od ljudi, ki so vpleteni v trgovske storitve in želijo preprečiti, da bi Žužemberk dobil trgovski center, vendar tega ne bom dovolil.

Imam pa v mislih, da če ne bo banke prej, bi v sklopu Spara postavili tudi banko in knjižnico. Ker sedaj plačujemo okoli 6600 evrov na mesec, da pride avtobus potujoče knjižnice enkrat mesečno v Žužemberk. Mislim, da našim občanom in občankam pripada lepa, sodobna knjižnica.

V času volilne kampanje ste izpostavili povezovanje med ljudmi. Se vam zdi, da so/smo občani dovolj aktivno vpeti v življenje v kraju? V kraju je okoli petdeset društev, ki jih gotovo poznate.

V občini imamo 52 društev in večinoma imajo vsi v teh zimskih terminih občne zборе. Na vseh sem prisoten. Tam sem, da jim prisluhnem in jih nagovorim. Tega se bom držal in to bo ostalo v navadi. Sem pa na predvolilnih shodih govoril tudi o zborih krajanov. To mi žal še ni uspelo uresničiti, bom pa zagotovo še letos. To je moj cilj. Namen zborov krajanov bo poslušanje ljudi, kaj si želijo izboljšati in spremeniti. To bomo tudi poskušali uvrstiti v proračun oz. rebalans proračuna. Vse želje verjetno ne bodo uresničene, ampak vsaj delček in tiste, ki so najbolj pomembne, pa sigurno. S skupnimi močmi bomo zmogli več in bolje.

Mladi so bili v zadnjih letih v ozadju. Sedaj so se organizirali s skupno listo, ki je dosegla tri mesta v občinskem svetu. Gotovo prinašajo svežo energijo in spremembe v delu sveta?

Vsekakor. Rek je, da na mladih svet stoji in to se je pokazalo tudi v občini Žužemberk. Opazil sem, da je bila na zadnjih občinskih volitvah udeležba nadpovprečna in ta procent so dvignili predvsem mladi. Mislim, da so začutili možnosti za spremembe v naši občini in to jim bom kot župan nudil. Sem pa zelo ponosen na te tri svetnike. So res mladi in neiz-

kušeni v politiki. Nekateri so mi očitali, da ne znajo nič in da jih zagovarjam. Res so bili na prvi seji še negotovi, vendar trdno verjamem da bodo že na drugi, tretji seji pokazali svojo moč in znanje. Gradivo za seje ima po navadi preko tristo strani. In ko sem vodil prvo sejo, sem tudi spremljal, koliko so svetniki in svetnice preštudirali gradivo. In ravno pri mladih svetnikih sem opazil, da so imeli vsebino z rumenim podčrtano. To pomeni, da so predelali celotno gradivo. V prejšnjih mandatih sem videl tudi to, kako so nekateri hodili na seje z zaprto kuverto. Mladim popolnoma zaupam in verjamem vanje.

Kakšno je sodelovanje s poslanci, ki prihajajo iz naših volilnih okrajev? Ste povezani in sodelujete z njimi?

Škoda je, da nimamo več poslancev, ker je ravno naša regija po številu poslancev zelo slaba. Mogoče je vzrok temu, ker se ne dogovorimo za enega ali dva človeka iz regije in bi samo tiste podprli. Tako pa je preveč kandidatov in dobijo premalo glasov, ker so le-ti preveč razpršeni. To je v mojih mislih že dolga leta, ampak žal tega še ne znamo ali pa nismo toliko modri, da bi se povezali.

Tu lahko omenim g. Pavlina iz Trebnjega, ki je dolenski poslanec in imava kar veliko stikov. Pa tudi ga. Žibert, ki je že prosila za prostor, da bi imela enkrat mesečno svojo pisarno v naši občini in sem ji to tudi omogočil. Tako da sodelovanje vsekakor je in to na kulturni, lepi ravni.

Načrtujete tudi študijo o izvedljivosti projekta mestne hiše. Na kateri lokaciji jo načrtujete?

Ne vem, če bi temu rekel ravno mestna hiša, mogoče prej kulturni dom ali pa samo občinska stavba. Gre za stavbo, ki je že v občinski lasti in stoji na naslovu Grajski trgu 26. Ima približno 2200 m² površine in je neizkoriščena. Mi pa v tej stavbi, kjer smo trenutno, plačujemo Zarji visoko najemnino. In kot dober gospodar bom občino poskusil čim prej preseliti na Grajski trg 26, da bomo v svojih prostorih in brez najemnine.

V proračunu smo že zagotovili sredstva za idejni projekt stavbe. Če bo to letos narejeno, gremo lahko drugo leto že v adaptacijo stavbe po fazah in preselimo vsaj določen del pisarn iz te stavbe na novo lokacijo. Se pa v tej stavbi že odvijajo nekatere prireditve in aktivnosti. Od fitnesa, razgibavanja, pikada itd. Sedaj je skoraj polno zasedena in je že težko uskladiti termine. Tako da sem res zelo ponosen in vesel, da se mladi in tudi starejši družijo in zbirajo ter da jim to lahko omogočimo tudi z uporabo prostorov. Lokalni fantje so tudi nabavili fitnes naprave in tam vadijo. Če pride kdo zraven, tudi pokažejo, kako se kaj dela. Prijavili se bomo na LAS STIK in postavili fitnes center

v Žužemberku. Tega si mladina želi in rad bi, da jim to tudi omogočimo.

Občutek je, da morda premalo izkoriščamo možnosti, ki jih imamo v turizmu. Naravne danosti, reka Krka, številne vinske gorice... Mreža postajališč za avtodome. Že dolgo čakamo na ta projekt na Loki. Premalo imamo tudi nastanitvenih kapacitet in prenočišč.

Projekt je narejen. Postajališče za avtodome je nad Loko, kjer ni poplavno območje. Smo tudi pospešili OPN, da čim prej pridobimo dokumentacijo s strani države. To je v teku, bo zaživelo, ker je tudi trend turistov v naši občini zelo velik.

Kako je s turistično takso in nastanitvami v Občini Žužemberk? Kje lahko turisti prenočijo in kdo (kateri subjekt) največ prispeva s turistično takso v občinski proračun?

Na naslednji seji bomo višino takse iz 1,15 evra povišali na 1,50 evra. Največji pretok turistov oz. javljene in plačane takse je bilo v Gostilni Krnc v Hinjah. So za skoraj sto odstotkov presegle vse ostale v občini, saj so imeli tisoč nočitev.

Kako je s projektom „4P – Prijetna pot prijateljstva in povezovanja“ – izgradnje skupnega kolesarskega omrežja petih občin od Škofljice do Dolenjskih Toplic?

V ta projekt nismo prišli, ker imamo premajhno število prebivalcev. Se pa g. Kostevc pogaja z LAS STIKOM, da bi postavili postajališča za brezplačno izposojajo koles v Žužemberku in na Dvoru.

Država bo skupaj z evropskim skladom za regionalni razvoj za Interpretacijsko-informacijski center območja Natura 2000 Auerspergova železarna Dvor v letošnjem letu namenila dva milijona evrov. Katere naloge čakajo pri tem občino in kolikšen je njen delež?

Njen finančni delež verjetno ne bo velik, če dobimo ta dva milijona od države. Je pa to projekt velikega pomena za celo občino, predvsem za Dvor. Naslednji teden imam sestanek na ministrstvu ravno na to temo in se bomo dogovorili, kako naprej, kako to speljati.

Občina je v preteklih letih navezala številne stike in se pobratila z občinami drugih držav. Kakšno bo sodelovanje z njimi v prihodnje?

Sodelovanje bo ostalo na isti ravni. Tudi sam sem sodeloval pri prijateljskih navezah, predvsem z občino Golubac in s Slovaško oz. mestom Čahtice. Imamo tudi prijateljsko občino Pregrada na Hrvaškem. Trenutno se vzpostavlja sodelovanje z Rusijo, predvsem z Republiko Tatarstan. Od tam prihaja tudi g. Andreev, ki je kupil Veselo vas.

Kje so možni dodatni viri financiranja občinskega proračuna? Načrtujete prodajo doma v Poreču?

Ne, kot vsak dober gospodar tega ne bom prodal. Sploh pa ne za ceno, za kakršno je bilo ovrednoteno. O prodaji bi razmišljal le, če se kdaj slučajno zalomi glede suhokranjskega vodovoda. Ker ta je osnovna prioriteta in zagotovilo, da imamo pitno vodo, stanovanje v Poreču pa je luksuz, kar voda ni. Ampak možnosti je samo 0,01 odstotkov, da bi do te prodaje res prišlo.

Občinski praznik skupaj s Trškimi dnevi so največji kulturni in rekreativno-turistični dogodek v Suhi krajini, ki v kraj privabi množico obiskovalcev. Načrtujete kakšne spremembe v organizaciji prireditve?

Ideje o spremembah so. Rad bi dogajanje malo skril oziroma združil in predstavil kakšne dogajanje na zgodnejše ure, da se ne zavleče tako pozno v noč. Že sam zaključek prireditve, ko se podeljujejo občinska priznanja, bi prestavil za nekaj ur. S tem bi zagotovil, da je po končani prireditvi res čas za druženje občanov in občank, ne pa da se vsi odpravljajo domov. To so take manjše korekcije, ki pa jih bom skušal uveljaviti že letos.

Kaj delate v prostem času? Kakšne hobi-je imate?

Prostega časa trenutno ni. Sem predan občini in ljudem. Upam, da mi bo zdravje dopuščalo, da bo adrenalin držal, da bom lahko v tem tempu zdržal vsaj še kakšen mesec, dva. Da res zaženemo občino in da dobim direktorja občinske uprave. Takrat se bom tudi jaz lahko malo razbremenil in posvetil več časa občanom, ker do sedaj se nisem mogel. Pri meni je hobi predvsem delo. Potem je hlev, vinograd in gozd. Leta 2016 sem bil izbran za najbolj skrbnega lastnika gozda na območju novomeške območne enote zavoda za gozdo-ve. Prvič, da je bil izbran nekdo iz naše občine in na to sem zelo ponosen. Ponosen pa sem tudi na svojo družino, ki mi pomaga in stoji ob strani. Glede na to, da sem bil izbran, se vidi, da skrbim za red, disciplino, čistočo in tako bom tudi skrbel za našo občino.

Kako pa ocenjujete občinski časopis Suhokranjske poti? Kako v naprej?

Z občinskim glasilom sem na splošno kar zadovoljen. Se pa obeta nekaj sprememb. Zamenjali smo tiskarja in tu bomo kar precej prihranili. Tisk bo iste velikosti, če bo manj listov, bo še cenejši, ampak pri taki izvedbi, kot je zdaj, bo 600 evrov prihranka pri enem tiskanju.

Jože Papež v pogovoru z ministrico dr. Aleksandro Pivec

Foto: Urednik

■ Tamara Plot

Foto: V. Kostevc, Urednik

POLICIJA SVETUJE POLICIJA SVETUJE POLICIJA SVETUJE POLICIJA SVETUJE

Na območju občine Žužemberk smo policisti s PP Dolenjske Toplice v letu 2018 obravnavali skupno 57 kaznivih dejanj, od tega 40 kaznivih dejanj premoženjske kriminalitete (21 vlomov v hiše in vikende in 19 tatvin), največ v mesecu januarju, oktobru in novembru.

V času od 1. 1. 2019 do 27. 2. 2019 smo obravnavali le 1 kaznivo dejanje (v preteklem letu 12), in sicer: 1 veliko tatvino (vlom v hišo) v Budganji vasi, kjer so storilci vlomili skozi okno in odtujili zlatnino, denar, strelno orožje in daljnogled.

Glede kaznivih dejanj na območju občine Žužemberk se je leto 2019 pričelo dobro, vendar to ne pomeni, da smo lahko brez skrbi. Policisti namreč znova opažamo porast vlomov v stanovanjske hiše na območju občin Dolenjske Toplice, Straža ter tudi širše po Sloveniji in občina Žužemberk zagotovo ne bo izvzeta. Ne opustite samozaščitnih ukrepov! Zapirajte in zaklepajte vrata, okna, tudi če boste odsotni le nekaj minut. Prosite sosede, naj bodo pozorni tudi na dogajanja okoli vaše hiše. Kazniva dejanja vlomov storilci najpogosteje izvršujejo v poznih popoldanskih urah, od prvega mraka do približno 22.00 ure.

Ne pozabite na varnost svojih zidanic in vikendov, iz katerih storilci ob vlamu odnašajo kosilnice, motorne žage, kosilnice na nitko ter druge stroje in aparate.

PROMETNA VARNOST:

V letu 2018 smo na območju občine Žužemberk obravnavali skupno 27 prometnih nesreč (v preteklem letu 44), od katerih je imelo 7 nesreč za posledico lahke telesne poškodbe, 2 nesreči pa hude telesne poškodbe. Najpogostejši vzrok prometnih nesreč je bila prevelika hitrost ter napačna stran oziroma smer vožnje. Po 1 prometna nesreča se je zgodila zaradi povoženja divjadi in zaradi kamenja na vozišču.

Kar 5 povzročiteljev prometnih nesreč pa je bilo pod vplivom alkohola! Pri nadzoru prometa bomo policisti najbolj pozorni na naslednje prekrške:

- vožnja pod vplivom alkohola,
- hitrost vožnje,
- stran in smer vožnje (vožnja po levi),
- neuporabo varnostnega pasu,
- uporabo mobilnega telefona med vožnjo,
- kršitve pešcev (stran in smer hoje, uporaba odsevnih teles ob pogojih zmanjšane vidljivosti in prečkanje ceste).

TRAKTORJI IN KMETIJSKA OPRAVILA:

Kot vse kaže, se bo letos pomlad in s tem tudi dela na poljih pričela prej kot običajno in pri delih na poljih marsikdo uporablja tudi traktor z ustreznimi priključki. Preden se lotite del s traktorjem, preverite njegovo brezhibnost, delovanje vseh naprav traktorja in traktorjskih priključkov, stanje in napolnjenosti pnevmatik. Če kaj ne deluje tako, kot je potrebno, odpravite napake in se šele nato lotite dela s traktorjem. Seveda ne pozabite na registracijo ter vozniško dovoljenje, kdor ga še nima. Policisti ne želimo, da se komu zgodi nesreča pri delu s traktorjem, ki jih je vsako leto nekaj, zato upoštevajte pri delu tudi svoje znanje in izkušnje.

Velja pa tudi opozorilo vsem, ki bodo pri svojem delu onesnažili cesto z blatom, zemljo, peskom ali s čim drugim, kar lahko vpliva na varnost prometa. Če se zgodi, da s traktorjem, delovnim strojem ali kako drugače cesto onesnažite, jo tudi očistite. Globa za onesnaženje ceste namreč znaša 1000,00 eur, če pa zaradi onesnažene ceste pride do nesreče, zna biti znesek veliko višji.

Policisti vsem občanom želimo, da bi bilo letošnje leto čim bolj varno na cestah, doma, pri vsakdanjih opravilih, skratka vsepovsod, kamor se boste namenili, za vašo varnost in varnost vašega premoženja pa se bomo še naprej trudili tudi policisti.

Če opazite karkoli sumljivega, kar bo zmotilo vaš mir in občutek varnosti, osebo ali vozilo, ki ne »paše« v vašo okolico, si zapomnite podrobnosti, zabeležite znamko in registrsko številko vozila ter nemudoma obvestite policiste na PP Dol. Toplice na tel. št. 07 3843890, po elektronskem naslovu pp_dolenjske_toplice.punm@policija.si ali na številko 113.

V kolikor pa želite, da se vodja policijskega okolišja zgleda pri vas doma, ker ste postali žrtev kaznivega dejanja, potrebujete pomoč ali nasvet policije, imate konkretne varnostne probleme na območju vaše lokalne skupnosti, želite predlagati ukrepe ali dejavnosti za izboljšanje varnosti v vašem okolju, ali ker želite neformalni razgovor, pa lahko pišete na elektronski naslov edvard.kramar@policija.si.

■ **Edvard Kramar**
vodja policijskega okolišja
FOTO: internet

Prešernovanje v Žužemberku

Po vsej Sloveniji se 8. februarja vrstijo proslave, saj je to slovenski kulturni praznik in dela prost dan.

Na ta dan kulturni delavci recitirajo in deklamirajo pesmi dr. Franceta Prešerna in drugih pesnikov. Vse bolj pogosto se pojavijo tudi mladi literati ustvarjalci, ki pripovedujejo lastne pesmi. Letos je tudi 200 let od smrti Valentina Vodnika in je zato ta dan še posebno svečan.

V Žužemberku je Turistično društvo Suha krajina pripravilo proslavo na Grajskem trgu pod paviljonom Easa. Prireditev sva vodila Staša Kostevc in Miran Jenko. Začela sva z Zdravljico in nadaljevala s poezijo našega največjega poeta. Sledile so pesmi tudi drugih slovenskih pesnikov in oder se je ogrel za domači ustvarjalci poezije. Staša je predstavila nekaj pesmi Magde Kastelic Hočevar, Silva Mohorčič pa je svoje pesmi predstavila kar sama.

Sodelovala sta tudi priznana pesnika Jurij Marussig in Janko Rošelj, ki prihajata v Žužemberk že vrsto let. Sledil je nastop Primoža Pasarja, ki je svojo poezijo spremljal na klinozob, instrument, ki ga je sam izdelal po lastni ideji. Po uradnem delu proslave smo nadaljevali družene ob pijači in prigrizku še dolgo v petkovo popoldne. Slovenci imamo zelo razvito kulturo in v poeziji imamo kaj pokazati.

■ **Miran Jenko**

Konjerejski pust

Vsako leto na pustno soboto se člani Konjerejskega društva Suha krajina našemimo in odpravimo po naši Suhi krajini preganjat zimo. A kaj naj letos rečemo, zima se nikakor noče pokazati v pravi luči. Odpravili smo se na pustovanje, tokrat v smeri proti Zagradcu. Shod konjenikov-maškar je bil v Žužemberku, prvi postanek pa na Pajčni, kjer smo malo pojedli, se okrepčali in nadaljevali proti Bregu, kjer smo prečkali reko Krko ter pot nadaljevali proti Drašči vasi. Tu je bil na domačiji našega prijatelja in konjerejca Korelna-Dragota postanek s pijačo, malico in pustnimi krofi. V prelepem sončnem in toplem vremenu smo se ustavljali v okoliških vaseh ... v Klečetu pri Glavič-Glavanovih, tudi konjerejskih prijateljih.

Glavni postanek na pustnem pohajkovanju pa je bil na turistični kmetiji Meden v Šmihelu. Tu smo imeli kosilo. Ves čas pustovanja nas je spremljal s frajtonarico naš član Ciril ter skrbel za veselo razpoloženje. Na poti proti Žužemberku smo se ustavili v Dešeči vasi, tudi pri konjerejih, pa v Budganji vasi pri našem članu Miru in na Luži pri društvu Kljuse. Povsod je bilo kaj za pusta hrusta, tako da se nam je pustna sobota prav lepo iztekla. Še pred nočjo smo svoje štirinožce postavili v njihove hlevčke v upanju, da nam letošnja zima prizanesa, da ne bo pozebe in suše v marcu, da bodo lahko polne jaslji...

■ **Jole Andrižanič**

Dvorsko pustno rajanje – pravi gusarski žur!

Zakaj bi bilo letos drugače, če se pa imamo vsako leto tako zelo lepo? Tudi letos, na pustno nedeljo, 3. marca 2019, smo namreč zaražali. Namen je sicer bil, da preganjamo zimo, a je sploh še ni bilo ... Res nas je bilo veliko maškar! Majhnih, čisto majhnih in celo zelo velikih. Največ je bilo gusarjev, ker je

bila pač gusarska zabava. Zelo lepi so bili tudi kavboji, Pika Polone, vile, čebelice, sonček, mucke, lisičke, volki, Pike Nogavičke, čarovnice, vitezi, klovni, policaji, zmaji, samorogi, ...

Uro in pol sta nas zabavala gusarja, od tega je bil eden zeloo velik,

na hoduljah. Od srca sta nas nasmejala, ko sta nas skušala prestrašiti. Mislila sta namreč, da sta grozna! Zelo zabavno je bilo sodelovati z njima, medtem ko sta žonglirala z noži in baklami, ko sta si podajala topovske granate in ko sta mešala rum. Vsi, ki so sodelovali in so bili najboljši, so lahko poizkusili gnusni gusarski kompot. Celozaplesali smo s strašnim gusarjema. Vam rečem, pravi gusarski žur! Seveda pa pustnega rajanja ni brez pustnih krofov. Tudi tokrat smo organizatorice poskrbele, da nismo bili lačni, niti žejni. Vsak udeleženec je dobil slastni marmeladni krof in sokec. Pojedli smo kar 250 krofov! Po eksploziji gusarske skrinje smo zaključili z našim pustnim rajanjem. Vsi zadovoljni in s čokoladico v roki smo polni vtisov odšli domov. Hvala vam, naši zvesti donatorji, za vaš finančni prispevek, hvala OŠ Žužemberk za prostor in hvala staršem, ki že 13 let vztrajate in prihajate na naše dogodke.

Foto: Jadranka Meglen

Redni letni občni zbor DU Žužemberk

3. marca smo se člani DU Žužemberk zbrali v gostišču Zupančič na rednem letnem občnem zboru. Zbor smo pričeli s kulturnim programom, v katerem je bilo zajetih nekaj pesmi lokalnih pevk, recitali in pesmi učencev OŠ Žužemberk, prebranih pa je bilo tudi nekaj pesmi naših literatov. Občni zbor je odprl predsednik društva Anton Novak, predlagal delavno predsedstvo in dnevni red. Po ugotovitvi verifikacijske komisije, da smo sklepčni, saj nas je bilo okrog 111 članov, smo pričeli z občnim zborom. Predsednik je nazorno predstavil delo društva v letu 2018 po posameznih panogah, dopolnili so ga zadolženi za posamezna področja. Ga. Bradačeva, vodja skupine starejši za starejše, ki v naši občini pokriva to področje, nas je podrobno seznanila z dogajanjem v naši občini na področju, ki ga vodi. V svoji sredini tokrat nismo imeli župana, ki se je opravičil in na zbor poslal občinskega svetnika ga. Zupančič Roka, ki je pohvalil naše aktivnosti ter nas podrobneje seznanil z načrti občine v 2019 na področju uporabe občinskih prostorov za društva itd. Skupaj s predsednikom sta nekaj članom društva podelila priznanja za prizadevano delo. Predstavljen je bil plan dela za 2019, nato pa so besedo dobili gostje. Gostili smo predsednika društva Dolenjske

Toplice, ki je tudi bodoči predstavnik upokojencev v PZDU Dolenjske in Bele krajine. Pohvalil je delo ter upokojenske aktivnosti v športu preko PZDU ter v ligi ob Krki, kjer sodeluje 6 društev, ki tekmujejo v pikadu, kegljanju na vrhovi, streljanju, šahu in drugih disciplinah. G. svetnik nam je zagotovil, da bo v letošnjem letu v občini v okviru Trških

dni potekal tudi županov pokal v pikadu med društvi Liga ob Krki, ki ga bo letos organiziralo in izvedlo sosednje društvo upokojencev Dvor. Po končanem občnem zboru je sledil topel obrok ter prijetno druženje ob hrani in kapljici gostišča Zupančič.

■ J. Andrižanić

Delo dvorskih gasilcev

V soboto, 9. februarja je PGD Dvor opravilo redni letni občni zbor, na katerem so strnili delo minulega leta skozi posamezna poročila ter si zastavili načrtovane aktivnosti za leto 2019.

Po besedah poveljnika Tomaža Obšteterja so dvorski gasilci zaključili uspešno in plodno leto, vendar pa kljub temu vseh zastavljenih ciljev niso dosegli. »V ožji operativni enoti je bilo v lanskem letu vpisano 35 gasilcev, preko 100 naših članov pa je glede na zdravstveno stanje, starost in pridobljeno gasilsko izobraževanje dejansko tudi zmožno operativno nastopati«, je v uvodnem delu poročila dejal poveljnik in dodal, da so v minulem letu opravili osem različnih intervencij ter imeli pet večjih vaj, na katerih je skupno sodelovalo 42 gasilcev.

Dvorski gasilci so se v minulem letu udeležili tudi različnih tekmovanj: 24. februarja so uspešno izpeljali tudi tekmovanje mladih v Kvizu gasilske mladine, 2. junija so se udeležili mladinskega tekmovanja GZ Novo mesto v Žužemberku, kjer so nastopile tri ekipe, istega dne so nastopile članice še na tekmovanju z motorno brizgalno v Malem Podljudnu, 9. junija so s tremi ekipami sodelovali na območju GPO Straže in Novega mesta, kjer je potekalo tekmovanje veteranov in gasilski avtoarely, 15. junija so nastopili z mešano ekipo članic v spajanju sesalnega voda za pokal PGD Ajdovec, 1. septembra s štirimi ekipami na gasilski orientaciji v Dolenjskih Toplicah, 2. septembra so sodelovali v kategoriji AC na Operativnem tek-

movanju na Bučki, 8. septembra je ekipa mladink nastopila na Regijskem tekmovanju v orientaciji v Šentrupertu, 23. septembra je ekipa članic B nastopila na državnem tekmovanju za pokal Matevža Haceta v Gornji Radgoni, 7. oktobra pa so na tekmovanju GPO Žužemberk nastopili kar s sedmimi ekipami. Za vsa tekmovanja, predvsem za ekipe mladih, je poveljnik Tomaž Obšteter posebej pohvalil triperesno

deteljico mentoric: Barbaro, Mirjam in Petro. Gasilci so izvedli tudi nadomestne volitve predsednika in blagajnika društva. Po odstopu Aleša Reparja bo funkcijo predsednika opravljal Uroš Legan s Podgozda. Zbrane gasilce so med drugim pozdravili predstavniki GZ Novo mesto Franc Andrelič in župan Občine Žužemberk Jože Papež.

Foto: E. Škufca

Prav »guštno« jih je bilo poslušati!

V petek, 15. februarja 2019, smo pod okriljem KD Dvor v Železovlarskem muzeju in galeriji Dvor prisluhnili Etno bandi Poseben Gušt. Zasedba izvaja izključno dela primorskega kantavtorja, igralca in dramatika Iztoka Mlakarja. Polna dvorana in razprodane vstopnice so nam dale vedeti, da so pesmi tega odličnega igralca še kako prisotne v naših srcih.

V polni dvorani smo poslušalci komaj čakali, da se večer prične. Kaj kmalu, točni kot ura, so gostje pričeli s svojim nastopom. Etno banda Poseben Gušt je v originalu ekipa štirih fantov, vendar nastopajo tudi v zasedbi duo ali trio. Slednji smo prisluhnili mi.

Pevac Aleš Plut z originalnim in avtentičnim glasom vrhunsko interpretira pesmi samega Iztoka Mlakarja. Njegov nastop je tako doživet, dodelan, da slehernega poslušalca očara z njegovim vokalom in interpretacijo. Med skladbami nas je popeljal v svet »vicev«, čeprav nekateri že večkrat slišani, so iz njegovih ust prišli tako slikovito, da preprosto nisi ostal ravnodušen.

Kitarist Tomaž Šuln je odlično spremljal vokalista in se zliil s harmonikašem Markom Šušteršičem. Oba smo lahko slišali tudi kot spremljevalna vokalista, ki sta zapolnila vsako skladbo tako, da če si zaprl oči, si pred seboj zagledal Iztoka Mlakarja z njegovimi glasbeniki Zato lahko rečem le: »Bravo, fantje!« In, kot je rekel Iztok: »Dobro ste ga sneli.«

Etno banda Poseben Gušt, hvala vam za čudovit celostni nastop, prav gušt vas je bilo poslušati.

■ Tjaša Primc

Foto: Jadranka Meglen

Kuharski tečaj

»KAR SVET POZNA UMETNOSTI, NAJSLAVNEJŠE SMO ME, TE KUHARSKE SPRETNOSTI SE VSAKDO VESELI.«

Vsak se rad kaj novega nauči ali pa samo obnovi znanje. Tudi v Društvu kmečkih žena Žužemberk rade izvemo kaj novega. Zato smo imele v soboto, 19. 1. 2019, v osnovni šoli Žužemberk kuharski tečaj, ki ga je vodila ga. Valerija Poreber. Ga. Valerija je naša dolgoletna učiteljica tečaja. Recepte skrbno izbere in nam na preprost in razumljiv način najprej opiše potek dela. Potem pa vsaka poprime za delo in čez nekaj ur iz kuhinje že omamno diši. Vsaka prava kuharica tudi poskusi, kaj je skuhalo ali spekla. Tako tudi me, ob prijetnem klepetu. Vabimo vse, ki bi se želele naučiti kaj novega ali z nami podeliti kakšen dober recept in izkušnjo, da se nam naslednje leto pridružite. Tečaj je res poučen in zabaven. Letos se nas je zbralo več kot 30 tečajnic. Vodilo nam je naslednji pogovor:

»JEJ DOBRO, ŽIVI PREPROSTO IN SE POGO-STO SMEJ.«

■ Lilijana Hrovat

45. občni zbor PGD Križi

Leto je naokrog in zgodilo se je, da smo letos kot prvi v GPO Žužemberk, pred delegati GZ NM in so-sednjih društev, g. županom ter drugimi gosti, podali poročila o lanskoletnem dogajanju v društvu in razgrnili načrte za letošnje leto.

Minulo leto je bilo vsaj na prvi pogled nekoliko mirnejše kot nekaj prejšnjih, razveseljiv je bil uvod v poročilo poveljnika, da po več letih v našem okolju ni bilo nobenega poziva na pomoč. Nekoliko pestrejšje je bilo na področju tekmovanj. Veselili smo se uspehov naših ekip, kjer je zopet izrazito izstopala mladina, pa naj bo to po številu nastopov ali uvrstitvah. Tudi sicer je bilo najbolj pestro prav pri delu z mladino, kjer smo poleg izjemno prijetnih dogodkov doživeli tudi zelo neprijetne. Med drugim smo naleteli na težavo, na katero pred nekaj leti ne bi niti pomislili: pomanjkanje mentorjev. V zadnjih letih nimamo več težav

pri sestavljanju ekip ali desetine- še posebej pionirjev, saj je otrok, ki si želijo tekmovati, dovolj, zapleta pa se pri mentorjih, ki jih imamo le nekaj. Otroci kar sami prosijo za vaje, ampak samo obstoječi mentorji, obremenjeni z več ekipami naenkrat, dolgo ne bodo več vzdržali. Razočaranja otrok, ko zaradi mentorjev, kljub vrhunski pripravljenosti, niso mogli na tekmovanje, je težko opisati. Z uspešnimi nastopi so nas razveseljevale tudi članice, težave pa so s člani, ki v minulem letu nismo imeli svoje ekipe. In še ena težava, ki postaja vedno bolj zaskrbljujoča: področje izobraževanja. V zadnjih letih opažamo močan upad zanimanja za izobraževanje in v minulem letu se je zgodilo, da se nismo udeležili nobenega tečaja. Smo se pa skozi vse leto udeleževali aktivnosti, povezanih z gasilstvom v našem GPO in širše, nadaljevali z urejanjem okolice gasilskega doma in nabavo prepotrebne gasilske opreme. Veseli smo obljube novega g. župana, da bodo kljub spremembi v vodstvu občine aktivnosti povezane z gasilstvom- ,kamor spada tudi financiranje, potekale vsaj na takšnem nivoju kot do sedaj.

Minulo leto lahko ocenimo kot dobro, v izziv letošnjemu letu pa ostaja kar nekaj področij, kjer smo lahko še boljši. Naj še končam z zaključno mislijo iz poročila poveljnika: »Z željo, da bi tudi letošnje leto minilo brez neprijetnih dogodkov, zaključujem svoje poročilo in vse skupaj pozdravljam z gasilskim: NA POMOČ!«

■ Tomaž Špelko

Foto: Suzana Pečjak

91. redni občni zbor PGD-ja Šmihel

V soboto, 2.2. 2019, je v dvorani društva potekal 91. redni občni zbor. V poročilu predsednika in poveljnika je bilo moč razbrati, da nam ni bilo dolgčas. V letu 2018 smo sodelovali pri dogodkih v organizaciji Kulturnega društva Šmihel, na občinskem tekmovanju in tekmovalstvu GZ Novo mesto, organizirali veselico in slavnostno parado ter prireditve ob 90- letnici obstoja. V letu, ki je minilo, smo si ob gasilskem domu uredili letno kuhinjo. Vse to in še mnogo več se je dogajalo skozi celo leto. Police gasilske dvorane sta letos obogatila dva pokala (pionirji na OGPju 1.mesto in mladinci 4.mesto na GZ Novo mesto). Poročila so predstavili tudi blagajnik, nadzorni odbor, predstavnica članic in mladine. Konec leta 2018 je društvo pridobilo 3 nove pripravnike. To so Gašper Koler, Anita Pečjak in Nika Vidmar. Po podelitvi priznanj so dobili besedo gostje. Letos so nas obiskali Anton Strajner, ki je predstavnik občine Mirna Peč, občinski poveljnik Boris Sajevec in župan g. Jože Papež. Vsem se za obisk lepo zahvaljujemo. V prihodnjem letu smo si člani društva začrtali velike cilje, ki jih bomo nedvomno tudi uresničili. Našo dobro voljo, zavzetost in predanost društvu so pozdravili tudi ostali udeleženci občnega zbora.

■ Maša Koler

1. obletnica Šole zdravja 1000 gibov

26. februarja 2018 smo pričeli in ni nas zeblo, kaj hitro smo se ogreli....tako nekako nam je spesnila gosa Silva Mohorčič našo pesmico.

Leto je hitro naokoli in tudi prvo svečko smo dočakali. Šola zdravja 1000 gibov- skupina Žužemberk, 26.2. 2019 praznuje svoj 1. rojstni dan. Naša takratna zanesenjak Miha Mohorčič in Viktor Strmec sta se že v lanskem letu udeleževala jutranje vadbe 1000 gibov s skupino Zagradec. Tu so bili tudi zastavljeni temelji za novo skupino, in sicer v Žužemberku. Gospa Marica Bavdek - vodja skupine v Žužemberku, je kmalu okrog sebe zbrala skupino skoraj dvajsetih članov, v glavnem upokojenecv. Posebnost skupine je bila, da so v njej telovadili tudi štirje moški....Prvi, ki je z nami prebijal led, je bil inštruktor Šole zdravja iz Zagradca g. Matjaž Marinček. Teden dni je prihajal vsako jutro v Žužemberk ter zjutraj vodil jutranjo vadbo, ko pa smo vaje že dokaj dobro spoznali, je delo prevzela naša voditeljica ga. Marica Bavdek. V prvih samostojnih dneh nam je v pomoč priskočila tudi vadiateljica iz skupine ŠZ Novo mesto, tako da smo lažje in pravilneje obvladali jutranje vaje.

Seveda je društvo Šola zdravja zelo skrbno spremljalo napredek novoustanovljenih skupin, ter kmalu poskrbelo, da smo imeli v Novem mestu prvo usposabljanje. Kot se ob takih trenutkih spodobi, da se proslavi 1. rojstni dan, je žužemberška skupina tudi poskrbela. Nekatere članice so se zelo potrudile, pripravile malico, pijačo, naša vod-

ja skupine Marica Bavdek pa je poskrbela celo za torto, na kateri je gorela 1. svečka. Da pa je bilo presenečenje še večje, nas je s tortico počastil tudi naš prvi mentor g. Matjaž Marinček. Marica Bavdek je upihnila prvo svečko z

željo, da bi še veliko let zdravi in zadovoljni prihajali na jutranjo vadbo, kamor pa so še vedno vabljeni tudi ostali krajanji Žužemberka in okolice.

■ Jole Andrijančič

23. razstava Suhokranjskih dobrot

Že 23-tič smo članice DKŽ Suha krajina-Žužemberk skupaj s čebelarškim društvom Dvor in domačim vinogradničkim društvom pripravile razstavo Suhokranjskih dobrot. Na otvoritvi razstave Suhokranjskih dobrot tudi ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandra Pivec.

Razstavili smo razne krušne izdelke, ki nam služijo za vsakdanjo prehrano, boljše praznično pecivo, oblikovano v posebnem videzu, saj je pomembno, da je hrana privlačna tudi za oko. Članice so izdelale razne uporabne predmete, rože iz papirja in košare. Nekatere izdelujejo idrijske čipke in ostale vezene umetnine. Paša za oči so izdelki nakita. Čebelarji so razstavili med, izdelke iz medu in orodje, ki ga uporabljajo pri svojem delu. Posebno pisan in privlačen je bil kotiček, ki so ga ustvarili najmlajši iz vrta Dvor z vzgojiteljico Klavdijo Kužnik.

Otvoritev razstave je bila v soboto. Na prireditvi je nastopil ženski pevski zbor kulturnega društva iz Dobrnič, veliko zanimivih recitacij in glasbenih nastopov so pripravili učenci osnovne šole Žužemberk, skupaj z njihovimi učiteljicami. Posebej hudomušno je prireditev povezovala in vodila naša članica Lili Hrovat. Na vabilo predsednice društva Tadeje Lavrič, se je odzvala ministrica za kmetijstvo dr. Aleksandra Pivec in nam zagotovila, da podpira naše delo. Že nekaj let nas pri našem delu podpira tudi državna sekretarka na kmetijskem ministrstvu mag. Tanja Strniša. Prisotna je bila tudi predsednica Zveze kmetov Slovenije Irena Ule, predstavnik KGZS Novo mesto Damijan Vrtin in Cvetka Lavrič ter župan Jože

Papež. Najbolj zaslužnim za podporo pri našem delu se je predsednica Tadeja Lavrič tudi zahvalila. V svojem nagovoru je poudarila, da smo ljudje družabna bitja, da je dobro, da smo med seboj povezani, da vzpostavljamo stike, se pogovarjamo in si pomagamo, saj je občutek pripadnosti, varnosti in solidarnosti za človeka zelo pomemben. Vse to želimo gojiti v našem društvu, ki ni zaprt v ožji krog izbranec, pač pa radi sodelujemo z drugimi društvi in smo veseli vsakogar, ki se nam bo pridružil.

■ Milena Iskra

Foto: Urednik

Glasba je najmočnejša oblika čarovnije (M. Manson)

Na povabilo Kulturno- umetniškega društva Straža so se naši pevci Kulturnega društva Dvor, sekcija Mešani pevski zbor Dvor ob Krki, odzvali in sodelovali na prireditvi »Večer zborovske pesmi«. Prireditve se je odvijala v Kulturnem domu Straža v soboto, 17. februarja 2019.

Pevski večer ni bil tekmovalne narave. Zbori so se predstavili z narodnimi pesmi in tudi s ponarodelimi in popevkami. Nastope so popestrili instrumentalisti. Napovedovalca Robert in Ela sta predstavila naš zbor kot zbor, katerega umetniško poslanstvo je predvsem izvajanje raznovrstne glasbe, predvsem pa cappella del ali del ob spremljavi klavirja. Omenila je, da zboristi že dvajset let skrbijo, da je zborovska glasba kar se da prisotna v suhokranjskih krajih; da se pridno udeležujejo pevskih revij, na koncertih pa dosežejo, da imajo vedno številčno publiko. Vse je res in vse drži!

Hvala KUD Straža za povabilo. Preživeli smo lep pevski večer tako pevci kot poslušalci, ki smo se udeležili Večera zborovske pesmi.

Ne morem končati, ne da bi napisala besede, ki jih je ob koncu nastopa rekla naša zborovodkinja otroškega pevskega zbora Tjaša Primc: Naši pevci se sploh ne zavedajo kako hudo dobri so! Vsa čast njim in Jerneju Fabijanu!

Foto: Jadranka Meglen

Silvestrovanje žužemberških upokoјencev

15.12.2018 so žužemberški upokoјenci silvestrovali v gostišču Zupančič v Žužemberku. Okrog 17. ure je bila dvorana gostišča Zupančič skoraj polno zasedena, saj se je v njej zbralo 70 upokoјencev iz Žužemberka in okolice. Ob zvokih narodnozabavnega ansambla se je silvestrovanje zavleklo pozno v noč. Z željo SREČNO in vse dobro v novem letu, s plesom in dobrim razpoloženjem, ki ga znajo narediti samo upokoјenci, se je zaključilo leto 2018. Tik pred polnočjo sta nas obiskala še Dedek Mraz in Božiček. Vidno utrujeni od rajanja in druženja smo se le s težavo odpravili proti domu, saj nas je zunaj prestregel decembrski mraz. Prihajajoča nedelja pa nam je nudila malo daljši jutranji počitek. V upanju, da se naslednje leto na silvestrovanju še vsi snidemo.

■ Jole Adrijanić

Žegnanje na Antonovo na Krasincu

V nedeljo, 20.1.2019, so bili člani konjerejskega društva Suha krajina povabljeni v Belo krajino na Antonovo na Krasinec, kjer je vsako leto blagoslov konj in konjenikov.

Blagoslov je podelil lokalni župnik, člani konjerejskega društva Semič pa so poskrbeli za dober golaž v bližnjem gasilskem domu. Po končanem blagoslovu smo se odzvali še vabilu semiškega konjerejca Aleša na njegovo domačijo, kjer nas je čakal pečen odojek in prijetno druženje v krogu njegovih domačih. Aleš nam je s ponosom razkazal svojo domačijo ter dosežke na kmetiji, ki jo vodi s svojo družino.

V poznih popoldanskih urah smo se prijetno razpoloženi vrnili nazaj v našo Suho krajino. Seveda je bilo potrebno najprej v štalico, kajti tokrat so bili konjički doma.

■ Jole Adrijanić

Dobrodelni božično – novoletni koncert KD Dvor je obrodil sadove

V prazničnih dneh smo v petek, 28. decembra 2018, člani Kulturnega društva Dvor priredili dobrodelni božično – novoletni koncert za dve družini v našem kraju. Z veseljem smo opazovali poslušalce, ki so prihajali v telovadnico PŠ Dvor ter jo s svojo prisotnostjo napolnili do zadnjega kotička. Skupaj smo pokazali, da znamo, da zmremo, da imamo odprto srce in da nam je mar.

Nastopilo je sedem različnih zasedb. Med nastopi različnih sestavov sta nas odlično in na duhovit način vodila povezovalca Dijana Pečjak in Matej Kocjančič.

Prvi so na oder stopili otroci. Otroški pevski zbor Dvor ob Krki je pod mojim vodstvom zapel pet pesmic, z zadnjo izmed njih, Srečno prvi januar, pa smo staremu letu pomahali v

slovo, novem letu pa odprli dlani!

Da so tudi starejša dekleta otroškega pevskega zbora Dvor ob Krki prišle do svoje točke, je s prevodom pesmi The Snowman poskrbela Živa Lautar, za kar se ji iz srca zahvaljujem. Pesem nam je v celoti prevedla iz angleščine, in verjetno se vsi strinjamo, da odlično. Dekleta so skladbo odpele z zanosom in pokazale, da bo na Dvoru še veliko dobrih pevk.

Blaž Koncilja in Ana Može sta nas s svojima glasovoma popeljala v solistični svet. Blaž nam je predstavil antično arijo Seben crudele, skladatelja A Caldara; Ana pa pop skladbo Let it snow. Oba sta nastopila ob spremljavi Jerneja Fabijana.

Mešani pevski zbor Dvor ob Krki je pod vodstvom Jerneja Fabijana predstavil štiri

dela, dve sakralni in dve popevkarski, za tri od njih je aranžma pripravil kar zborovodja sam. Čestitke!

Renata Novak, Urška Mitrovič in Petra Pograjc so skladbe svojstveno preoblekle in v zasedbi harmonike, kitare in vokala predstavile dela Bel božič in Ne bodi kot drugi.

Za konec pa so nas razveselili člani Ansambla Boršt. S skladbami so nas zazibali v narodno – zabavne ritme ter smelo zaključili dobrodelni koncert.

V sodelovanju z Rdečim križem Slovenije, območno združenje Novo mesto smo zbrali več kot 3.000 €. Ves denar bo porabljen izključno namensko za nakup življenjskih dobrin, ki jih otroci nujno potrebujejo. Hvala vsem za to prelepo gesto in hvala za vašo dobrodelnost.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila prav vsem nastopajočim, še posebna hvala Jernej tebi, za vse pianistične vložke. Hvala povezovalcema. Hvala ansamblu Boršt za ozvočenje! Hvala predsednici in pobudnicama tega dobrodelnega koncerta Vesni Može in Jadranki Meglen, brez vajine pomoči vsega tega ne bi bilo. Hvala ravnateljici Miri Kovač za dovoljenje, da smo koncert lahko organizirali v PŠ Dvor in hvala tudi vsem ostalim, ki ste kakorkoli pomagali, da smo koncert izpeljali.

In nenazadnje hvala tudi vam, dragi poslušalci, da ste nas s svojim obiskom razveselili in podprli akcijo. Hvala.

■ Tjaša Primc

Foto: Jadranka Meglen

20. redni letni občni zbor KD Suha krajina

Leto je naokoli, pravzaprav je že 20 let naokoli, kar smo imeli 1. občni zbor društva. V soboto, 26.1.2019, so se člani konjerejskega društva Suha krajina zbrali na 20. rednem letnem občnem zboru v gostišču Štupar na Dvoru. Predsednik društva Boštjan Bradač je vse prisotne prav lepo pozdravil in predstavil delo v minulem letu, ki pa je temeljilo na medsebojnem druženju članov in drugih društev. Vsa poročila so bila soglasno potrjena. Poseben poudarek bo letos na organizaciji in pripravi proslave ob 20. obletnici delovanja društva, ki bo v mesecu juniju.

V društvo smo sprejeli dva nova člana: Damjano Šteingel in Jerneja Glavana ...

Zbrane sta poleg gostov iz sosednjih konjerejskih društev pozdravila naša člana, sedanji in bivši župan Jože Papež in Franc Škufca.

■ Jole Andrijanič

Občni zbor DPM Suha krajina 2019

Minulo soboto so se člani Društva podeželske mladine Suha krajina v Ajdovcu zbrali na 14. občnem zboru. Predstavili so letna poročila, iz

katerih je bilo moč slišati, da je bilo leto 2018 zelo aktivno in uspešno, saj so izpeljali večino zadanega plana dela za preteklo leto. Pohvalili

so se z dosežkom ekipe, ki je odlično zastopala barve Dolenjske na državnem kvizu Mladi in kmetijstvo. V letošnjem letu obljublajo obilo poučnih in zabavnih dogodkov, želijo pa si predvsem, da vlogo in pomen društva ter Zveze slovenske podeželske mladine, pod okriljem katere društvo deluje, spozna in prične ceniti čim širši krog ljudi. Njihovo delovanje so pohvalili in pospremili z vzpodbudnimi besedami tudi gosti: podžupan občine Žužemberk Rok Zupančič, regijski predstavnik Dolenjske pri ZSPM Jan Mehak in predsednica sosednjega Društva podeželske mladine Mirna Peč Silva Opara. Člani obljublajo, da bodo v letu 2019 še bolj drzni, ponosni in marljivi.

Člani DPM Suha krajina vas tako že sedaj vabijo na regijski kviz Mladi in kmetijstvo za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje, ki ga organizirajo v sodelovanju s Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, in bo potekala 30. marca 2019, ob 18. uri, v prostorih gasilskega doma v Ajdovcu.

■ Urša Skube, predsednica DPM Suha krajina

Potopisno predavanje Tibet - Kailash

Člani PD Krka, planinske skupine Dvor, in Kulturnega društva Dvor smo v svojo sredo ponovno povabili Francija Koklja, zdravnika in popotnika iz Straže, ki nam je že večkrat predstavil svoja zanimiva popotovanja na manj znane konce sveta. V petek, 1. 2. 2019, nam je predstavil svoje potovanje v Tibet in do svete gore Kailash, kamor se je odpravil minulo jesen skupaj z devetimi prijatelji. To je bilo že njegovo tretje potovanje v ta konec sveta, zato je bilo zanimivo prisluhniti spremembam, ki so se zgodile v dvajsetih letih.

Potovanje po osrčju Azije so začeli v Nepal, poznanem kot izhodišče številnih alpinističnih odprav v Himalajo oz. na

streho sveta, kot jo nekateri imenujejo, ker se tu razprostirajo najvišji vrhovi sveta z Mount Everestom na čelu. Ogleдали so si glavno mesto Katmandu, ki je kljub veliki ekspanziji prebivalstva ohranil svojo tradicionalno podobo, vonj tradicionalne Azije, hinduizma s kipi, tržnicami, mentaliteto prebivalcev... Po ogledu še

nekaterih znamenitosti Nepala so odleteli v Tibet. Med letom so lahko občudovali najvišje vrhove Himalaje, ki so jih osvajali naši znani alpinisti, nekateri med njimi pa so tam tudi ostali za večno.

Pot okoli gore Kailash je dolga 52 km in zahtevna, saj gre za visoko nadmorsko višino, na kateri je bil v jesenskem času, izven turistične sezone, že hud mraz, ki ga je okrepil še zelo mrzel veter. Kljub temu je ta pot, kot nam je povedal Kokalj, vredna truda, ker ni zgolj hoja, je pot vase, v svojo dušo, pot, ki prerodi misli in duha. Tudi zato se je že tretjič odpravil v ta konec sveta. Civilizacija Tibeta ga sicer malo odvrča, Nepal pa je tak kot pred leti, vse sto-

ji na istem mestu in v nespremenjeni podobi, predvsem pa ljudje, njihove duše, nasmehi, prijaznost in pristnost so nepozabni. Ob koncu doživete potovanja po Tibetu v sliki in besedi smo poslušalci navdušeno zaploskali. Dr. Kokalj nam je predstavil res čudovite utrinke tega dela sveta s pravo mero naravnih, kulturno-zgodovinskih in verskih znamenitosti, ki poslušalcu dajo nepozaben vtis o deželi. Večer smo zaključili v prijetnem klepetu ob kozarčku in prigrizku skupaj z našim gostom, ki smo mu zaželeli še veliko uspešnih podvigov, ki jih bo delil z nami.

■ Valerija Vidmar

Foto: Jadranka Meglen

Valentinov pohod po Kriški planoti

Dva dni po Valentinovem smo se v prelepem sobotnem popoldnevu spet sprehodili po Kriški planoti. Čudovit dan je v gibanje spravil blizu 90 pohodnikov različnih starosti, od blizu in daleč. Letošnji pohod je gostil celo več obiskovalcev od drugod kot pa domačinov, čemur pa se niti ne čudimo. Vreme, prijetna in nezahtevna trasa s čudovitimi razgledi na dolino reke Krke in tudi širšo okolico, prijetna družba ter gostoljubnost domačinov širijo dober glas daleč naokrog, zato se pohodniki radi vračajo, s seboj pa pripeljejo še svoje prijatelje. Ravno zaradi pohodnikov od drugod in »lovljenja« razgledov smo se letos na pot odpravili nekoliko prej in s prvo polovico poti opravili pod žarki toplega sonca, z drugo polovico pa

v soju zvezd in skoraj polne lune. Vsako leto so vreme in razmere nekoliko drugačne, kar pripomore, da noben pohod ni enak prejšnjemu. Lansko leto smo ga opravili v snegu, letos v pomladnih razmerah in če vas zanima, ka-

kšno vreme bomo naročili za naslednjič, vas vabimo, da se nam ob letu osorej pridružite na jubilejni, 10. izvedbi najbolj romantičnega sprehoda po naši planoti.

■ Tomaz Špelko

Štefanovo v Semiču

Na Štefanovo smo se tudi suhokranjski konjerejci udeležili številnih blagoslovov konj po Dolenjski. Ker v žužemberški fari nimamo cerkvice sv. Štefana, smo se člani konjerejskega društva Suha krajina na povabilo tukajšnjega društva udeležili blagoslova konj v Semiču.

Že tradicionalno pa sta se konjerejem na blagoslovu pridružila novi in stari žužemberški župan Jože Papež in Franc Škufca, ki sta oba člana Konjerejskega društva Suha krajina. Blagoslov s sveto mašo je daroval semiški župnik. Po končani sv. maši so udeleženci-konjeniki in furmani dobili blagoslovljeno sol in spominski medaljon. Konjerejsko društvo Semič je vse prisotne povabilo na druženje s toplo malico v bližnji hotel.

Po dobrem zgledu so si tudi predsedniki društev izmenjali novoletna voščila, darila in koledarje, na katerih so bili izvorni domači motivi, kar je spominjalo na aktivnosti minulega leta.

■ Jole Adrijanič

Aktivni upokojeenci

Žužemberški upokojeenci so iz dneva v dan bolj aktivni. Športna sekcija deluje na več področjih; pikado, streljanje z zračno puško, kegljanje na vrvcu, šah... Februarja v letu 2019 je minilo eno leto, kar je bila v Žužemberku aktivirana skupina Šole zdravja 1000 gibov v pol ure.

Že kar nekaj let je aktivna v športni ligi oziroma Pikado ligi ob Krki, v kateri sodeluje šest društev. Ekipe se vsako leto pomerijo v pikadu, kjer se je mlada žužemberška ekipa, ženske in moški, dokaj dobro vključila, tudi po rezultatih. Člani DU Žužemberk, sekcije za šport, pospešeno delajo na tem, da se čimprej uredijo upokojejski prostori, ki so pridobljeni v občinski stavbi v bivši Dolenjski-severni del stavbe v

pritličju. Pred samimi prostori je že narejeno eno kegljišče na vrvcu. Vabljeni v naše vrste.

■ Jole Adrijanič

Silvestrovanje konjerejcev

Člani in prijatelji konjerejskega društva Suha krajina smo se 22.12.2018 zbrali v gostišču Bobenček. Ob dobri kapljici in hrani nas je spremljala glasba ansambla Dolenjski trio. Srečanje je zaznamoval pozdravni govor predsednika društva, ki se je zahvalil vsem članom in prijateljem društva za prijetno sodelovanje ter vsem skupaj zaželel vesele in blagoslovljene praznike ter zdravo in uspešno novo leto. Toplo nas je pozdravil tudi župan Jože Papež in voščil predvsem zdravja in medsebojnega razumevanja. Za ostalo smo se potrudili sami. Veseleje ob plesu in glasbi je bilo vse do polnočnega voščila. Potem pa seveda, dokler je kdo zdržal.

■ Jole Adrijanič

Konjerejci najmlajšemu članu postavili jubilejni mlaj

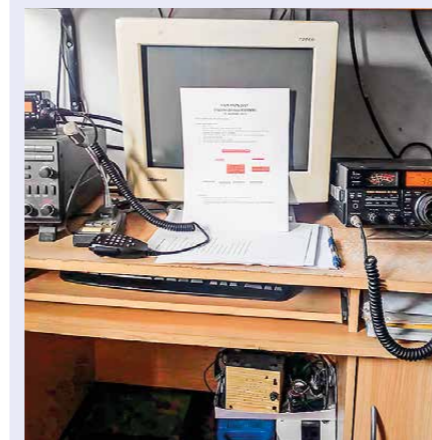
V vrstah konjerejskega društva Suha krajina je tudi naš najmlajši član Anže Bradač iz konjerejske družine Janeza in Bojane Bradač. Ob njegovem 10. rojstnem dnevu so mu člani društva pred domačo hišo v Draganjih selih po-

stavili mlaj. Anžetu smo zaželeli vse najboljše. Ob zvokih dveh harmonikarjev smo se veselili še dolgo v večer.

■ Jole Adrijanič

Vaja Aron

V soboto, 22. decembra 2018, je v Sloveniji potekala vaja ARON. Predpostavka je bil obsežni vetroolom z žledom in snegom, posledično pa izpad električne energije, motnje v sistemu telefonije in interneta. Ob 9:00 so bile aktivirane vse regijske uprave za reševanje s poudarkom na radijskih zvezah. Radioklub Žužemberk je bil aktiven na kratkem valu in na UKV frekvencah. Vzpostavljene so bile zveze z regijskim centrom Dolenjske in Bele krajine. Poleg radiokluba so se v vajo vključile tudi osebne radijske postaje. Kot občinska radijska postaja je vzpostavila zveze z operaterji osebnih radijskih postaj s področja občine Žužemberk. Radioklub s svojo tehniko, ki jo ima v lasti, omogoča delo s terena. Novejša tehnika pa omogoča tudi povezavo z lastniki CB naprav in voznički, ki se nahajajo na našem terenu ter jim svetujemo, katere ceste so prevozne oziroma zaprte.

Komunikacije radioamaterjev so izrednega pomena ob naravnih in drugih nesrečah.

Sodelovali so naslednji operaterji: Dušan Mikec, Jože Krese, Podbrežnik Uroš, Podbrežnik Srečko, Olga Mikec in Jančar Franc.

■ Dušan Mikec

Slovo od leta

Vsak po svoje si razlagamo besedo slovo. Slovo od leta pa lahko ali večina smatra kot silvestrovanje. Pa naj bo tako ali tako, lepo je, da se z dobrimi mislimi in v družbi prijateljev ali znancev poveselimo in pozabimo na vse težave, ki smo jih imeli čez leto.

Člani Društva upokojeencev Dvor smo se zbrali v petek, 14. decembra, v Gostišču na Pajčnici. Da bi lahko nazdravili s kozarcem rujnega, je bil organiziran prevoz. Vsi, ki so želeli, so se tako lahko udeležili in preživeli prijeten večer ob živi glasbi. Glasbeniki Dolenjski trio so izvajali najrazličnejše zvrsti glasbe, največ pa je bilo narodno zabavne. Posebnost večera je bilo izredno lepo besedilo naše članice Pelc Jožefe, ki so ga člani ansambla priredili in izvedli. Ob prijetni glasbi so se vrteli, vriskali in peli ob spremljavi harmonike. Čeprav nas je nekoliko skrbelo, ker je zunaj rahlo snežilo. Z nasmehom na obrazih je bilo videti, da so bili vsi za-

dovoljni in se imeli prijetno. Že kujemo načrte za leto 2019, ki naj bo zdravo in srečno za vse.

■ Dušan Mikec

Božična zgodba na Frati

Konec decembra 2018 je bila na Frati že drugo leto zapored predstavljena božična zgodba z živimi jaslicami z močno sporočilno vrednostjo. Za dogodek so zaslužni Mojca Rašelj, lastnika Doma na Frati Marjan Novak in Karmen Rozman, Zavod Villa Artmedia in številni domačini - statisti, ki so pričarali zanimivo zgodbo. Dogajanje je bilo pred domom, v ta namen pa so postavili poseben oder ter štalice, v katerih so bili osliček, ovce, krava in konji. Predstava in zgodba sta bili zelo sporočilni: ljudje naj v tem času odprejo svoja srca in postanejo prijatelji. V glavnih vlogah so nastopili Nina Rašelj in Jera Parkelj ter Bogdan Krevs, predstavili pa so se tudi pevci ter otroci mirnopoške in ajdovške šole.

Foto: S. Mirtič

Srečanje več generacij v prednovoletnem času

Srečanje krajanov, starejših od 70 let, že nekaj let v sodelovanju z OZRK Novo mesto na Prevolah pripravimo v predprazničnem decembrskem času, ko vsi hrepenimo po veselem druženju, sproščenem pogovoru in kulturnem vzdušju. Za prevoz vedno poskrbi šola, saj hočemo, da se povabilu odzove čim več ljudi.

Tako smo krajanke povabili v šolo v petek, 21. 12. 2018, v popoldanskem času. Druženje smo začeli s pogostitvijo, zbrane pa je najprej nagovoril ravnatelj Draženko Šolaja, nato pa še župan Jože Papež. Na srečanje smo povabili tudi predstavnico OZRK Novo mesto Barbaro Ozimek, s katero že vrsto let uspešno sode-

lujemo in je kasneje krajanke tudi nagovorila. Gosta srečanja sta bila še župnik Ciril Murn in nekdanja ravnateljica Marija Brecljnik, ki je skupaj z županom obdarila najstarejša udeleženca srečanja, in sicer gospo Angelo Škufca s Prevol in gospoda Milana Kastelica z Žvirč.

Učenci in učitelj glasbe Žiga Jernejčič so zaigrali nekaj poskočnih viž na harmoniki in kontrabasu, nato pa je svoje pesmi prebrala gospa Jožefa Pelc, ki vsako leto posebej za to priložnost sestavi nekaj verzov. Pesmi pa nam je poslala tudi Marija Šuštar z Vrha, a se srečanja sama ni mogla udeležiti, zato so jih prebrali učenci.

Da je bilo povezovanje med mladimi in starejšimi še toliko bolj pristno, so za sprejem, postrežbo, prijazno vzdušje skrbele učence 8. in 9. razreda, ki so ponudile zbranim tudi nekaj srečk, in to je starejšim v veliko veselje.

Ob 17. uri pa smo se vsi skupaj udeležili božično-novoletne prireditve v športni dvorani, ki so jo pripravili učenci, vrtec, kot gostje pa so nastopili zagraški tamburaši.

Ob koncu srečanja smo si segli v roke in veseli nasmehi na obrazih ljudi ter zahvala za vse so nam polepšali praznične dni.

■ Irena Blatnik

Marija Brecljnik in župan Jože Papež sta čestitala in obdarila najstarejšo krajanke Angelo Škufca s Prevol in najstarejšega krajana Milana Kastelica z Žvirč.

Predavanje policista o spletnem nasilju in varni rabi pirotehnik

Na OŠ Prevole smo tudi v letošnjem šolskem letu v sklopu decembrskih delavnic gibanja, prehrane in duševnega zdravja povabili policista Edvarda Kramarja s Policijske postaje Dolenjske Toplice. Vsi učenci in učitelji smo z zanimanjem prisluhnili predavanju o elektronskem nasilju in varni rabi pirotehnik.

Policist nas je najprej seznanil s pojavnimi oblikami spletnega nasilja prek družbenih omrežij in mobilnega telefona. Izpostavil je, da so učenci v primeru nepazljive rabe interneta ali mobitela lahko izpostavljeni različnim nevarnostim. Posredoval nam je koristne informacije in preventivne nasvete za prepoznavanje in ukrepanje, da bi se znali izogniti škodljivim posledicam.

Nato nas je seznanil s pirotehničnimi izdelki različnih kategorij in z zakonodajo. Večkrat je poudaril, da moramo pri uporabi le-teh upoštevati navodila in da je otrokom uporaba brez prisotnosti odraslih prepovedana in kazniva. Opozoril je, da neprimerna uporaba oz. uporaba nedovoljenih pirotehničnih izdelkov lahko človeku za vedno spremeni življenje. To dejstvo je podkrepil s fotografijami poškodb in filmom. Vsi prisotni smo se nad slišanim in vidnim zamislili.

■ Amalija Zajc

Obeležili smo kulturni praznik

Kultura ni namenjena samo prebivalcem velikih mest, čeprav imajo veliko več možnosti za doživljanje in sledenje razvoju kulture in dogodkov, povezanih s tem. Prav je, da kultura pride tudi do prebivalcev vasi, čeprav mogoče na nižji ravni, glede na dane možnosti. In mislim, da je v prvi vrsti ena izmed nalog šole v manjšem kraju, da za to poskrbi.

Na šoli smo se odločili, da tega dne ne posvetimo samo spominu na Prešerna, ampak smo v prireditvi zajeli spomine na nekaj pomembnih slovenskih mož, ki smo jih oziroma jih bomo obeležili v preteklem in tekočem letu. Učenci so po razredih predstavili vsestranskega književnika Valentina Vodnika – januarja je minilo 200 let od njegove smrti, pisatelja, pesnika in dramatika Ivana Cankarja – decembra smo obe-

ležili 100-letnico njegove smrti, pesnika Otona Župančiča – minilo je 140 let od njegovega rojstva in 70 let smrti. Pa seveda Leona Štuklja, ki je še posebej pomemben za nas, saj se je z njim nekako začel projekt Znani Suhokranjci – 120 let rojstva in 20 let smrti. Učenci so predstavili življenje posameznega moža, vmes pa recitirali in uprizarjali njihova dela. Pevski zbor pa je dogajanje popestril s časom primernimi pesmimi.

Na začetku je obiskovalce nagovoril župan Jože Papež, ki je tudi razmišljal o pomenu kulture za narod. Za konec pa nam je nekaj lepih slovenskih pesmi zapel moški pevski zbor iz Ambrusa.

■ Irena Blatnik

Ob slovenskem kulturnem prazniku

2. 2. smo imeli delovno soboto in izkoristili smo jo za javno prireditev, ki je v našo telovadnico privabila veliko obiskovalcev. Pozdrave župana in dobre želje za uspešno prireditev in šolsko delo je prenesel občinski svetnik g. Rok Zupančič. Ravnateljica šole, ga. Mira Kovač, je učencem podelila priznanja in nagrade, ki so si jih prislužili s sodelovanjem na šolskem literarnem in likovnem natečaju Globine veselja. V bogatem programu so se predstavili vsi otroci naše podružnice. Po zapeti Zdravljici so se pevci OPZ PŠ Dvor predstavili še s pesmimi: Jaz pa pojdem na Gorenjsko, Ne joči Zemlja, Na planincih lušno biti, Ste videli polža in Tvoje ime, Slovenija. Pesmi so učenci spremljali z lastnimi instrumenti, se v njih predstavljali kot solisti in vse pod vodstvom ge. Nine Zajc, ki je pevce spremljala tudi na klavirju lepo zapeli. Učenci pa so se predstavili tudi s prizorčkoma Povodni mož in Žogica Nogica. V pripravo in izvedbo obeh dramatisacij so vsi učenci in mentorice vložili veliko dela. Nastopajoči so

se izkazali kot deklamatorji in igralci. Svoje delo sta dobro opravili tudi mladi povezovalki programa iz četrtega razreda. Prireditev je uspela, nastopajočim in mentorjem je prinesla

veliko ustvarjalnega veselja in zadovoljstva ob poplačanem trudu, obiskovalcem pa kulturne užitke ob gledanju.

■ Zvonka Struna

Kulturna prireditev na Ajdovcu

V torek, 5. 2. 2019, smo imeli na Ajdovcu v gasilskem domu kulturno prireditev v spomin na največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Na prireditvi so prišli krajanke, starši, gospa ravnateljica ter gospod župan. Za začetek smo zapeli Zdravljico pod vodstvom gospe Nine Zajec. Nato je na oder prišel gospod župan in povedal nekaj uvodnih besed. Veseli smo bili njegovega obiska, zato se mu ob tej priložnosti zahvaljujemo. V programu smo peli pesmi, recitirali Prešernovo poezijo, poslušali o njegovem življenju, zaigrali smo dramski prizorček o Muci Copatarici. Učenke so plesale z mažoretno palico. Na koncu je gospa ravnateljica podelila še priznanja in nagrado za šolski likovni natečaj Globine veselja. Nagrajena je bila slika Ane Mlakar iz 2. razreda. Učenci so bili pohvaljeni.

■ Eva Štravs, 4. razred

Snežnosek na pravljčni urici

Globoko smo zakorakali v mesec februar, ko bi zemljo lahko pokrivala snežna odeja. A kot so ugotovili otroci na pravljčni urici, so zunaj zvončki in trobentice. Prava pomlad brez snega z obilo sonca. Poslušali smo pravljico Snežnosek, ki jo je napisala slovenska pisateljica Bina Štampe Žmavc. Pravljico je prebrala petošolka Lana Štrasberger. Otroci so ji z zanimanjem prisluhnili.

"Mama, mama, pogledaj mojega snežaka!" je zaklical Natek. "Vidim, Natek," se je zasmejala

mama. "Napraviš si čudovitega snežaka!" "Ime mu bo Snežnosek, ker ima nos iz snega namesto iz korenčka!" je rekel Natek. "Snežnosek?" se je nasmehnila mama. "Pa naj bo Snežnosek. Zdaj pa le noter, Natek, saj se že noči."

V ustvarjalnici smo izdelali snežaka, samo da je naš imel nos iz korenčka, ne iz snega. Če bi bil iz snega, bi se ob zdajšnjem vremenu gotovo hitro stopil. Zdaj bodo sledile pomladne teme.

■ **Andreja Špelko**

Pust, pust, krivih ust ...

Tudi na OŠ Prevole je bil pustni torek veseli dan, saj smo zabavno, sproščeno, nasmejano obeležili to staro šego, čeprav letos pust ni imel nič dela, saj mu ni bilo treba odganjati zime. Našemili so se vsi otroci in vzgojitelji v vrtcu v res pristrčne in zanimive maskare ter rajali po šoli in po vasi. Našemili so se tudi učenci po razredih, ples v maskah pa so imeli zadnjo šolsko uro. Prav je, da se na ta dan poveselimo vsi – stari in mladi in da ne glede na vremenske razmere ohranjamo tako lep ljudski običaj.

■ **Irena Blatnik**

Prireditve ob dnevu samostojnosti in enotnosti

V petek, 21. 12. 2018, je na OŠ Žužemberk potekala javna prireditev ob dnevu samostojnosti in enotnosti. V uvodu je spregovorila ravnateljica ga. Mira Kovač. Kasneje se ji je pridružil še župan Občine Žužemberk g. Jože Papež. V bogatem programu, ki je zajemal pete pesmi, deklamacije, igro na glasbila, ples, dramsko igro so se predstavili učenci naše šole. Osrednja gostja prireditve je bila ga. Barbara Ozi-

mek, sekretarka Območnega združenja Rdečega križa Novo mesto, ki je predstavila delovanje Rdečega križa na območju Dolenjske ter nekatere solidarnostne akcije. Prireditve smo zaključili z mislijo: »Če imate lepe misli, bodo sijale z vašega obraza kot sončni žarki in zmeraj boste videli čudovito.« Naj vas lepe misli spremljajo tudi v letu 2019.

■ **Jana Mrvar**

Kdaj bo padel sneg in razveselil najmlajše?

Tokrat smo se v Knjižnici Dvor podali v zimsko pravljčno deželo, čeprav pri nas kar noče padati sneg. Tisto malo, kar ga je padlo, žal ni dovolj za sankanje in ostale vragolije na snegu. Marsikateri otrok se sprašuje: »Kdaj bo padel sneg?«. Tako kot medvedek v pravljici.

"Zima prihaja, medvedek moj," je rekla mama medvedka. "Morava se stisniti v brlog in se pripraviti na zimsko spanje."

A medvedek noče prespati zime! Rad bi videl, kakšen je sneg! Prijatelja mu s kepami blata in angelčki v pesku poskušata ponazoriti sneg in

zimo. Toda medvedek ve, da se bosta prijatelja pozimi zabavala v mehkem belem snegu. Bosta medtem pozabila nanj?

Zima bo še trajala, tako da bodo otroci še lahko uživali v zimskih radostih. Po pravljici smo naredili polarnega medvedka iz vate, ki bo morda le privabil sneg.

Foto: Andreja Špelko

Ob dnevu samostojnosti in enotnosti

Že tradicionalno šolarji in delavci PŠ Dvor konec decembra pripravimo javno prireditev, da skupaj naredimo vstop v novo koledarsko leto in počastimo dan samostojnosti in enotnosti.

Tudi to šolsko leto smo pripravili prireditev za javnost, ki je potekala 18. 12., v večernih urah, v telovadnici PŠ Dvor. V programu so nastopili vsi učenci naše podružnice in se predstavili s skrbno pripravljenimi točkami, kjer so učenci peli, plesali, dramatizirali, deklamirali, telovadili in tako pokazali svoje različne spretnosti in znanja. Slavnostna govornica je bila ravnateljica ga. Mira Kovač.

Obiskovalci, ki so napolnili našo telovadnico, so odhajali zadovoljni, vse nas pa je prevevala skupna želja: »Vse dobro in lepo v novem letu.«

■ **Zvonka Struna**

Turnir First Lego Lige na OŠ Žužemberk

V soboto, 5. 1. 2019, je v šolski telovadnici potekal kvalifikacijski - regijski turnir First Lego Liga Slovenija, skupine C. Organizator turnirja Zavod Super Glavce in gostitelj OŠ Žužemberk sta skupaj izpeljala tekmovanje, na katerem je sodelovalo 19 ekip, tako osnovnošolskih kot srednješolskih. Raziskovalno dejavnost in dejavnost robotike, ki se v tem projektu prepletata še z vrednotami, izvajamo v popoldanskem času že drugo leto tudi na naši šoli. Zanimanje otrok je veliko in se je v letošnjem letu podvojilo. V letošnjem letu nam je v veliko pomoč Aljaž Štrucelj, ki s svojim znanjem in idejami širi naše obzorje. Zahvaljujemo se tudi našemu domačemu podjetju Keko Oprema, ki je v našem delu prepoznal potencial pri poučevanju prepotrebne kadra na naravoslovnem področju. Na turnirju so bile zelo uspešne ekipe: Eko Robotki, RoboBos ter Space Pixels, ki jim iskreno čestitamo. Naša ekipa Drzni robotki so se izkazali na tekmi robotov, kjer sta zavzeto sodelovala Jaka Setnikar in Anej Maver. Pri projektu in vrednotah pa so tekmovali Gašper Petje, Jasmina in Maruša Tome, Žan Zarabec in Lexi Cundrič. Ekipa je zasedla 13. mesto. Od začetka septembra, ko smo prejeli prve sete za letošnje temo Vesolje, pa vse do danes, je viden velik napredek, zato smo upravičeno lahko ponosni. Uvodnega dela tekmovanja se je udeležil tudi župan Jože Papež, ki je tekmovalcem in mentorjem zaželel uspe-

šno tekmovanje. Za vso podporo in posluš smo hvaležni ravnateljici Miri Kovač, ki nam vedno stoji ob strani.

■ **Helena Smrke**

Foto: Aljaž Štrucelj

Za sožitje med generacijami

Babice in dedki so znani po tem, da naše otroke (oziroma svoje vnuke) pretirano razvajajo, jim čisto preveč dovolijo, nam, mladim staršem, pa vztrajno svetujejo, kako naj jih vzgajamo. Skratka, njihova volja (seveda, saj so naši starši) nam ni vedno povšeči, vendar imajo v življenju otrok izredno pomembno vlogo. Večinoma se s svojimi otroki takrat niso mogli toliko ukvarjati, saj so imeli veliko dela zunaj, niso jim mogli toliko nuditi, kot jim lahko danes, zato vse to prenesejo na svoje vnučke. Današnji ritem nas pogosto prisili, da se k njim

zatečemo tudi takrat, kadar potrebujemo varstvo za svoje malčke ali pa celo kot taksi službe, ko imajo otroci tisoč in eno aktivnost popoldne, sami pa tega več ne dohajamo.

Sama imam na svoje stare starše ogromno spominov. Mama in ata sta naju s sestro pazila, ko sva bili majhni: to je bil najboljši vrtec. Mami me je prenesla v oranžni karirasti odeji v »tastaro hišo«, kjer je bila mamna postelja še topla, medtem ko je ona že opravljala vsakodnevna dela v hlevu in okoli hiše, jaz pa sem lahko še eno kitico odspala. Ata je kakšnega

pokadil in pokal šale. Še vedno vidim njegov zlati zob, ko se je nasmejal ... Bila bi nekakšna praznina, če ne bi imela takšnih majhnih, vendar tako prijetnih spominov. Tudi temu je namenjena naša stran, da obiščemo starejše in obrišemo prah s spominov.

V 71. številki smo objavili pogovor Anje Gorenič z gospo Ivanko Kren iz Mačkovca, v tej številki pa sta svojo prababico gospo Valerijo Koncilja obiskala osmošolca Tina Koncilja in Maj Longar.

■ Sanja Nose

Pogovor s prababico gospo Valerijo Koncilja iz Srednjega Lipovca

Sobotnega popoldneva sva obiskala najino 79-letno prababico iz Srednjega Lipovca. Zastavila sva ji nekaj vprašanj, na katere nama je z veseljem odgovorila.

Oba sva osnovnošolca in biti šolar je pogosto že kar naporno. Kako je bilo v tvojih časih?

Čisto drugače kakor zdaj, v šolo smo hodili peš, niso nas vozili in ni se nam bilo treba smotiti toliko učiti kot danes. V šolo sem hodila osem let. Najbolj zadovoljni smo bili, če smo šli kam na izlet. Bilo je lepo ....

Kakšno malico ste imeli v šoli? Ste morali za šolo kaj plačati?

Malico smo morali nositi s seboj, v šoli je nismo dobili. Ponavadi smo imeli kakšen kosček kruha ali jabolko. Šola je bilo zastoj, ničesar nismo plačevali.

Kaj pa potem, si se izučila za kakšen poklic? Kam te je potem odpeljalo življenje? Si ostala na svojem domu?

Ni bilo tako, kot je sedaj. Lahko si se izučil pri kakšnem privatniku, če je imel kdo delavnico, npr. kovač, mizar, šivilja ..., drugam pa nisi mogel iti. Ostala sem doma, večinoma smo bili kmetje.

Zunaj se že prebujata pomlad, pravkar je bilo valentinovo. Kje si spoznala svojega moža? Nama predstaviš svojo družino (koliko otrok sta imela, koliko imaš vnukov, pravnukov?)

Uf, svojega moža sem spoznala pozno... Rodili so se nama štirje otroci, imam štirinajst vnukov in deset pravnukov.

Danes se še vedno preganja zimo s pustovanjem. Ste tudi v tvojem otroštvu imeli taka običaje za maškare? Ste dobili kakšne priboljške?

Še boljše! Dobili smo kakšen krof, pomarančo ali pa piškote. Vsega smo bili veseli in hvaležni za to.

Kaj pa velika noč? Kakšne običaje ste imeli takrat, predvsem otroci?

Bili smo veseli, če smo dobili kakšen pirh. Sekali smo jih s kovanci in če smo kaj zaslužili, smo si kupili zvezke, svinčnike ...

Danes, ko malce posije sonce, nam vsem misli uhajajo na morje. Si bila kdaj na morju? Ste sploh poznali kakšen dopust?

Morje sem videla šele, ko sem bila poročena. Mislim, da je bilo takrat tudi nazadnje.

Na kakšen način je bilo življenje drugačno od današnjega? Če bi lahko, bi se raje rodila danes in bila najina vrstnica?

Niti ne, sem kar zadovoljna. Prej je bilo lepše. Življenje je bilo drugačno, bili smo bolj družabni, otroci smo se veliko dobivali in se igrali.

Za seboj imaš ogromno spominov in izkušenj, bi želela mladim in svojim bližnjim kaj sporočiti? Imaš kakšen nasvet za nas, »tamlade«?

Bodite pridni. Učite se, bodite prijazni do starejših in vljudni.

Za čas in prijeten pogovor se ti zahvaljujemo.

■ Tina Koncilja in Maj Longar,
8. b OŠ Žužemberk

Foto: Arhiv družine

PARK ZNANIH SUHOKRANJCEV

Projekt zgodovinskega spomina in suhokranjske identitete

Spoštovani bralci Suhokranjskih poti, dragi podporniki.

V 72. številki Suhokranjskih poti smo napovedali, da se projekt »Park znanih Suhokranjcev« bliža h koncu. Po uspešnem odkritju še zadnjih treh reliefov znanih Suhokranjcev smo se v decembru zahvalili 151 donatorjem, ki so prispevali k postavitvi obeležij. Priložili smo jim vsebinski in finančni obračun od leta 2015 do 2018.

Naj ga na kratko povzamemo. V treh letih so bila v Parku znanih Suhokranjcev postavljena 4 obeležja z 9 granitnimi stebri. Na njih je 15 bronastih reliefov ZS in 2 medeninasti plošči s podatki o 37 znanih Suhokranjcih. Avtorica obeležij je: mag. Alenka Vidrgar, akademska kiparka, livarsko delo je opravil Livartis d. o. o., kamnoseško pa Kamena s. p.

Finančni obračun za projekt od leta 2015 do 2018:

ODHODKI: stroški kamnoseka – Kamena s. p.	8.435,93 €
stroški kiparke in livarja	37.255,35 €
stroški temeljev, pogostitev	2.100,47 €
s k u p a j	47.791,75 €

PRIHODKI: donacije (151 don., 201 nakazilo)	28.435,04 €
Občina Žbk. iz proračuna	17.357,57 €
Urad za Slovence – TD Suha kr.	1.999,14 €
s k u p a j	47.791,75 €

Zahvali smo priložili foto zapis, ki ga je posnel g. Vlado Kostevc, in obrazec za soglasje, da se sme ime donatorja napisati na ploščico darovalcev.

V januarju 2019 je Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu izdal odločbo, s katero je TD Suha krajina odobril 1000 evrov, in sicer za tiska-

no gradivo o Parku znanih Suhokranjcev (plakat, zgibanka, brošura).

Z veseljem smo sprejeli tudi nove donacije, ki bodo namenjene medeninasti plošči z imeni donatorjev. Prispevali so: Ksenija Malovič, Nadškofija Ljubljana, Nada Mlakar, Cvetina Globokar, Medis d. o. o., Matej Gnidovec, Cirila Zajc Surina, Tončka Smuk, Irena Piškur. **HVALA.**

V januarju 2019 je bil izdelan prenovljen Plakat ZS, ki ga je računalniško lepo obdelala ga. Irena Piškur. Priložen bo v 74. številki Suhokranjskih poti, pred trškimi dnevi, kot darilo suhokranjskim družinam. Prilepljen na steno doma bo omogočil poznavanje ZS in krepil suhokranjsko zavest.

V pripravi je prenovljena brošura Suha krajina in ZS, načrtujemo še zgibanko za turiste. O projektu PZS je bilo več objav: v Dolenjskem listu, v SAT (Cleveland), v Glasilu kanadskih Slovencev (Toronto) in v Svobodni Sloveniji (Argentina). Obe osnovni šoli, Žužemberk in Prevole, bosta nadaljevali z vzgojo za suhokranjsko rodoljubje. Želimo si, da bi bil PZS celovito urejen in v okras trga.

Še vedno prosimo za finančno pomoč. Hvaležni bomo za vsak, tudi najmanjši dar. Prispevek lahko nakažete na TRR SI 56 0139 3010 0015 568; sklic SI: 00 730 100, z namenom Za PZS.

Takole je napisala darovalka za PZS: »Čestitam. Želim si, da bi s takim projektom začeli tudi v naši občini, ki je veliko večja od vaše. Suhokranjci ste lahko vzgled mnogim slovenskim krajem. Le z zavedanjem žlahtnih korenin prednika se krepki slovenska narodna zavest. Te pa v naši mladi državi manjka....« (M. K., Novo mesto)

■ mag. Jelka Mrvar

Dan spomina na znane Suhokranjce 9. 11. 2018 v Parku. FOTO: V. Kostevc

SPOMINI NA LEONA ŠTUKLJA, ZNAMENITEGA SUHOKRANJCA

Pogovor z g. Tomažem Zajcem

6. oktobra bo minilo natanko 20 let, odkar je bil na obisku v OŠ Žužemberk zagotovo eden največjih med Slovenci—olimpionik Leon Štukelj. Po materi Mariji Milner, po domače Bildovi iz Zafare, je namreč Suhokranjec. Odprl je prizidek k telovadnici in se, čeprav že v 101. letu, z iskrivo živahnostjo, bistrino uma in prirčno skromnostjo zapisal v spomin vsem, ki so napolnili tribune do zadnjega koticčka. V Žužemberk ga je pripeljal njegov spremljevalec in prijatelj g. Tomaž Zajc, takrat državni sekretar za turizem.

Dober mesec za tem, 8. 11. 1999, je Leon Štukelj umrl. V njegov spomin je bila vsako leto organizirana Štukljeva spominska ura, na katero je bil povabljen tudi g. T. Zajc. Povedal je mnogo zanimivih dogodkov in prigod, ki jih je doživel na številnih potovanjih z Leonom Štukljem. Zavzeto je sodeloval pri zbiranju donacij za prvi Štukljev doprnski kip v Sloveniji, ki stoji pred vhodom v šolo in ga je izdelala mag. Alenka Vidrgar. Vesel je bil Štukljevega koticčka v Muzeju znanih Suhokranjcev, spominske plošče na rojstni hiši Štukljeve matere v Zafari in 9. 11. 2018 še odkritja njegovega bronastega reliefa v Parku znanih Suhokranjcev.

Da bi bralcem Suhokranjskih poti odkrili še žive spomine na velikega Suhokranjca, smo g. T. Zajca zaprosili za pogovor. Z veseljem se je odzval.

Prosim, da se bralcem Suhokranjskih poti na kratko predstavite.

Sem Tomaž Zajc, po izobrazbi sem diplomirani profesor geografije in turizma. Vse svoje življenje sem deloval v turizmu in leta 2001 končal delovno dobo kot državni sekretar za turizem.

Kdaj in kje sta se z Leonom Štukljem prvič srečala?

Gospoda Leona Štuklja sem spoznal 19. decembra 1991, ko sva se prvič srečala na njegovem domu v Mariboru. Tega dne se še dobro spominjam; močno je snežilo, zato sem se iz Ljubljane odpeljal z vlakom v Maribor. Na kratki poti do Kersnikove 1 sem se ustavil v cvetličarni in kupil šopek za njegovo soprogo Lidijo.

Kako ste postali Štukljev spremljevalec in prijatelj?

Tega še sam dobro ne vem. Že po spoznavnem srečanju sem imel dober občutek, da se bova kmalu spet srečala. In res, najino prijateljstvo je trajalo polnih 8 let, vse do njegove smrti.

Katere naloge ste imeli kot njegov spremljevalec in kam sta potovala?

Moja naloga je bila predvsem priprava in izvedba številnih potovanj doma in v tujini. Šele v samostojni Sloveniji je bil Leon Štukelj postavljen na vidno mesto med velikimi Slovenci, kot si ga je kot olimpijonek, ugleden pravnik in

velik človek nedvomno zaslužil. V težkih povojnih časih je bil zaradi njegovega odklonilnega odnosa do komunizma odrinjen in pozabljen. Skupaj sva potovala predvsem v tujino, skupno 31 krat, od tega trikrat v ZDA in enkrat v Kanado. Od evropskih držav bi omenil predvsem tri: Francijo, Nizozemsko in Nemčijo, v katerih je osvajal olimpijska odličja. Obiskala sva tudi papeža v Vatikanu in predsednika Sokolov v Pragi.

Vaše prijateljstvo z Leonom Štukljem je za Vas dragocena izkušnja, ki Vam veliko pomeni. Katere njegove vrline ste najbolj občudovali?

Pri Leonu sem občudoval predvsem njegovo skromnost in samodisciplino. V telovadnici v OŠ Žužemberk je rekel: »*Za uspeh je potrebno trdo delo in disciplina.*«. Imel je izjemen čut za resnico, pravico (bil je pravnik, sodnik), za soljudi, sproščeno se je pogovarjal s predsednikom države in pometajem na ulici pred hotelom. Včasih me je rahlo motilo, da je zavračal vse materialne dobrine, ki so mu bile nudene proti koncu življenja. Nikoli ni želel govoriti o krivicah, ki so se mu dogajale po vojni.

Ste zakladnica spominov na številne prigode, ki ste jih doživeli z Leonom Štukljem. Povejte kakšno za naše bralce.

O tem bi lahko napisal knjigo. (Morda pa še kaj nastane.). Te tri so mi ostale najbolj v spominu.

Na Olimpijskih igrah v Atlanti je s svojim nastopom očaral tri in pol milijone TV gledalcev po svetu in prisotnega predsednika ZDA Clintona. Ena od mojih zadolžitvev je bila, da sem uradnega napovedovalca naučil pravilne izgovorjave Štukljevega priimka.

V času najinega obiska v Amsterdamu so bile tam demonstracije proti rušitvi olimpijskega stadiona. Udeležila sva se jih tudi midva. Organizirala jih je Fanny Blankers Koen, štirikratna olimpijska zmagovalka OI iz Londona. Njen brat je bil lastnik brusilnice diamantov, v kateri so Leonu na čast izdelali posebno značko – pet olimpijskih krogov s petimi diamanti.

Leon Štukelj in Tomaž Zajc, Atlanta (USA), 1996

To značko je Leon Štukelj nosil s posebnim ponosom. Na srečanju v hotelu Radin jo je izgubil. Poštena čistilka jo je vrnila. Žal nisem mogel zvedeti za njeno ime, da bi se ji zahvalila.

Od l. 1999 pa do danes ste z veseljem sodelovali z OŠ Žužemberk in v projektu Park znanih Suhokranjcev. Povejte nam kaj o tem.

Čeprav bo letos minilo že 20 let od obiska Leona Štuklja v OŠ Žužemberk, se tega dogodka živo spominjam. Predvsem zaradi prirčnega sprejema, nabito polne telovadnice otrok, ki so z navdušenjem prisluhnili olimpijskemu zmagovalcu. »*Suh sem, torej sem Suhokranjec...*«, je začel svoj nagovor. Ob vsakoletnih Štukljevih spominskih urah sem vedno povedal nekaj spominov. Z veseljem sem pomagal šoli pri zbiranju donacij za njegov doprnski kip

in bil ponosen, da je Žužemberk s tem obeležjem prehitel njegovo rojstno Novo mesto in Maribor, v katerem je živel. Kot znameniti Suhokranjec si je to vsekakor zaslužil. Doslej je bilo v Sloveniji postavljenih 14 obeležij, in sicer v Novem mestu, Mariboru, Ljubljani in Žužemberku.

Tudi spominska plošča v Zafari je prispevek k zavedanju, da so korenine športnika sveta v majhni suhokranjski vasi. 9. 11. 2018 sem bil na Dnevu spomina na znane Suhokranjce, ko je Leon Štukelj dobil še bronasti relief v Parku ZS. Upam, da se bo tradicija nadaljevala—z veseljem bom še prišel v Žužemberk.

Kaj Vas spominja na Leona Štuklja? Zakaj je po vaše pomembno, da se ohranja spomin na pomembne Slovence?

Imam veliko dragocenih spominov v srcu in 650 fotografij.

Drevo ima korenine, ljudje imamo svoje prednike, narod pa velike ljudi, ki so zaslužni za njegov razvoj in obstoj na področjih književnosti, jezika, športa, gospodarstva... Vse je treba spoštovati in jih tudi v obliki obeležij posredovati zanamcem.

Hvala za Vaše odgovore in vso podporo projektu Znani Suhokranjci. Želimo Vam veliko zdravja in še kdaj nasvidenje v Žužemberku.

■ mag. Jelka Mrvar

FOTO: osebni arhiv

Leon Štukelj, H. Antonio Samaran in Tomaž Zajc, v Louisiani (CH), 1993

Babica Zima je obiskala dvorske otroke

Kljub boleznim, ki so trenutno na pohodu, je bila v petek, 18. januarja 2019, večnamenska dvorana na Dvoru polna veselih, nasmejanih in vedoželjnih otrok. Starši so jih pripeljali na pravljичno urico in ogled lutkovne predstave. Dogodek je organiziralo Kulturno društvo Dvor v sodelovanju s Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto.

Knjižničarka ter članica KD Dvor Brigita je otrokom v začetku predstavila pravljico, v kateri je plašni mali zajček postal velikanski krvoločni zajec. V naslednjem delu prireditve so knjižničarke Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto odigrale lutkovno predstavo Babica Zima. Glasbeno spremljavo so si pripravile same, saj so pesmi posnele že v studiu knjižnice in seveda so jim sedaj pri petju pomagali tudi otroci, zato je bilo vzdušje v dvorani veselo, toplo in nadvse pravljično. Vsi skupaj smo imeli res veliko srečo, da nam je babica Zima na ta dan resnično prinesla nekaj snega, ki so se ga otroci še posebno razveselili.

Prireditve, ki jih Kulturno društvo Dvor organizira za otroke v mesecu januarju, so postale že stalnica. Letos se je pravljično srečanje odvijalo tretjič in vsekakor ga načrtujemo tudi v prihodnjem letu. Do takrat vas vabimo, da nas spremljate pri ostalih dogodkih, ki jih vsi skupaj pripravljamo za vse nas, da nam v suhokranjskih koncih nikoli ne zaide sonce.

■ Brigita Lavrič

Foto: Jadranka Meglen

S pesmijo smelo zakorakali v novo leto

Na mrzlo soboto, 5.01.2019, so žužemberški in dvorski pevci v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Žužemberku polepšali večer marsikateremu poslušalcu tokratnega zborovskega, lahko bi rekli kar prazničnega koncerta.

Koncert je imel sedem različnih točk -točk z raznovrstnimi zborovskimi sestavi. Uvodoma sta se nam predstavila združena *Otroški in Mešani pevski zbor Žužemberk*. Z delom *Zbudi se, Bethlehem* so nam odprli božično srce, mi pa smo pesem sprejeli. Dala nam je navdih, da smo z zanimanjem prisostvovali koncertu prav do sleherne pesmi. In ni nam bilo žal.

Predstavili so se nam vsi žužemberški sestavi: *Otroški pevski zbor*, *Mešani pevski zbor Žužemberk*, pa *Moški pevski zbor Cirila Zajca* - vsi pod vodstvom zborovodkinje *Nine Zajec*. Prav otroški glas pa je tisti, s katerim je delati najtežje in hkrati tudi najlepše. Zato pohvale Nini, ki lepo vodi številčni zbor in zahvala, ker nam poleg nocojšnjega koncerta vsako nedeljo tako ubrano lepšajo nedeljsko mašo. *Moški pevski zbor Cirila Zajca* nam je zapel dve skladbi. Njihovo petje je lepo in odločno, tudi zvok lahko pohvalimo. S pridružitvijo ostalih pevcev, predvsem pevka, pa dobimo lep, mogočni *Mešani pevski zbor Žužemberk*, ki tudi deluje z Nino Zajec. Vodi jih odločno, tehnično dovršeno, vedno v skrbi, da je zvok njenih zasedb poln in dikcija čim boljša.

Pod taktirko *Slavke Hrovat* je zapel *Starejši pevski zbor Žužemberk*. Zbor se je predstavil z dvema skladbama, ki jih je zapel korektno in v svojih zmožnostih. Bravo!

Letos so se povabili na božični koncert odzvali tudi člani *Mešanega pevskega zbora Dvor ob Krki* pod vodstvom *Jerneja Fabijana*. Skupaj sodelujejo ravno eno leto, zbor deluje dobro,

uglašeno in z vsakim nastopom raste. Za koncert so pripravili tri skladbe, zadnja izmed njih (*El nacimiento*) je napisana za solo sopran in zbor. Počaščena sem, da je bil solistični part zaupan meni, zato hvala zborovodju in seveda tudi zboru, ki se je tako hitro prilagodil novemu glasu.

Za konec so sestavi zapeli tudi tri skupne pesmi, pri čemer so si dirigentsko palico med seboj podajali vsi trije zborovodje. Zagotovo je to velik užitek stati pred tako številčno zasedbo in ji dirigirati. Poslušalci se temu prelepemu petju še nismo želeli odreči, zato so nam združeni zbori poklonili še eno. Eno za bis.

Ko sem tako gledala vse sestave skupaj, sem si rekla: »Koliko pevcev, koliko ljudi, ki svoj prosti čas namenijo vajam! Koliko veselja ob prepevanju skladb. Škoda, da v današnji naglici ne moremo vsi pevci biti na vseh vajah, vseh koncertih in prisostvovati pri vseh mašah.«

Božični koncert so poleg pevcev dopolnili tudi voditeljica *Lilijana Hrovat*, pianist in organist *Žiga Jernejčič*, kitaristka *Erika Mohorčič* in *Zala Legan* na cajonu. Dodali so velik kamenček v mozaik lepemu koncertu.

Čestitke vsem nastopajočim za čaroben večer, ki nas bo grel še dolgo v ta sivi januar.

Za konec pa le še vprašanje? Kdor poje, dvakrat moli ali kdor poje, slabo ne misli? Vprašanje je seveda retorično, pomembno je le, da čim več pojemo!

■ **Tjaša Primc**

Foto: Urednik

Pesniški utrinek

Letos bo minilo 50 let, odkar je v Osnovni šoli Žužemberk začelo izhajati glasilo **Z bregov Krke**. V njem so se potrjevali številni šolarji s spisi, pesmimi, poročili, risbami... Kot zbornik še zdaj vsako leto prinese pregled dela v šolskem letu za centralno šolo, podružnice in vrtec.

Leta 1978 je bila izdana posebna številka – pesniška zbirka z naslovom **Kukavica**. V njej smo s ponosom objavili pesniške utrinke generacije literarno nadarjenih suhokranjskih šolarjev. Med njimi je imela vidno mesto *Polonca Urbančič*, ki je zdaj zelo uspešna in tudi mnogim Suhokranjcem znana doktorica dentalne medicine; tako kot njena sestra *Andrejka Urbančič*, por. *Pevc*, ima zobno ambulanto v Ljubljani.

Iz Kukavice smo izbrali njeno pristrčno pesmico JEZNA MRAVLJICA.

Polonca Urbančič :

Jezna mravljica

(Andrejki v Valdoltro)

*Ko v senožeti seno smo grabili,
skoraj smo mravljico rjavo pohodili.
Tekala je sem ter tja
in jezno repek vihala.*

*Sva z Markom ji prisluhnila,
čemu jezi se, godrnja.*

*Takole je rentočila,
rjava jezna mravljica :
»Le kod Andrejka hodi zdaj,
ko je treba delati, da je kaj ?«*

*»Toda Andrejka je bolna, mravljica mala,
ona se zdravi, zato ne pomaga.«*

*Ko mravljica to sliši, se ustavi,
pomiga z brkicami in takole pravi:*

*»Od mene jo pozdravi
in naj veliko plava,
da bo čimprej zdrava.«
Tako je rekla in odšla,
nič več jezna ni bila.*

Izbrala mag. Jelka Mrvar

Suhokranjska

*Na obrobju Suhe krajne,
tam, kjer je gričevnat svet,
tam, kjer polja so zelena,
tam je naš suhokranjski svet.*

*Tu je moja vas domača,
tu Suhokranjci smo doma,
kmečki tu ljudje živimo
in smo veselega srca.*

*Naše njive so zorane
In lepo obdelane,
travniki so pokošeni,
tukaj kmečki smo ljudje.*

*Veseli smo, da tu živimo,
v naravi neokrnjeni,
tu naša sreča je in veselje,
tu Suhokranjci smo doma.*

■ **Jožefa Pelc**, Prevole

Lepote Slovenije

*Slovenija, moj ljubi dom,
ti raj si naš pod Triglavom.
Ponosni smo na tebe mi,
dežele take daleč ni!*

*Triglav, ponosni naš očaj,
saj te pozna Slovenec vsak,
ponosno dvigaš se v nebo,
oziraš se v dolino pod seboj.*

*Na vrhu Aljažev stolp stoji,
ponosni smo na tebe mi!
Kdor v hribe rad zahaja,
pozna lepoto tega raja.*

*Tam gamsje strme so steze,
vklasane v skale in brege,
planinski orli tu žive,
planike bele te krase.*

*Slovenija, moj ljubi dom,
ti raj si naš pod Triglavom.
Veseli smo, da tu živimo
in se življenja veselimo.*

■ **Jožefa Pelc**, Prevole

Kulturno obarvana pustna sobota

V soboto, 2. marca 2019, so mi prijatelji s Štajerske pripravili literarni večer na gradu Rače. V čudovitem ambientu do zadnjega sedeža zasedene Bele dvorane sem predstavila svoje ustvarjanje. Za začetek je Vokalna skupina Fantje na vasi zapela štiri pesmi; zadnja je bila Slavljenci, ker sem tega dne imela ravno rojstni dan. Sceno je krasila originalna slika z naslovnice knjige *Sonce* in sence slikarke Irene Polanec, ki jo je v februarju predstavila na svetovni razstavi v Parizu. Celotno prireditev je vodila članica KUD Rače, Danila Žuraj, pesmi je brala mlada profesorica Patricija Simrajh, ki je tudi zelo dejavna v društvu. Sestra Lili je zapela mojo pesem *Letni časi* in me nekoliko hudomušno predstavila. Slikarka Irena Polanec me je na koncu spodbudila, naj kmalu kaj napišem, saj ima ona slike že pripravljene.

Sledilo je druženje ob domačih dobrotah in žlahtni štajerski kapljici. Nasmějani obrazi so kazali zadovoljstvo. Poslovlili smo se z obljubo, da se kmalu spet srečamo.

■ **Magda Kastelic Hočevar**

Pohodniška

*Včeraj sem dobil razpis
in napravil kompromis.
V hribe šel bom na izlet,
srečal tam bom par deklet.
Mojo pustil bom doma,
saj tam gori le nerga.*

*V rukzaku imam že vse,
le še hrana notri gre.
Še krivačko si bom vzel,
da bom lažje v hrib drvel.
Tudi gozdarje imam,
ves moj trud ne bo zaman.*

*Že hitim po hribu gor,
kot da bil bi čisto nor!
Vsi vodniki spredaj so
in drvijo v megljo.
Mene že obliva pot,
mislim si, da sem en trot.*

*»Kaj mi tega treba je,
noga več ne uboga me!
Nikoli več ne bom šel tja,
kjer planike so doma!«
Vse to zmeraj rečem si,
pa se nikoli ne zgodi.*

*Tam na vrhu je razgled
in počitek in klepet.
Nič več žal mi truda ni,
tukaj živel bi vse dni!
»Bi raj doma na kavču gnil?
Tud' drugič uro bom navil!«*

■ **Miran Jenko**

Foto: Urednik

Oglarstvo v Suhi krajini

Kuhanje oglja je zelo stara veda. Na ozemlju današnje Slovenije je bilo oglarjenje znano že v prazgodovini, pisni viri pa segajo tja v 16. stoletje. Eni najstarejših so dokumenti o oglarskih pravicah na Jelovici. Da je to res, nam povedo tudi imena krajev, kot so: Fužine, Stara Fužina, kasneje pa tudi Železniki, Kropa in podobno.

»Oglje smo od nekdaj kuhali tudi v Suhi krajini«, mi je prijazno in živo razložil sogovornik in dolgoletni oglar Franc Vidmar iz Srednjega Lipovca.

Včasih so pri nas kuhali oglje tudi za preživetje. Oglje so uporabljali za potrebe kovačij, gospodinjev in predvsem za prodajo. Vozili so ga na železniško postajo v Stražo za izvoz v Italijo, včasih več 1000 kilogramov. Kmetje so sicer živeli od kmetij, a prav dosti velikih kmetov v naših krajih ni bilo. Tudi Frenkov oče je postavljaj kopo in kuhaj oglje. Mali Franci pa je po šoli moral očetu nositi hrano dve uri daleč na Brezovo Reber. V nahrbtniku je prinesel, kar so tudi doma jedli, tudi maslo, mleko in petjot v leseni barigli. Ker je oče prespal kar v zemljanki pri kopi in ves čas pazil, da kopa pravilno tli, ga do konca kuhanja ni bilo domov. Tudi ponoči je bilo treba z lanterno nadzirati delovanje kadeče se gmote te smrdeče gospe. Včasih so napravili tudi po tri kope. Postavljanje oglarske kope pa sploh ni tako enostavno, čeprav je veda o tem že zelo stara.

Pripraviti je potrebno kopišče, prostor, kjer bo stala kopa. Navleči les in ga pripraviti v obliki cepanic, kalanic. Oglje se kuha iz lesa listavcev in iglavcev. Najboljši les je bukov in gabrov. Tudi leska je odlična, ker drži temperaturo, brest pa ne, ker rad iskri. Smrekovo oglje se napravi iz vej in so ga včasih imeli za speskavanje in vlivanje zvoncev. Lipov les je dober za čištila in filtre za kapnico. Radi ga imajo tudi umetniki za risanje in lekarnarji za naravna zdravila. V kopi ne sme biti trhlenega lesa, ker se pri grči vžge in z ogljem potem ni nič. Pripraviti morajo tudi zajeten kup suhe in prhke zemlje pa še cel kup nekaj dodatkov in potrebščin.

Najprej na sredino kopišča zabijejo 3 kole, povezane z obroči. To bo dimnik. Notri dajo košček gloga ali dve trski v obliki križa za srečo. Okoli kolov se v kolobarju zlagajo drva - cepanice. Napravi se srajčka ali grasa iz praproti, smrečja in listja, sena ali sveže trave, da ne gre zemlja med polena. Čeznje se nasuje 10 do 15 cm zemlje, da ne pride zrak v kopo.

Potem kopo zakrijejo z zemljo, ki ima naklon 70 stopinj. Zemljo zbijajo, da se ne sipa po kopi. Ojačajo jo z meterskimi poleni, šperami, da zemljo držijo in da lahko oglar hodi po kopi. Tiste prve tri kole potem odžagajo ali odsekajo v višini kope.

Prižig oglarske kope je zadnje čase v mnogih krajih pravi turistični dogodek z imenitnimi govorniki s kulturnim programom. Sicer pa

pred prižigom kope vržejo v dimnik nekaj dračja, potem pa izbrani občani po lesenih lestvah prinašajo v vedrih žerjavico na vrh kope in jo stresejo v dimnik. Po prvi polnitvi je potrebno nekaj minut počakati, da žerjavica na dnu zakuri dračje in se pokaže na vrhu dim. Potem še drugi prižigalci od 15 do 20 minut polnijo kurišče. Žerjavica počasi dogoreva, oglar pa mora dodajati notri nove trske. Temu pravijo bakanje. V začetku polnijo kurišče vsake pol ure, kasneje na dve uri, nazadnje pa na štiri. Na koncu kopo samo še stiskajo. Ko pride žerjavica na vrh, zemljo prebodejo in napravijo dimnice. S tem nadzorujejo dotok zraka in odvod dima in pare. Les v kopi tli in se krči. Tako se tudi kopa useda. S stiskanjem in pravilnim prebadanjem dimnic vedno nižje vedo, kdaj bo vse oglje kuhano. Tudi dim, ki se kadi iz dimnic, veliko pove o stanju oglja v kopi. Vsak dim je drugačen. V začetku je bel. To pomeni, da je do 75% vlage. Ko začne pri 280 stopinjah oglje tleti, je dim že modrikast. Ko je dim rjavkast, je to čisti dim in oglje je že kuhano. Zračnice ves čas uravnavajo vleko zraka, da v kopi enako tli. Les za pripravo oglja mora biti suh. Ni dobro, da kopa joka, se preveč solzi, ker se lah-

ko zgodi, da kopa eksplodira in vse delo je zaman. Oglarji temu pravijo, da kopa pihne, zato okoli kope napravijo jarke za odvajanje vode.

Ko je oglje skuhan, sledi štoranje – razkopavanje. Z lopato spravijo zemljo s kope in jo stolčejo, da ni kep. Odstranijo srajčko iz stelje in zemljo zadušijo – potolčejo in pustijo, da se oglje 12 ur hladi. Zemljo spravijo za naslednje leto, ker mora biti prežgana in sipka. Vroče oglje se na zraku rado vžge, zato ogenj pogasijo z zemljo. Nikoli ne gasijo z vodo, ker se potem oglje napoji in ni več kvalitetno.

»Oglje mora biti črno. Ko ga zlomiš, mora imeti oster rob in zven kot glažev na«, pravi Franc Vidmar. Zdaj gre polovico oglja za Skubetovo kovačijo, pol pa za prodajo. Naša kopa, v Srednjem Lipovcu, se kadi od 10 do 14 dni. Za postavitvev in čiščenje je potrebno 5 do 8 ljudi, lipovška

oglarja – Franc in Brane pa dežurata noč in dan. Prostor je primeren tudi za razne prireditve in sosedska druženja, ki jih v času modrikastega dima ne manjka. Prižgejo jo na začetku Trških dni in je to uvod v praznovanja ob občinskem prazniku. Kopa ugasne ob koncu praznovanj in ponazarja občinski olimpijski ogenj.

Največjo oglarsko kopo so postavili leta 1950. Bila je v tri štuke, imela je 150 kubikov lesa in je bila visoka 3 metre 60. Naši oglarji so člani Kluba oglarjev Slovenije, ki ohranjajo to naravno in kulturno dediščino, stare načine izrabe gozdov in turistično promocijo naše prelepe narave. Najin zanimiv pogovor sva končala z oglarskim pozdravom: »NAJ SE KADI!«.

■ Miran Jenko

Foto: Miran Jenko

Druženje treh generacij na Podgozdu

Po čudovito preživetem družinskem prazniku Božiča smo se na Štefan dan na Podgozdu zbrali čisto majhni in vsi, ki smo si želeli kramljanja in obujanja spominov.

Današnje službe, obveznosti in vse ostalo, kar sodi zraven, so nas pripeljali do tega, da se nimamo vedno časa ustaviti in se pogovoriti. Samo hitimo. Ustavimo se šele, ko se kdo od nas znajde morda v pretežki življenjski zgodbi, vendar je prav, da se ustavimo in povese-

limo v prešernem dnevu. Vedno je bilo slišati, da smo močno povezani in da nam ni nikoli težko pomagati sovaščanu ob raznih opravilih in tudi ob težkih trenutkih življenja.

Ob pogledu na nasmejane, pozitivno naravnane obraze in na vrvež majhnih otrok na druženju nam je bilo toplo. Ni nam manjkalo dobrega domačega kruha, peciva, hrane, ki so jo naredile naše marljive in dobre podgoške kuharice. Naši peki so poskrbeli za dobro in

okusno pečeno hrano, seveda pa ni manjkala niti žlahtna rujna kapljica.

Ko sem vse skupaj strnila, sem ugotovila, da smo še vedno vas, ki se zna skupaj poveseleti, družiti in si vzeti čas.

Še enkrat hvala vsem, ki ste mi pomagali pri organizaciji in hvala vsem vam, dragi Podgožani in Podgožanke, ker ste bili del napisane lista.

■ Nataša Zupančič

Alenka Gavez praznuje

Draga Alenka, sedaj praznuješ 5. obletnico frizerskega salona. Zagotovo je prvih pet let kritičnih, predvsem pa delovnih ter polnih vprašanj, dvomov in upanja. Prepričana sem, da pot ni bila lahka, a zagotovo pravilna odločitev, kraju (Jama pri Dvoru) si dala prepotrebni salon. Nam lahko na kratko opišeš svojo frizersko pot?

Po končani frizerski šoli v Mariboru sem pripravništvo opravila v podjetju Lassana. V slednjem sem se tudi zaposlila. Vedno pa je v meni tlela želja po samostojnem salonu, zato sem po enajstih letih dela v Lassani pogumno zagrabila priložnost in odprla svoj salon.

In leta 2014 je bila otvoritev novega salona na Jami pri Dvoru. Na kakšen način si se lotila poslovanja?

V podjetju, kjer sem delala, so imeli več salonov. Primorani smo se bili prilagajati posameznim vodjem, ki so nas učili in vodili, predvsem postopanja s strankami. Sama sem imela vedno malo drugačen pogled na vse skupaj. Zdaj, ko imam svoj salon, lahko stranke sprejemam na moj način. Ne delam razlik med starejšimi in otroki, predvsem pa se za vsakega enako potrudim. Želim si, da se pri meni vsi počutijo domače in prijetno. Saj je to nekakšen pogoj, da se zadovoljna stranka vrne večkrat.

Kaj je zate najljubši del frizerskega poklica?

Najljubši del poklica je zagotovo zadovoljna stranka. Trudim se, da so moje stranke nad mojim delom navdušene. Vsaki stranki se maksimalno posvetim, sem natančna in predana. Resnično uživam v svojem delu.

Ko gledam frizure, ki gredo izpod tvojih rok, seveda tudi svojo vsak dan, bi kot amaterka lahko rekla, da imaš nekakšen svojstven stil. Predvsem pa veš, kakšna frizura stranki pristoji. Kako bi ti opisala svoj stil friziranja?

Moj stil friziranja sloni na klasičnem friziranju. Če želiš narediti modno frizuro in posledično »stislko preobrazbo« stranke, moraš poznati tako klasiko kot tudi trenutne modne trende ter jih kombinirati v pravi meri. S stalnim izpopolnjevanjem in učenjem na seminarjih ter sejmi sledim novim trendom in pridobivam nova znanja. Ta pa pridno uporabljam in nudim svojim strankam.

Verjetno si vsako stranko dodobra ogledaš, preden sede na stol? Tvoje delo ni le striženje, barvanje, pranje las, verjetno je velik del tudi svetovanje glede frizure, barve, ...

Kaj najpogosteje svetuješ svojim strankam?

Stranko si ogledam že takoj, ko vstopi v salon. Hitro opazim, če so ji všeč klasične frizure

ali bolj modne. V kolikor stranka pride z idejo, ji prisluhnem, mogoče dodam kakšen nasvet. V nasprotnem primeru pa poizkušam iz nje-nega stila oblačenja in njene obstoječe frizure razbrati, kaj bi ji lahko ponudila. Z veseljem pa ponudim tudi kakšno večjo preobrazbo.

Kakšen je zate dober frizer?

Dober frizer mora stranki prisluhniti in jo slišati. Pri svojem delu ne smeš biti povprečen ali celo zagrenjen. Moraš biti dober in ves čas rasti. Za stranko si moraš vzeti čas in poskrbeti, da je ta čim bolj zadovoljna. Tudi sama sem rada vračam k frizerju, ki se mi posveti in se ne počutim kot le ena izmed strank.

Imaš kar nekaj let izkušenj. Kaj bi svetovala mladim frizerjem in mladim, ki si želijo na pot poklicnega frizerja?

Ko se mladi odločajo za frizersko pot, se morajo zavedati, da je to delo za ljudi. Poklic je zelo lep, a te mora veseliti. Dobri frizerji so zelo cenjeni tako doma, kot v tujini. Mladi morajo stremeti za tem, da bodo postali odlični frizerji. S koncem šolanja se pravo učenje šele začne. Šola ti da osnovo, na kateri pa moraš graditi sam. Vsekakor pa ne smeš obstati, učimo se celo življenje. Svetovala bi jim, da se v šoli čim bolj potrudijo in imajo čim več modelov. S pridnostjo in predanostjo bodo cilji lažje dosegljivi.

Zveste stranke si želimo, da nas boš še dolgo frizirala. Kakšni pa so tvoji načrti za naprej?

Želim si, da bi bile moje stranke še naprej tako zadovoljne. To je moje glavno vodilo. Še naprej se bom usposabljala, hodila na sejme in seminarje, spremljala novosti glede opreme in materialov. Strankam bom ponudila čimboljše

materiale in jih ozaveščala o novostih, ki jih sicer ne dobijo v prosti prodaji.

Pravzaprav si želim početi to, kar počnem, do konca svoje delovne kariere. Zelo sem vesela, da imam take stranke, ki tudi mene napolnijo z energijo ter zadovoljstvom in ni lepšega, kot jih gledati tako zadovoljne.

In če se ozreva nazaj, kaj bi zdajšnja Alenka svetovala sebi pred petimi leti?

Brez strahu hodi po svoji poti!

Alenka, želim ti še veliko delovnega elana, lepih frizur in prijaznih strank. Hvala za pogovor.

■ Tjaša Primc, Foto: osebni arhiv

Dognojevanje ozimin in travinja

Toplo zimsko vreme je povzročilo, da ozimine skoraj niso prekinile rasti. Posledice milih rastnih razmer običajno povečajo potrebe rastlin po gnojenju, pogosto pa tudi po varstvu pred okužbami z glivičnimi boleznimi. Pridelovalcem ozimin in travinja se vsako leto poraja vprašanje, kdaj je najbolj primeren čas za prva dognojevanja. Pri tem smo pozorni, da ne bomo prezgodaj ukrepali in s tem povečali nevarnosti za pozebo posevkov, ogrozili okolja ali kršili zakonodaje. Ob vedno pogostejših spomladanskih sušah pa ne želimo zamuditi ustreznih vlažnih tal, ki so pogoj za učinkovito delovanje gnojil. Na ekoloških kmetijah je pomen gnojenja še bolj izrazit, saj za vračanje hranil v tla skušamo porabiti čim manj energije.

KDAJ IN ZAKAJ ZAČETI S PRVIMI DOGNOJEVANJI

Zgodnje dognojevanje torej povzroča pospešen začetek spomladanske rasti. Pri pravilnem izvajanju gnojenja pa je najprej potrebno upoštevati zakonsko predpisane časovne omejitve. Kljub temu, da splošna prepoved gnojenja s tekočimi organskimi gnojili traja do 1. marca, lahko za dognojevanje ozimnih žit, trav, DTM, oljne ogrščice in drugih prezimnih rastlin, ki potrebujejo dušična hranila zgodaj spomladi, uveljavljamo izjemo in gnojenje izvajamo že po 15. februarju, v kolikor so izpolnjeni vremenski in talni pogoji. To pomeni, da tla niso nasičena z vodo ali poplavljenjena. Enako pogoji niso izpolnjeni, če so tla zamrznjena ali zasnežena. Ta izjema pa ne velja za gnojenje trajnih travnikov. Časovna prepoved za gnojenje s hlevskim gnojem, kompostom in digestatom (nad 20% ss) velja tudi do 15. februarja. Ta omejitev je lahko upravičena spodbuda za jesensko gnojenje s komposti. Ozimine se priporoča pognojiti po vzniku, s čim bolj drobno raztrošenim kompostom. Prednosti uporabe organskih gnojil pred mineralnimi je v postopnem sproščanju dušika in postopnem dvigu organske snovi v tleh.

Prvo dognojevanje ozimin bo pravočasno in zato učinkovito, če bodo gnojila raztrošena, tik preden rastline začnejo z rastjo in ko preteče prepoved gnojenja.

UČINKOVITO PRVO DOGNOJEVANJE ŽIT

Za prvo dognojevanje je pomembno, da uporabimo dušikovo gnojilo, ki vsaj del dušika vsebuje v nitratni obliki (gnojilo KAN, NPK). S tem jih rastline lahko sprejmejo tudi v hladnejših talnih razmerah in s tem dosežemo željeni učinek na boljše razraščanje žita. Odmerek gnojila je določen že z gnojilnim načrtom. Še posebej je pomembno upoštevati priporočeni odmerek na dobro založenih tleh, kjer ste se odločili, da šele spomladi dodate tudi fosfor in kalij. Načeloma pa velja, da za pričakovani pridelek 5-6 t/ha zrnja pšenice gnojimo z dušikom v odmerku 50-70 kg/ha, kar odgovarja 200 - 260 kg gnojila KAN-a. Odmerek gnojila prilagajajo gostoti posevka pšenice, in sicer pri gostoti nad 500 rastlin/m² zmanjšamo odmerek za 10%, za ravno toliko pa ga povečamo pri redkem posevku, ko imamo pod 300 rastlin/m². Dognojevanje ječmenu in rži naj bo v obsegu 40-70 kg dušika/ha.

V času 1. dognojevanja je potrebno biti pozoren tudi na dobro prehranjenost z žveplom, katerega je v zadnjih desetletjih vedno manj v zraku in ga je zato potrebno dodajati z gnojili.

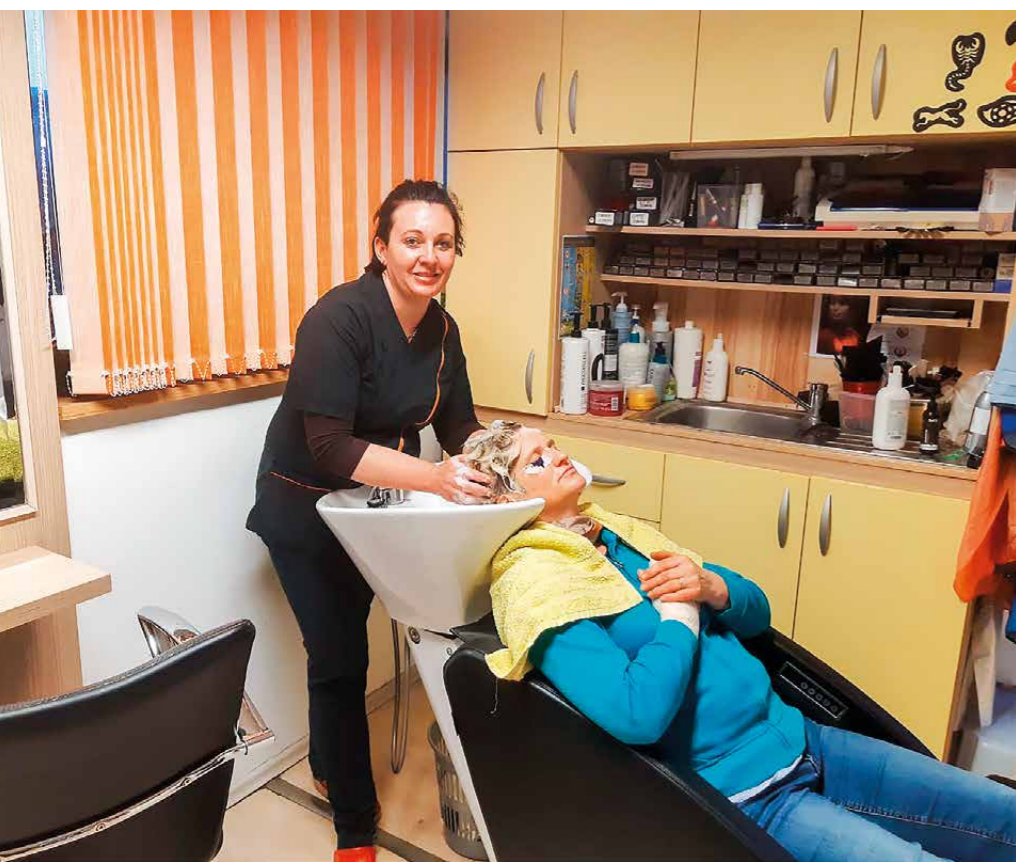
SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA DOGNOJEVANJE Z ORGANSKIMI GNOJILI

Pri dognojevanju z gnojilko ali gnojnico velja splošno priporočilo za rabo v žitih, travah in TDM v višini 10-15 m³/ha. Priporočena je razredčitev z vodo v razmerju vsaj 1:1. Čas in hitrost sproščanja dušika iz organskih gnojil je različen in odvisen od vrste živali v reji, vrste gnojila, vrste in količine nastilja v hlevu, kar vpliva na razmerje med ogljikom in dušikom (C:N razmerje). Na učinek gnojenja močno vplivajo tudi lastnosti tal. Lažja tla, ki se hitreje ogrejejo spomladi, omogočajo tudi hitrejše delovanje gnojil, kot težja tla. Temperatura tal v veliki meri vpliva na sprejem hranil.

Hlevski gnoj je tudi zelo primerno gnojilo za prvo dognojevanje spomladi, vendar pod pogojem, da je predhodno kompostiran. S finim raztrosom spomladi poleg izboljšane prehrane posevkov vplivamo tudi na zmanjšanje zapleveljenosti posevkov. Priporočeno gnojenje na srednje dobro založenih tleh je za pričakovani pridelek 4 t zrnja pšenice/ha, brez odvoza slame z njive, je običajno v odmerku 4,5 t komposta iz hlevskega gnoja na hektar, da pa pokrijemo tudi potrebe po fosforju, se priporoča dodati 150 kg fosfornega gnojila (26%).

Za dobro nadaljnjo oskrbo posevka z dušikom priporočamo pred drugim dognojevanjem preveriti stanje dušika v tleh in v rastlinah s hitrim nitratnim testom.

■ Mateja Strgulec, KGZS Zavod NM

Ludvik Kocjančič, pastir na Golici

Ludvik je star znanec planin. Pri tridesetih je šel prvič v hribe in takoj na Triglav. Očak ga je tako očaral, da se poleti ne loči več od planin. Na Golici pase ovce.

Kako si zvedel, da iščejo pastirja?

Velikokrat, ko sem hodil po hribih, sem se pogovarjal s pastirji v Karavankah, se zanimal za življenje na planini in v planinskih kočah. Po upokojitvi sem iskal primerno kočjo, kamor bi šel za oskrbnika. Nisem našel nič primerne, sem pa našel oglas za pastirja. Napisal sem prošnjo in povabili so me na razgovor. Drugi dan sem bil že sprejet. Čez teden dni pa se je začela paša. Dobil sem ključke od pastirske kočje na Golici in 430 ovc. V mislih sem sicer imel krave, pa za krave ni bilo razpisa, zato sem sprejel ovce.

Kdaj se začne paša?

Ovce priženejo na planino okrog 15. maja. To se zgodi v soboto, v nedeljo pa jih spustim na pašnik. Ves teden so na pašniku, konec tedna pa jih priženem do pastirske kočje. Tu dobijo pijačo, vitamine in sol. V nedeljo jih spustim na pašo. Tako ves čas do sredine septembra, ko je konec sezone. Takrat pridejo lastniki in odpeljejo ovce, jaz pa vrnem ključke od kočje in lahko grem domov.

Kakšen je pastirjev vsakdan?

Vstanem zjutraj ob štirih, si pripravim zajtrk in sem ob pol petih že na terenu. Pešačim do vrha, ker so ovce najraje tam. Pri njih sem do enajstih, potem se vrnem v mojo kočjo. Pripravim si kosilo in ob dveh popoldne grem spet k ovcam na goro. Tam sem do mraka. Med potjo preverjam električnega pastirja, ki ga imamo, da ovce ne pobegnejo v sosednjo Avstrijo ali na kako drugo planino. Tako je vsak dan, ob vsakem vremenu.

Kaj pa kuhaš? Ali ti ni dolgčas ob večerih?

Kuham si sam, kar imam. Hrano nabavljam v dolini. Tudi z oskrbniki kočje na Golici, ki je tam blizu, se že dobro poznamo. Vsako jutro grem tja na čaj in jim prinesem drva. Včasih prinesejo lastniki kaj nujnega ob obisku. Pastirska kočja ima elektriko na sončne celice, sedem do osem ležišč, dva štedilnika, enega na plin, enega na drva in televizor. Ni mi dolgčas, ves čas sem v akciji.

Štiristo ovc je kar velika čreda.

To je bilo prvo leto. Lani sem jih imel že 535. Vsak dan preverjam, kaj se z njimi dogaja. Zgodi se, da katera pogine ali skoti jagnje, mladički si zlomijo nogo in podobno. Vsako leto pogine od šest do deset ovc, se jih pa nekaj

ta čas tudi skoti. O vsem obvestim predsednika pašne skupnosti, ki pride in se odloči, kaj je za napraviti. Ves čas preverjam, kaj je z električnim pastirjem. Vedno imam pri sebi kleščice in sproti popravim prekinjeno žico. Hudo je, če ovce uidejo čez mejo v Avstrijo. Tam je pokrajina prepadna in nevarna tudi za ovce. Takrat moram ponje in jih toliko časa kličem, da se z menoj vrnejo na domači pašnik. Pod električnim pastirjem moram pokositi travo, da moj električni pomočnik ne izgublja preveč energije ob stiku z vlažno travo in na sploh paziti na red in čistočo.

Kakšna oprema je potrebna za pastirja na planini?

Ja, obleči se že moraš pa gozdarje obuati. Imam tudi pohodne palice, ki pa se hitro polomijo. Vsako sezono uničim tri pare pohodnih palic. Za klicat imam piščalko, za popravljat pa dvoje klešč in nekaj kosov žice. V koči pa je tako kot doma: za kuhat, za prespat, za pospravljat in pomivat. Nad kočjo je izvir, tako z vodo nimam težav. Izpred kočje se vidi na vrh Golice. Tako tudi z iskanjem ovc nimam posebnih težav.

Kako pa je žena sprejela tvojo pastirsko službo?

Cvetka nekaj časa ni verjela, da bom izbran. Tudi sam sem si rekel: če bo, bo, če ne, pa nič. Zdaj nima nič proti. Vsak mesec pride na obisk in se ji tukaj dopade. Tudi drugi pri-

dejo na obisk. Pridejo prijatelji, planinci, tudi z Gorenjske in neznanci. Na vrata obesim listek s telefonsko številko, pa me pokličejo. Večino dneva sem na planini, zato me morajo počakati ali pa se zmenimo za kdaj drugič.

Kakšna zanimivost?

Lani sem pasel že četrto leto. Ko sem se prišel na kmetijo pogovoriti o tem, kako in kdaj začnemo pasti, so me ovce spoznale po glasu in so začele blejati. Takoj so me začele pozdravljati in klicati.

Neko soboto, ko je bila Cvetka pri meni, sem prignal ovce v ogrado. Ko so bile vse za ograjo, sva zaprla vrata in šla v kočjo nekaj pojest. Kar naenkrat je postalo vse tiho. Postalo mi je sumljivo, saj so ovce kar glasne. Ko sva prišla ven, sva videla, da v ogradi ni več nobene ovce. Našle so luknjo in odšle na nočno pašo. Poklical sem predsednika pašne skupnosti, kaj naj naredim. Gotovo bi bil presenečen, če

v nedeljo ne bi bilo pri koči ovc. Potolažil me je, da naj kar počakam, saj bodo prišle, ker jih ponoči ne morem loviti. Ovce pač ne ločijo nedelje od ponedeljka.

Ali boš letos tudi pasel?

Tudi. Še ne vem, ali bo to Golica, Bohinj ali Krma. Kjer bo, bo dobro. Lani sem imel nesrečo, ko so ovce sprožile večji kamen in me

je zadel v levo roko in mi jo zlomil. Tako sem končal dvajset dni prezgodaj. Napisal sem že nekaj prošenj in zdaj čakam na odgovore.

Ludvik, hvala za pogovor in srečno na planini, kjerkoli že boš!

■ Miran Jenko

Foto: Miran Jenko, Tamara Plot

Zofija in Janko Skube – zlatoporočenca

Zofija in Janko Skube z Dvora sta v mesecu novembru praznovala zlato poroko. Oba sta še polna energije, pa tudi zdravje jima kar dobro služi. V zakonu sta se jima rodila sinova Janko in Darjan, imata pa štiri vnuke, ki so jima v veliko veselje. Skupaj obdelujeta vrt in njivo, hodita na sprehode in se posvečata vnukom. Med prijaznim klepetom z njima smo spoznali, da so zelo povezana družina in da jima to veliko pomeni.

V imenu Društva upokojencev Dvor smo jima čestitali in zaželeli še veliko zdravja in lepih trenutkov med svojimi najdražjimi ter jima ob jubileju izročili svečano spominsko listino.

■ Marija Ban

Letos postavljali jaslice »tamladi«

V letošnjem božičnem času smo se v župniji Šmihel pri Žužemberku odločili, da za postavitev jaslic poskrbi mladina iz vasi Klečet. Najprej smo se odpravili nabrat mah v bližnji gozd, nato pa smo se 23. decembra po kosilu spet dobili ter začeli s postavitvijo jaslic in krašenjem novoletne smrečice. Eden izmed glavnih namenov srečanja je bilo tudi medsebojno druženje in klepet mladine ob okusnih domačih piškotih in prijetnem božičnem vzdušju.

■ Maša Koler

KUPIM GOZD

✉ gozd.natura@gmail.com

☎ 051 618 379

GOSTILNA KRNC

Hrib pri Hinjah – gostilna s tradicijo

Že od nekdaj nam je znano, da so bile gostilne po krajih vedno postavljene v bližini farnih cerkva. Le zakaj? Preprosto zato, da so se v njih zbirali možje in fantje (ženske zelo poredko) ob nedeljah pred mašo in po njej ter razdrli kako moško besedo, se dogovorili za kupčije, ženitve, ob tem pa spili šilce žganja, polič vina, prižgali pipo, če se je pogovor raztegnil malo dlje, pa še kaj več.

Tako tudi na Hribu pri Hinjah že od nekdaj, kar pomni nekaj generacij nazaj, tja v čas 19. stoletja, stoji gostilna Krnc, kot se je reklo po domače – pri Krnčevih, čeprav se pišejo Papež.

O zgodovini te znane suhokranjske gostilne nam je pripovedoval sedanjí lastnik Dušan Papež. Kot se spominja sam in po pripovedovanju očeta, je gostilno imel že njegov dedek, pradedek in še rodovi nazaj. V sredini prejšnjega stoletja je v vasi delovalo kar nekaj gostilen. Skoraj pri vsaki hiši so se preživljali z določeno dejavnostjo – obrtjo. Od šiviljstva in krojaštva, do čevljarstva, pa gostinstva. Ljudje pa so bili nekoč tudi kulturno zelo osveščeni. V Hinjah so imeli kulturni dom in so bili aktivni zlasti na pevskem področju. Pomemben podatek pa je, da je bilo nekoč v hinjski fari skoraj 3000 prebivalcev (okoli leta 1900 in naprej), tako so lahko cvetele tako gostinske kot druge dejavnosti.

Po pripovedovanju že pokojnega domačina je bil nekoč na gostilni Krnc še napis v nemškem jeziku – Gasthaus, kar je tudi dokaz, da je gostilna obratovala že pred dawnimi časi.

Gostilno je po dedku prevzel Anton Papež, Dušanov oče, in jo vodil, dokler je bil pri močeh. Ves čas je računal, da bo posej prevzel najmlajši sin Dušan, a se ni izšlo po načrtih. Ravno v tistem času, ko se je Dušan odločal in izbiral svojo življenjsko pot, za Suho krajino niso bili ravno rožnati časi, kar je bila posledica vojnih in povojnih razmer, ki v kraj niso pripeljale nobenega napredka in razvoja, le zaničevanje in poniževanje. Mladi so se izse-

ljevali v mesta, se šolali in si drugje ustvarjali družine. Tudi Dušan ni videl svoje prihodnosti v domačem kraju in je šel v Ljubljano študirat. Bil pa je zelo navezan na svoj dom in se je vedno vračal ter pomagal v gostilni.

Po končanem študiju se je zaposlil in ustvaril družino v Ljubljani. Tako je gostilna približno petnajst let menjavala najemnike. Nekaj let so jo vodili Jakličevi, potem Jernejevi, pa Črčkovi, zadnja leta pa gospod Koren.

Končno pa se je izpolnila očetova želja in gostinstvo je prevzel Dušan, saj mu je bilo žal,

da se zapre ali propade gostilna z dolgoletno tradicijo, ki je že nekako simbol kraja in poznana daleč naokoli.

Dušan pravi, da je že kot otrok rad pomagal staršem pri strežbi v gostilni, zato mu ni bilo težko prevzeti dela. Spominja se, da je bila takrat ponudba omejena le na nekaj pijač. Predvsem se je takrat pilo domače žganje in vino. Posebnost je bil šnops s poprom, ki so ga naročali starejši možje. Domače žganje so predvsem skuhalo doma iz sadja, ki so ga nabrali po zapuščenih kočevskih vaseh.

Dušan v otroštvu med divjima prašičema, v ozadju gostilna

Oče Anton, mama Julka, sestra Julka, brat Tone in Dušan

Vino pa je oče pripeljal iz Bele krajine. Kasneje so ponudbo obogatili še s pivom in kokto.

V ponudbi pa so imeli tudi hrano, predvsem obaro in domače koline, zlasti klobase. Tudi prašiče so zredili doma. Najbolj živahno je bilo v gostilni ob nedeljah, pa tudi na semanji dan. Živinski sejem je bil enkrat v tednu. Domačini so pripeljali na prodaj za zakol prašiče, krave, vole, drobnico. Kupovat pa so prišli mesarji iz cele Slovenije, saj so bili domačini znani kot gojitelji zelo dobrega mesa, zlasti volov, in dobri živinorejci. Na tem sejmu so prvič prodali 100-kilogramskega teleta, kar v tistih časih ni bilo od muh. Na ta dan je bila gostilna nabito polna, pilo se je in jedlo, da je teklo od miz.

V gostilni pa so oddajali tudi sobe, zlasti šoferjem avtobusov, saj je bila v Hinjah avtobusna postaja. Ti so v gostilni prenočevali in jedli.

Sama stavba je bila med vojno požgana, kot vse ostale hiše v vasi. Po vojni so postavili večjo kmečko hišo, v kateri je bila tudi gostinska soba. Kasneje je oče del stavbe dozidal in razširil sobo ter jo nadgradil z dodatnimi prostori zgoraj. To je bila pomembna pridobitev, saj se je v tej sobi potem odvijalo družabno življenje celotnega kraja – srečanja, sestanki, družabni plesi skoraj vsako soboto, poroke, pogrebščine

itd. Gostilno so obiskovali iz vseh bližnjih in daljnih krajev, njen sloves se je zelo razširil.

Še večjo prenovno je zgradba doživela pred 20 leti, ko so prenovili zgornje prostore in pridobili 18 dodatnih ležišč, uredili piknik prostor, pred 8 leti pa postavili še bazen.

Dušanu se pri tem poslu zdi pomembno predvsem to, da slediš povpraševanju gostov in se jim prilagajaš, hkrati pa vključuješ v ponudbo danosti kraja in okolja. Tu se ustavljajo predvsem prehodni gostje na poti proti drugim destinacijam. Ostanjejo dva, tri dni in hočejo predvsem mir, sprostitve v naravi – sprehode, nabiranje gozdnih sadežev, dobro domačo hrano, pa prijaznost in čistočo. V poletnem času prihajajo turisti iz vseh evropskih držav in ZDA ter Avstralije. Še posebej pa iz Avstrije, Belgije, Nizozemske, Finske, Francije, Švedske, Norveške, pa lovci iz Italije in Nemčije.

Domačim gostom nudijo pripravo družabnih dogodkov za zaključene družbe. Postrežbo lahko nudi gostilna ali pa dajo v najem prostor za piknike, bazen, igrišče, igrala. Sprejmejo tudi turiste z avtomodom ali tiste, ki si želijo postaviti šotor. Turiste in obiskovalce pritegnejo tudi organizacijo raznih dogodkov, kot so kresovanje, žeganje konj, klobasarijo

- tekmovanje za izbor najboljše suhokranjske klobase, vsakodnevno pa nudijo malice za dogovorjene skupine.

Seveda brez dobre domače hrane v gostilni ne gre. Trudijo se, da pridobijo od domačinov čim več domačih bio pridelkov, ki jih vključujejo v jedilnik. Tako dobro sodelujejo s kmetijo Turk z Vrha. Podobnega sodelovanja s krajani bi si želeli še več in tu se odpira še veliko možnosti.

Načrtov za prihodnost imajo še veliko – povečati kapacitete, dograditi kletne prostore, v kraju urediti in označiti varovane sprehajalne in kolesarske poti, promovirati kraj, kar seveda zahteva povezavo s krajevno skupnostjo v dobro vseh. Za to si Dušan tudi najbolj prizadeva in v veliki meri mu je že uspelo – še bolj povezati gostilno z okoljem. Pomembno je, da mu pri tem tudi družina stoji ob strani, saj se v delo več ali manj vključujejo že otroci.

Možnosti je veliko, poti so odprte, volja je. Podpora s strani krajanov prav tako, saj si noben Suhokranjec ne predstavlja življenja v Suhi krajini brez Krnče gostilne.

■ Irena Blatnik

FOTO: osebni arhiv

Stara gostilna

Žeganje konj

Soba za zaključene družbe

Prikaz izdelovanja klobas z gosti

Priznanje za Novinčeve

V Novem mestu so Partnerji Šole prenove Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Združenje zgodovinskih mest Slovenije ter Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana prvič podelili priznanja lastnikom za uspešno prenovo objektov kulturne dediščine v letu 2018. Z nagradami želijo čim več lastnikov spodbuditi k temu, da se odločijo za kakovostno prenovo in s tem ohranitev kulturne dediščine. Strokovna komisija je v ožji izbor uvrstila 17 prenov, trem najbolj ocenjenim so podelili priznanja. Priznanje za prenovo in ohranjanje izvirne dejavnosti in skrb za prenovo slovenske kulturne dediščino je prejela tudi Železolivarska delavnica Dvor pri Žužemberku.

V obrazložitvi so zapisali:

Stanka in Stanko Novinc, za prenovo železolivarske delavnice Dvor pri Žužemberku
Zapuščena livarna ob starem plavžu na Dvoru pri Žužemberku je dolgo samevala, vmes služila lesni industriji, vse dokler je nista odkupila zakonca Novinc oziroma podjetje KGN d. o. o., ki danes v novem obratu ob njej izdeluje pohištveno in stavbno okovje. Sodobni kovinar razume napore in zahtevna znanja svojih predhodnikov, zato je delavnice umetnega železolivarstva uredil v muzej in v njem

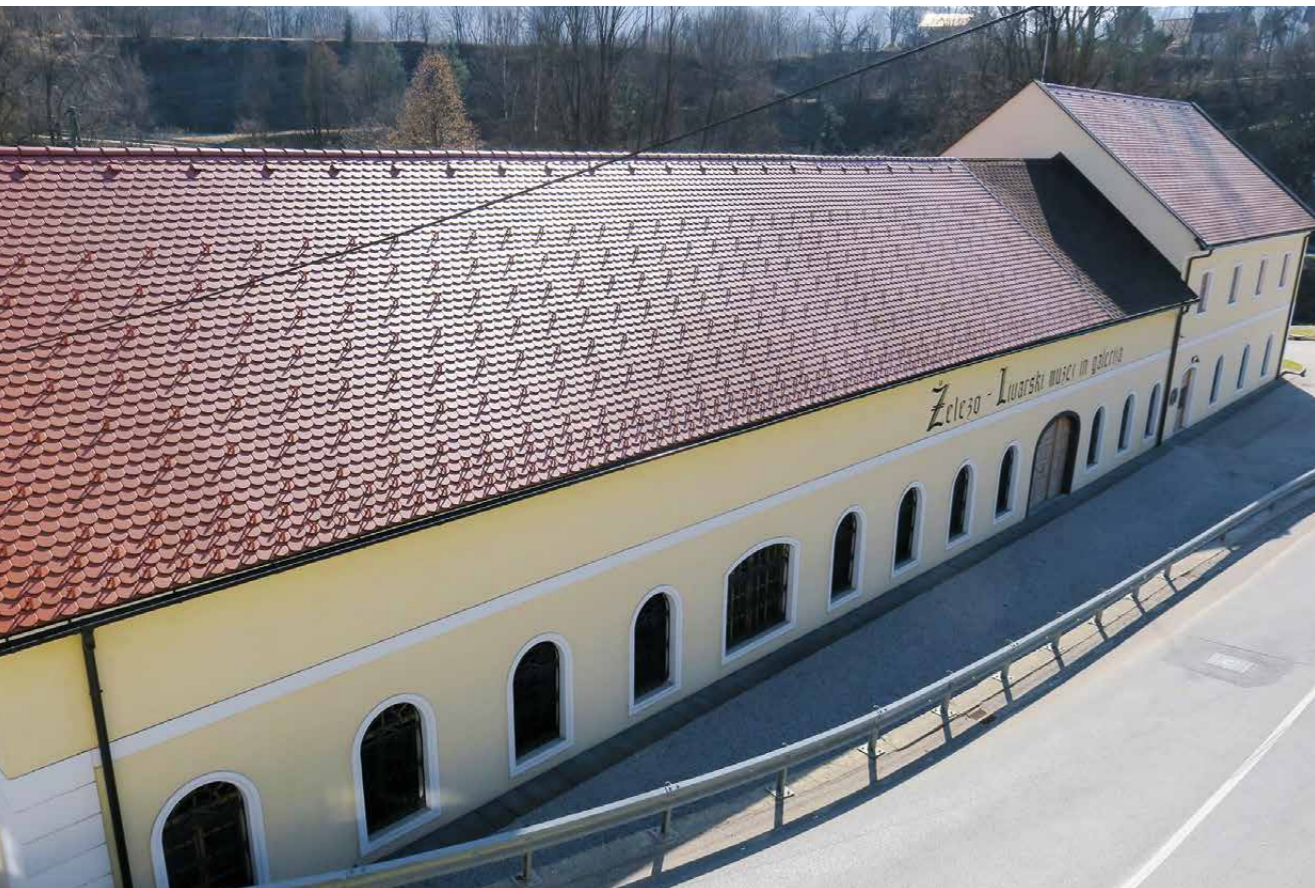
obudil demonstracijo ulivanja železa. Stara železarska delavnica je prenovljena v galerijo izdelkov dvorske železolivarne. V njej si lahko ogledate nekoč po vsej deželi Kranjski znane nagrobne križe, svečnike, likalnike, dekorativne male peči in celo posteljo, številne naprave in orodja. Še več, lahko vam predstavijo postopek, kako do takega izdelka pridemo z vlivanjem žareče kovine v kalup. V prenovi so novi lastniki ohranili originalno stavbno maso, zidove in ostrešje, avtentičen in »v lastni hiši

proizveden« je celo del kritine iz večno obstojnih železnih strešnikov. Obnovljene fasade z okolico ter območje nekdanje Auerspergove železarne je urejeno v spomenik, vreden obiska. Muzej z »živo« prezentacijo izvirne dejavnosti je primer zavedanja o pomenu dediščine, njenega ohranjanja in prenosa znanj prihodnjim rodovom. Šola prenove podeljuje priznanje za koncema Stanki in Stanku Novinc za prenovo železolivarske delavnice in prezentacijo železolivarstva Dvor pri Žužemberku.

Vir: <http://www.sola-prenove.si/podeljena-priznanja/> Foto: Urednik

Liku, d. o. o., Grajski trg 11
Žužemberk

✉ iztok.kumelj@hotmail.com

☎ 07 30 88 044

STAR les d.o.o. AKCIJA
SPECIALIZIRANA TRGOVINA Z MIZARSKIM OKOVJEM

Vse za mizarje in hišne mojstre!

PE NOVO MESTO / BTC
PE BREŽICE / Cesta svobode 33
PE GROSUPLJE / Kadunčeva ulica 4

POOBLAŠČENI PRODAJALEC

KAINDL SPAX® blum®
rd rujzdesign

Največja ponudba talnih laminatov priznanega avstrijskega proizvajalca!

SUPER AKCIJA
32 razred obremenitve / 8 mm
že od 3,90 €/m²

PODJETJE I-LES ISKRA

Tradicija in sodobnost si podajata roke

Pogovor z gospodom Pavlom Iskro

Domače in umetnostne obrti so pomembne sestavine naše dediščine, pomagajo nam ohranjati bogato narodovo tradicijo.

Mizarstvo se je kot poklicna obrt iz domače mizarске dejavnosti razvilo v poznem srednjem veku. V 1. polovici 19. stoletja so se mizarji začeli združevati v zadrugah, nastala so tudi nekatera pomembna mizarška središča. Med najbolj znanimi sta Šentvid in Solkan, mizarška obrt pa je bila prisotna tudi v drugih večjih slovenskih mestih. Bližina gozdov, bogastvo z viri lesa ter posledično prisotnost večjega števila žag je pripomogla k razvoju mizarске dejavnosti na Dolenjskem. Posebno zvrst mizarskega rokodelstva predstavljajo posamezniki, ki se ukvarjajo z restavriranjem starega, stilnega pohištva in z delnimi ali popolnimi posnetki le-tega. Mizarška obrt se je razvila s specializacijo nekdanjega domačega ali hišnega mizarjenja. Mizarji so naredili vse potrebno pohištvo in opremo za domove:

skrinje, omare, postelje, mize, stole, klopi, zibelke, police ... Izdelki so nastajali največkrat v zimskem času, ko ni bilo dela na polju. Mizarška obrt se je kmalu osamosvojila in jo po veljavni zakonodaji uvrščamo med t. i. redne obrtne dejavnosti. Mizarško rokodelstvo se sicer na Slovenskem lahko pohvali z izjemnim razvojem in kakovostjo, ki jo je in jo še ceni tudi tujina. Njihovo dediščino nadaljujejo nekatere odlične obrtne delavnice, ki so sodobna obrtna podjetja.

Podjetje I-Les Iskra iz Gornjega Ajdovca, ki ga že od ustanovitve uspešno vodi g. Pavel Iskra, zaposluje 38 delavcev. Ponaša se z bogato tradicijo na področju izdelave troslojnih plošč. »Troslojna plošča je križno lepljena plošča iz masivnega lesa, pri kateri sta zunanja sloja iz iste drevesne vrste, notranji polnilni sloj pa je lahko tudi iz druge drevesne vrste. Za izdelavo polnilnega sloja se elemente med seboj spaja tako širinsko kot dolžinsko, medtem ko zunanji sloji tečejo po celi dolžini.« (Internet)

Kakšno pot je podjetje prehodilo od ustanovitve do danes? Kdaj ste začeli? Kaj izdelujete?

»Z redno obrtjo sem začel 28. maja leta 1973 kot stavbeni mizar. Ob osamosvojitvi, leta 1991, smo izgubili južni trg, zahodno-evropski trg pa še ni bil odprt. Postalo mi je jasno, da bomo samo v Sloveniji težko pridobivali delo, saj smo bili prej prisotni na vsem Balkanu. Začel sem z vsemi razpoložljivimi in znanimi močmi iskati ustrezen program, ki bi bil primeren za nove trge.

Znanec mi je povedal, da obstaja t. i. troslojna plošča in mi priskrbel vzorce. Malo sva sodelovala, a v razvoju sem moral delati sam s svojimi zaposlenimi. Tako sem se seznanil z novim artiklom, ki je bil v svetu še neznan oz. relativno malo znan, na evropskem trgu pa prisoten šele štiri leta. Projekt troslojnih plošč so vzporedno razvijala tudi druga mizarška podjetja, npr. Javor v Pivki, a se nekako ni prijel oz. jim ni uspelo.

Mi smo ga po enem letu začeli uspešno tržiti. Zaradi zahtevnosti trga smo začeli veliko delati posredno, to pomeni, da smo sodelovali z domačimi trgovci, ki so že osvajali evropski trg. Tako smo našli svojo tržno nišo.

Delamo samo iz listavcev. Plošče se uporabljajo za izdelavo najdražjega pohištva, izdelanega po naročilu. Imamo tudi komoro, v kateri delamo modificiran les, obdelan z visoko temperaturo po posebnem postopku, brez kemikalij. Les se samodejno oplemeniti. Trenutno je to največji hit v Evropi. Tudi iz tega lesa delamo troslojne plošče. Na letošnjem januarskem sejmu v Kölnu je bilo razstavljeno pohištvo nemškega proizvajalca Oster, izdelano iz naših plošč.

V Sloveniji smo kot podjetje že 25 let edini proizvajalci teh plošč. Zahtevnost razvoja in izdelave je tako velika, da smo zaenkrat kot proizvajalci še sami na slovenskem trgu. V zadnjem času smo uspeli zagotoviti našo neposredno prisotnost na skoraj celotnem evropskem trgu.

Kako prihajate do novih kupcev? Se udeležujete sejmov, oglašujete?

»Nove kupce pridobivamo s pomočjo direktnega trženja, del le-teh pa poznamo iz dolgotrajne prisotnosti na tem tržišču.«

Vaše podjetje se uspešno uveljavlja na tujih trgih. Kakšen delež prodaje trenutno predstavlja izvoz in na katerih trgih ste prisotni?

»Večino naših proizvodov prodamo neposredno na evropskem trgu, intenzivno pa delamo tudi na preostalih trgih.«

S kakšnimi težavami se največkrat srečujete?

»Trend razvoja je zelo hiter, tehnološko se je treba sprosti posodabljati. Cena surovine raste. Hrast je moderen že vrsto let in še kar kraljuje na vrhu. Ne bo šel še iz programa, kar je za nas cenovno neugodno. Draga surovina posledično zmanjša tudi dodano vrednost.

Z visoko tehnološko opremo se nam bo to povrnilo, saj bomo v krajšem času in z večji prihranki surovine uspeli priti na normalni tir.«

Gospodarska kriza pred leti je močno vplivala na gradbeni sektor v Sloveniji. Se je kriza dotaknila tudi Vas?

»Močno se nas je dotaknila. Takrat sem ravnal investiral v obrat v Soteski, ki smo ga kupili od Novolesa. Lastnih sredstev ni bilo dovolj, tako da smo si morali pomagati z bančnim vložkom. Promet nam je zelo padel in doživeli smo težko krizo, ki pa smo jo nazadnje uspešno rešili.«

Kako v podjetju skrbite za razvoj?

»Razvoj mora naprej, zato že intenzivno delamo na novi tehnologiji, ki bo v bližnji prihodnosti omogočala velike prihranke pri porabi surovine in skrajšala čas izdelave.«

Kako se razumete s svojimi sodelavci?

»Razumemo se med seboj. Imamo dobre odnose. Mislim, da so zaposleni primerno zadovoljni, saj so plače redne. Tekoče plačujemo tudi obveznosti do bank in drugih.«

Ste dobitnik prestižnega priznanja ZLATI KLJUČ ZA 45 LET DELA V OBRTI. Kaj vam to priznanje pomeni?

»Vsako priznanje nekaj pomeni. A ker čas teče, gre tudi to hitro v pozabo, ker so mediji do nas, ki nekaj proizvajamo, ustvarjamo in delamo, manj pozorni kot do drugih političnih dejavnikov. Prav je, da imajo malo posluha tudi za nas. Naj se vidi, da smo tudi mi koristni v državi in da smo prvi, ki državi omogočimo dodano vrednost. Morali bi zavzemati prvo mesto, a ga zaenkrat (še) ne.«

Gospodu Pavlu tudi mi iskreno čestitamo in mu želimo uspešno poslovanje in veliko inovativnih idej.

■ Magda Kastelic Hočevar, Foto: Katja Žura

Večer uspešnih ter odličnih obrtnikov in podjetnikov- jubilarov v letu 2018

23. decembrsko srečanje obrtnikov in podjetnikov, članov OOO Novo mesto je potekalo 4. decembra 2018 v osnovni šoli Šmarjeta, s krovno podporo in soorganizacijo gostujoče občine Šmarješke Toplice. Srečanje je bilo namenjeno zaključku poslovnega leta, druženju članov, predvsem pa izkazani pozornosti obrtnikom in podjetnikom ob njihovih jubilejih.

S svojim zavzetim delom, uresničevanjem in preseganjem ciljev prav mala podjetja v veliki meri pripomorejo, da ima dolenska regija ne le močno industrijo, temveč zelo uspešno malo gospodarstvo.

Predsednica je povzela vse uspehe in dosežke zbornice, na katere je ponosna, prav tako je izrazila čestitke jubilarom in nagrajencem tega večera, pa tudi vsem prejemnikom drugih laskavih podjetniških priznanj in nagrad na nacionalnem nivoju.

Da bi zgradili podjetniško bodočnost, ta podjetja gradijo v sedanjosti in se učijo iz preteklih

izkušenj, cilje pa usmerjajo v prihodnost. So delovni, inovativni, vztrajni, prepričani vase in zaupljivi do sodelavcev in zaposlenih. Vse to so odlike dolenskih obrtniških jubilarov, s katerimi smo proslavili pretekle dosežke, jim čestitali ob uspehu in jih spodbudili, da dobijo zagon za ustvarjanje novih. Priznanja, ki so jih slavljenci prejeli, ne izražajo samo zborničnega spoštovanja do minulega dela, ampak pomenijo tudi simbolno zahvalo za predanost in sodelovanje v prihodnje.

Podelili smo 26 priznanj za 10 let dela v obrti, eno za deset let delovanja, 11 bronastih plaket za 20 let dela v obrti in dve za 20 let delovanja, 22 srebrnih plaket za 25 let dela v obrti in eno za ravno toliko let delovanja ter 5 zlatih plaket za 25 let dela v obrti.

Devetim najzlahtnejšim jubilarom smo podelili tri bronaste ključe za 35 let, pet srebrnih za 40 let in en zlati ključ za častitljivih 45 let dela v obrti. Prejemnik zlatega ključa je gospod Pavel ISKRA, I-LES d.o.o. iz Žužemberka.

Vsak jubilar s svojo obrtniško ali podjetniško potjo je kamenček v mozaiku uspešnih, zato vsakemu posebej in vsem skupaj iskreno čestitamo!

■ Emilija Bratož, OOO Novo mesto

Seznam jubilarov v letu 2018 iz Občine Žužemberk članov OOO Novo mesto

Bronasta plaketa za 20 let dela v obrti

1. Oskar Simonovič s.p., Avtoprevoznništvo, Breg23, 8360 Žužemberk
2. Jože Zupančič s.p., Ključavničarstvo, Srednji Lipovec 1, 8361 Dvor

Srebrna plaketa za 25 let dela v obrti

1. Ivanka Grum s.p., Frizerstvo, Dvor 53, 8361 Dvor
2. Ivan Jurjevič s.p., Slikanje na steklo, Drašča vas 16b, 1303 Zagradec
3. Jože Koren s.p., Avtoprevoznništvo, Stranska vas 78, 8362 Žužemberk

Bronasti ključ za 35 let dela v obrti

1. Anamarija Filipič s.p., Mihael Filipič, Kovinarstvo, Prapreče 16c, 8360 Žužemberk
2. KGN kovinska galanterija d.o.o., Stanko Novinc, Kovinarstvo, Prapreče 16, 8360 Žužemberk

Srebrni ključ za 40 let dela v obrti

1. Jože Novinc s.p., Kovinarstvo, Prapreče 16, 8360 Žužemberk

Zlati ključ za 45 let dela v obrti

1. I-Les Iskra d.o.o., Pavel Iskra, Mizarstvo, Gor. Ajdovec 15, 8360 Žužemberk

AVTO ŠOLA alfa-b ponovno v Žužemberku in v Občini Žužemberk.

Izvajamo praktične vožnje za kategorije A, B, C, E in traktorje.

Kontakt: Zmago PAJK, 051 617 204
e-mail: zmagopajk@gmail.com

Rak debelega črevesa in danke - kako odzivni so Suhokranjci?

Rak na debelem črevesu in danki je zelo velik javnozdravstveni problem, saj je zelo visoko po zbolevnosti med moškimi in ženskami. Pomembno je poudariti, da se bolezen razvija več let (tudi deset in več) in nima očitnih (prepoznavnih) znakov bolezni. Ko se pojavijo opazni znaki in težave, je bolezen že zelo napredovala in je zdravljenje manj uspešno. Preventivni Program Svit omogoča odkrivanje bolezni v zelo zgodnji fazi, ko znaki še niso očitni. Zdravljenje je v teh primerih veliko uspešnejše, manj naporno, v nekaterih primerih pa je mogoče celo preprečiti, da bi se bolezen razvila. Posamezniku lahko omogoči, da se mu tako kvantiteta kot kvaliteta življenja enako ohranita.

Z letom 2018 se je zaključil že peti presejalni krog Programa Svit, državnega presejalnega programa in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Program temelji na organiziranem populacijskem presejanju, zgodnjem odkrivanju ter obravnavi predrakavih sprememb in raka debelega črevesa in danke z uporabo presejalnega testa na prikrito krvavitev v blatu, ki mu ob pozitivnem izvidu sledi kolonoskopija. Ciljna populacija Programa Svit so moški in ženske od dopolnjenega 50. do 74. leta starosti. Vsak udeleženec dobi pisno izjavo po pošti, ki jo mora najprej podpisati in poslati nazaj v center Svit. S podpisano izjavo se tako strinja, da bo sodeloval v Programu Svit. Nato dobi na dom komplet za odvzem blata z natančnimi navodili. Bistvo testiranja blata je iskanje morebitne prikrite in zelo majhne krvavitve v blatu. Če je ta prisotna, je potrebno opraviti še kolonoskopijo v enem izmed pooblaščenih Svitovih kolonoskopskih

Z modelom debelega črevesa ozaveščajo o pomenu zgodnjega odkrivanja rakavih obolenj.

centrih. Če je test negativen, je udeleženec ponovno vabljen v Program Svit čez dve leti. Zaradi učinka Programa Svit je od leta 2011, po podatkih Registra raka za Slovenijo, viden padec pojavnosti raka debelega črevesa in danke pri celotni populaciji Slovenije, kar je zadosten dokaz, da program SVIT resnično učinkuje.

■ Doroteja Kuhar, dr.med.spec.
Tea Kordiš, dipl.sanit. inž.

Odzivnost vabljenih v občini Žužemberk v letu 2018

Občina	Odzivnost	Odzivnost - moški	Odzivnost - ženske
Žužemberk	63,41%	58,45%	69,06%

Odzivnost v obdobju od leta 2010 do 2018 v občini Žužemberk

Občina	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Žužemberk	54,45%	58,51%	59,51%	65,33%	56,76%	63,13%	60,19%	68,12%	63,41%

Uspešna krvodajalska akcija v Žužemberku

Darovanje krvi je ena najplemenitejših oblik pomoči sočloveku. V telovadnici Osnovne šole Žužemberk je bila terenska krvodajalska akcija, tokrat prvič v decembru in kot zadnja na območju OZRK Novo mesto. Izvedel jo je Zavod Republike Slovenije za transfuzijsko medicino. Povabilu se je odzvalo 69 krvodajalcev, kar je 25 več kot lansko leto, od tega jih je kar 15 kri darovalo prvič, zato smo z udeležbo zelo zadovoljni. Pogostitev so tudi letos pripravile kuharice na šoli, prijazno prostovoljke KORK Žužemberk in KORK Dvor.

Najlepša hvala vsem krvodajalcem za odziv, prav tako pa se zahvaljujemo Osnovni šoli Žužemberk za gostoljubje in vsem sodelujočim za pomoč pri izvedbi. V imenu KORK Žužemberk želim dobro leto 2019.

■ Tamara Plot

Gospa Darja Rojec ponovno v Žužemberku

V petek, 15.2.2019, le dan po valentinovem, smo imeli v gasilskem domu Žužemberk malo resnejšo temo. Po dobrem odzivu ob prejšnjem predavanju v oktobru smo medse ponovno povabili gospo Darjo Rojec. Predstavila nam je svojo življenjsko zgodbo o boju z rakom dojke. Pa kljub resni tematiki ni manjkalo sproščenosti in dobre volje, saj gospa Darja izžareva pozitivno energijo.

Pri štiriintridesetih letih je prvič zbolela za najpogostejšo obliko raka, ki prizadene ženske – rakom na dojki. Z zanimanjem smo poslušali njeno pripoved o poteku bolezni, zdravljenju in kako je vse to vplivalo na odnose v družini. Pa o njeni prijateljici smreki, ki je poslušala vse

njene izpovedi, da ni ves čas s svojimi težavami bremenila družine in prijateljev. Pravi, da jo še vedno obišče in objame ter ji pošlje poljubček, kadar se pelje mimo. Po uspešno premaganem prvem raku se je med operacijo rekonstrukcije dojke okužila s smrtonosno mesojedo bakterijo. Zdravniki je niso znali ustaviti, zato je ta bakterija pojedla kar velik del njenega trebuha in črevesja. Zaradi hudih bolečin so jo morali dati v komo, potem pa je kar nekaj let trajalo, da so se ji rane zacelile.

Kot da vse to ni bilo dovolj, je čez nekaj let sama opazila, da se z njenim telesom ponovno nekaj dogaja, da je prepogosto utrujena in zadihana. Diagnoza je bil rak, tokrat na drugi dojki. Ponovno so ji odstranili dojko in hkrati opravili tudi rekonstrukcijo.

Po drugem raku se je včlanila v Europa Donno. Sedaj je že vrsto let ena najbolj dejavnih prostovoljk in vodi Europo Donno Obala. Za ženske, ki so zbolele za rakom, organizira izlete po domovini in tujini, ki so vselej dobro obiskani. Je tudi zeliščarica, ki pripravlja mazila in tinkture na osnovi zdravilnih rastlin in zelišč. Na delavnicah, ki jih pripravlja, pa svoje znanje z veseljem deli naprej in uči, kako si lahko ljudje sami pripravijo kremo, losjon...

O svojem boju je, da bi olajšala življenje bolnicam, da bi jih potolažila, poučila in jim razložila, da je bolezen tudi priložnost za imeti se rad, napisala štiri knjige. V njih iskreno in brez sprenevedanja opisuje težko pot rakavih bolnic, predvsem skozi svoje čutenje in doživetje. V nastajanju pa je že njena peta knjiga.

Razpored obveznega letnega cepljenja psov proti steklini po naseljih v Občini Žužemberk za leto 2019

VETERINA NOVO MESTO D.O.O., Šmarješka cesta 2, 8000 Novo mesto

CENA CEPLJENJA: 31,42 EUR

PONEDELJEK – 08.04.2019

8.00 Brezova Reber
8.30 Veliki Lipovec
9.00 Ajdovec
9.30 Podlipa
10.00 Srednji L ipovec
10.30 Trebča vas
10.45 Sadinja vas
11.00 Vinkov Vrh
11.30 Dvor
12.15 Gornji Kot
12.30 Dolnji Kot

SREDA – 10.04.2019

8.00 Podgozd
8.30 Jama
9.00 Veliko Lipje
9.15 Malo Lipje
9.30 Gradenc
10.00 Plešivica
10.30 Budganja vas
11.00 Žužemberk- desni breg
12.00 Zafara
12.30 Žužemberk- levi breg

ČETRTEK – 11.04.2019

8.00 Prapreče
8.30 Vrhovo
8.45 Gor. Križ
9.15 Šmihel
9.45 Klečet
10.00 Drašča vas
10.30 Dešeča vas
11.00 Cvibelj
11.30 Reber
12.00 Zalisec

TOREK – 09.04.2019

8.00 Stavča vas
8.30 Lašče
9.00 Lopata
9.30 Sela (Hinje)
9.45 Vrh (Hinje)
10.15 Visejec
10.45 Ratje
11.15 Prevole
11.30 Žvirče
12.00 Pleš
12.15 Hinje

Cepljenje lahko opravite tudi v ambulanti (tel.: 07/ 393 47 51) vsak delavnik od 7.00 do 19.00 ure, ob sobotah od 7.00 do 11.00 ure.

Seznam je objavljen tudi na spletni strani: WWW.VETERINA-NM.SI
Pri cepljenju imejte s seboj EMŠO lastnika psa, ki je obvezen podatek v centralnem registru psov. Za cepljenje in čipiranje mladičev je obvezen podatek o poreklu matere.

Odjava psa se zaračunava v vrednosti 10,08€.

Več informacij na tel št.:

07/393 47 40 Novo mesto

07/ 308 73 19 Žužemberk (med 7h in 8h)

Vir: <http://veterina-nm.si/male-zivali/nasveti-male-zivali/144-cepljenje2019>

V spomin Francu Blatniku, dolgoletnemu članu PGD Hinje

Najlepše stvari v življenju so ljudje, s katerimi si povezan, so del tvojega časa, jih imaš rad in te zaznamujejo. Z njimi ustvarjaš spomine a pride čas, ko se moramo posloviti od ljubljenih oseb, a spomini ostanejo.

9. februarja smo se poslovili od gospoda Franca Blatnika, dolgoletnega člana prostovoljnega gasilskega društva Hinje, pa tudi aktivnega krajana, s katerim so bile mnogo let povezane vse naše družine, saj je raznašal pošto po vseh suhokranjskih vaseh. Svojo življenjsko pot je zaključil v 91. letu starosti.

V lanskem letu je obeležil kar dve pomembni okrogli življenjski obletnici, ki sta bili zabeleženi tudi v Suhokranjskih poteh – v začetku leta 60 let poroke, konec leta 90. rojstni dan.

Rodil se je 24. 11. 1928 v vasi Pleš pri Gregorjevih, v družini z devetimi otroki. France je kot fant večkrat prišel v fantovsko družbo v Hinje, kjer je spoznal Stanislavo pri Ruskinih, s katero sta počasi navezala stike. Bil je miren, temnolas in prijazen fant. Leta 1958 sta se s Stanislavo poročila in prišel je za zeta v Hinje k Ruskinim.

V zakonu sta se jima rodili štiri otroci – France, Milena, Stane in Stojan. To je bila kar številna družina za tiste čase pomanjkanja in revščine. A France se je že pred poroko zaposlil kot pismonoša in to delo opravljal vse do upokojitve, in to peš ali s kolesom, kasneje pa si je nabavil motor. Ni bilo lahko. Posledice prehladov in obolenj so ga spremljale vse do konca. Z ženo sta imela tudi kmetijo in tako preskrbela svojo družino.

Ko smo ga ob častitljivem jubileju vprašali, kako je bilo živeti 60 let skupaj, je dejal: »Ja, hitro je minilo, nič nama ni bilo hudega. Pridno sva delala na kmetiji in pridelala dovolj, tako nam nikoli ni ničesar manjkalo.«

Poleg tega pa si je našel čas tudi za skupnost, pomoč sočloveku in bil zelo aktiven član gasilcev od leta 1953. Bil je eden od obnoviteljev Prostovoljnega gasilskega društva Hinje. In od kar je društvo dobilo svoj prapor, je bil praporščak ves čas aktivnega delovanja, potem pa je moral delo zaradi bolezni opustiti. Vedno se je udeleževal vseh akcij pri gasilskem delu, tudi ko je bil že upokojen, dokler mu je zdravje to dopuščalo.

Tako je prejel številna priznanja: priznanje gasilske zveze 3., 2. in 1. stopnje, plaketo gasilskega veterana, dvakrat značko za dolgoletno delo – za 50 in 60 let aktivnega delovanja ter gasilsko plamenico 3. stopnje.

Gasilci in krajani se ga bomo spominjali kot človeka, ki ni tarnal in tožil nad življenjem, ampak je mirno in v zadovoljstvu prenašal vse, kar mu je bilo dano. Pa tudi po njegovem nasmehu in po tem, da se je do konca rad družil z ljudmi.

Dragi France, hvaležni smo ti za leta, ki so nam bila podarjena za življenje ob tebi. Počivaj v miru.

■ Člani PGD Hinje

Za dobroto tvojih rok
ostala je beseda hvala,
ki v srcih bo ostala
in večno lep spomin nam dala!

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi dragega

Jožeta Fifolta

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem in prijateljem iz tujine, ki ga boste ohranili v lepem spominu in ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala pogrebni službi Novak z Rebri, članom in prijateljem društva štirikolesnikov Kranjska banda, Renati za ganljivo slovo, župniku in pevskemu zboru za lepo opravljen obred.

Sodelavcem Kekona zahvala za podporo in pomoč, družini Laklesa, PGD Soteska, BHS hitri servis, KOP Longar Straža in prijateljem iz Avtoličarstva Boštjan Šporar Podhosta za tople besede in denarno pomoč.

Vsem iskrena hvala.

Njegovi domači

POGREBNE STORITVE

NOVAK

Marija Novak s.p.
Reber 2a
8360 Žužemberk
Tel: 07/ 38 88 100
GSM: 031/ 876 276

Nudimo Vam kompletne storitve na enem mestu in smo Vam na voljo 24 ur na dan. Naš namen je prevzeti vso skrb in odgovornost v najtežjih trenutkih, ob izgubi vaših najdražjih.

**KONCESIONAR
V OBČINI ŽUŽEMBERK**

A+VET
Veterinarska ambulanta d.o.o.
Markljeva ulica 2a, 8000 Novo mesto

Prihaja čas cepljenj psov proti steklini.
Spoštovani lastniki psov!
Preverite v potnih listih vaših živali datum predvidenega cepljenja proti steklini in poskrbite, da bo vaš kuža pravočasno cepljen.
Za vse pse pa velja, da morajo biti označeni z mikročipom in imeti potni list.
Pokličite nas na telefonsko številko **08 20 57 155** da se dogovorimo za obisk.

Na voljo smo vam tudi na vašem domu.

LEKARNIŠKA POSTAJA IN AMBULANTA ZA MALE ŽIVALI
DELO NA TERENU IN UMETNO OSEMENJEVANJE
DEŽURSTVO – NUJNI PRIMERI

Delovni čas
Lekarniška postaja in ambulanta:
PON-PET 7.00-18.00
SOB 7.00-10.00

Delo na terenu:
PON-PET 7.00-18.00

Umetno osemenjevanje tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih
Dežurstvo – nujni primeri:
PON- PET od 18.00-7.00
SOBOTE, NEDELJE, PRAZNIKI 24 UR
Tel.: 08 20 57 155
E:info@aplusvet.si FB:facebook.com/aplusvet http://www.aplusvet.si/

FOTO MAVER Dejan Maver s. p.
Dvor 12 b,
8361 DVOR

FOTO & VIDEO STORITVE

PRODAJA:
• fotoalbumi
• okvirji
• baterije ...

IZDELAVA:
• plakati
• vizitke
• vabila ...

FOTOKOPIRANJE **UOKVIRJANJE SLIK, GUBELINOV**

www.fotomaver.si
info@fotomaver.si
facebook/fotomaver.si

051/233-669
07/30-88-322

SUHOKRANJSKE Poti

CENIK OGLAŠEVANJA V SUHOKRANSKIH POTEH

V Suhokranjskih poteh lahko oglašujejo posamezniki, ustanove in podjetja razna reklamna sporočila, zahvale in druge informacije. Oglaševanje je možno le na notranjih straneh.

Cene oglaševanja:

NA DRUGI ALI PREDZADNJI STRANI	1/1	okvirna mera (19 x 25) cm	366,00 EUR
	1/2	(19 x 12,5) cm	183,00 EUR
	1/4	(9,2 x 12,5) cm	91,50 EUR
	1/8	(4,5 x 6) cm	45,75 EUR
NA NOTRANJH STRANEH	1/1	(19 x 25) cm	244,00 EUR
	1/2	(19 x 12,5) cm	122,00 EUR
	1/4	(9,2 x 12,5) cm	61,00 EUR
	1/6	(6 x 8,5) cm	40,87 EUR
	1/8	(4,5 x 6) cm	30,50 EUR
	1/9	(4,5 x 5) cm	27,45 EUR

Društvom, klubom in zvezam s sedežem v Občini Žužemberk je omogočeno brezplačno oglaševanje do 1/8 strani!

Uredništvo

FS PREVOZI

AVTOPRALNICA
AVTOBUSNI PREVOZI
PREVOZI TOVORA
DELAVNICA
MALICE

FS d.o.o. Žužemberk
Grajski trg 15, 8360 Žužemberk
fsdoo@siol.net, fsprevozi@gmail.com
07/3885-500, 041-630-070, 031-653-690

WWW.FS-PREVOZI.SI

Dentiam
ZOBOZDRAVSTVENA ORDINACIJA

PRVI PREGLED in POSVET BREZPLAČEN

Nudimo vam splošno odraslo in otroško zobozdravstvo

Zobozdravstvo Dentiam
Zagradec 31,
1303 Zagradec

Delovni čas:
Pon: 12:00 - 19:00, Tor: 07:30 - 14:30,
Sre: 07:30 - 14:30, Čet: 12:00 - 19:00, Pet: 07:00 - 14:30

SLIKANJE ORTOPAN 20€
RTG po zobu 8€

info@zobozdravstvo-dentiam.si 01 788 65 00 041 90 90 60 Zagradec

GOSTILNA ZUPANČIČ, Gostgrad d.o.o.
Grajski trg 4, Žužemberk
e-mail: info@gostilna-zupancic.si

SPONZOR KRIŽANKE

07/ 30 87 290

Poznate vaš kraj?

Odgovor: Na fotografiji je nabožno znamenje – križ v vasi Vrh pri Hinjah.

Na uredništvo je prispelo 6 odgovorov. Žreb pa je naklonil srečo trem nagrajencem, in sicer Mariji Brecljnik iz Hinj; Jožefi Pelc, Prevole in Angelu Brecljniku iz Hinj. Nagrade naših sponzorjev prejmejo po pošti.

Tokrat objavljamo fotografijo nove maše Vinka Kastelica. Če kraj prepoznate in napišete kaj podatkov o fotografiji, nam odgovor, najkasneje do 5. junija 2019, pošljite na naslov:

Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom „Poznate vaš kraj“. Čaka vas zanimiva nagrada.

■ Uredništvo

Ste bili na dogodku?

Odgovor se glasi: Srečanje starejših krajanov v okviru RK v OŠ Žužemberk.

Prejeli smo dva pravilna odgovora in oba nagradili. Nagrajenki sta Anica Šuštar, Srednji Lipovec in Francka Ožbolt iz Žužemberka. Nagrade prejmeta po pošti. Tokrat objavljamo fotografijo, ki nam jo je prijazno posredovala Marija Gregorčič iz Izole. Če se prepoznate in veste, kje in kdaj je fotografija nastala, nam pišite. Podatke pošljite do 5. junija 2019 na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom „Ste bili tudi vi na dogodku?“.

■ Uredništvo

Odkrivamo stare fotografije

Odgovor: Na sliki je žužemberški trg s staro cerkvijo v ozadju. Prejeli smo 11 odgovorov in izžrebali 3 nagrajence. To so Antonija Longar, Stranska vas; Franc Jernejčič, Žužemberk in Francka Ožbolt, Žužemberk. Nagrade prejmejo po pošti.

Vprašanje za staro fotografijo: Tokrat objavljamo fotografijo z Ajdovške planote. Če koga na fotografiji prepoznate, nam pišite. Veseli bomo vsakega komentarja in pisma. Odgovor pošljite na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom „Odkrivamo stare fotografije“, do 5. junija 2019. Čaka vas nagrada našega sponzorja.

■ Uredništvo

Suhokranjske poti, javno glasilo izdaja Občina Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, e-mail: suhokranjske.poti@zuzemberk.si. TRR: 01393-0100015568. Medij Suhokranjske poti je vpisan v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod številko 14 (odločba 006-120/01). Odgovorni urednik: Slavko Mirtič. Uredniški odbor: Irena Blatnik, Miran Jenko, Tamara Plot in Vlado Kostevc. Lektorica: mag. Jelka Mrvar. Zunanji sodelavci: Helena Barle Kastelic, Petra Kastelic, Magda Kastelic Hočevar, Edvard Kramar, Tjaša Primc in Tomaž Špelko. Oblikovanje, grafična priprava in tisk: ART 32 d.o.o. Naklada: 1900 izvodov. Uredništvo Suhokranjskih poti si v skladu z uredniško politiko, zasnovano časopisa in prostorski možnosti pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov.

Nagradna KRIŽANKA »ZNANI SUHOKRAJINCI«

	VOTLA MERA	NAJST. KAM. DOBA	KULTURA V MNOŽINI	JED ZA MAZANJE	ŠUMNIK	GEOM. LIK	KAZEN	JUTI PODOBNO VLAKNO	PREROK	OLJKA BREZ VOKALOV	JOULE	PRVA ČRKA		
→												BESEDE PO ABEC. REDU	SILA, SUNEK	
	STARA MAMA				HLOD							SAMOST. PODJETNIK		
	DRAG KAMEN				FOSFOR							LJUDSKI ODBOR		
→												OKREPČILO		
ZDRAV. RASTLINA					NASELJE							PRAVI. TOPI, OSTRI ...		
SREDNJEVEŠKI VOJAK NA KONJU					KISIK		SOLMIZACIJSKI ZLOG					BALONAR ŠORN		
					DVOČLENIK									
		PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE	OBJUJEK	RASTLINA VLAŽNIH TAL			ROV KRAŠKE JAME	KALIJEV	DALJŠA OBLIKA IMENA NACE			KMEČKO NASELJE IME VEČ PAPEŽEV		
→														
→										GUSTAV IPAVEC		KLOP	AMER. RAPER	SLOVANSKA BOG. SMRTI
										PAPIGA				
	POKLON	SIČNIK		METER		OŽINA NA MALAKI						TOVARNA V CELJU		
		NEVEZANA BESEDA		LJUDSTVO V KAMERUNU		PEŠJAK								
PROSTOR ZA NERABNE STVARI					LITER							PERZIJSKI KRALJ		
					STRAN		AKTINIJEV					GOZDNA ŽIVAL		
			SVET. POŠTNA ZVEZA				JUGOSL. ARMADA	VZDEVEK ONASISISA	POLJSKA REKA			NATRIJEV		
→			IVAN									KRALJ. IGRA		
→														
SESTAVILA: MAGDA KASTELIC HOČEVAR	JAPONSKA LUKA									MITOL. KRALJ V ARGOSU				

Geslo iz 72. številke: Železarna na Dvoru in Reka Krka. Za križanko iz 72. številke glasila smo prejeli 54 odgovorov. Izžrebanih je bilo naslednjih 10 reševalcev: Maja Legan, Gornji Kot; Jelka Debeljak, Dvor; Rozi Košiček, Malo Lipje; Ana Fabjan, Jama; Jan Perme, Dolenje Polje; Leopold Anžlin, Mačkovec; Franci Košiček, Gornji Kot; Slavica Kranjc, Ljubljana; Anej Vovk, Soteska; Anica Mrvar, Dešeča vas in Tilka Primc, Sardinja vas. Čestitamo. Nagrade naših sponzorjev prejmejo po pošti.

Rešitve iz 73. številke pošljite do najkasneje do 5. junija 2019 na naslov: Suhokranjske poti, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk, s pripisom „Nagradna križanka“.

■ Uredništvo

S sodelovanjem v nagradni križanki in v ostalih nagradnih rubrikah sodelujoči soglašajo, da so njegovi osebni podatki v primeru prejema nagrade objavljeni in se zbirajo le za potrebe nagradnih rubrik v skladu z zakonodajo (GDPR).

